ELANIKE RAHULOLU TALLINNA LINNA AVALIKE TEENUSTEGA 2015

Tallinna Linnakantselei

TALLINN

Detsember 2015

www.saarpoll.ee

SISUKORD

UURINGU TAUST ... 3
Uuringu metoodika ja valim ... 3
Vastajate üldine profiil ... 6
Vastajate majanduslik toimetulek ... 8
UURINGU PÕHITULEMUSED ... 9
1. Üldine rahulolu linna ja linnaosaga ... 9
1.1 Rahulolu elukeskkonnaga ... 9
1.2 Hinnangud Tallinna üldisele olukorrale ... 11
1.3 Hinnangud oma linnaosa olukorrale ... 12
1.3.1 Hinnangud oma linnaosa olmekeskkonnale ... 13
1.3.2 Hinnangud oma linnaosa haljasaladele ja spordiväljakutele ... 16
1.3.3 Hinnangud avalikuks kasutamiseks mõeldud aladele ... 18
1.3.4 Hinnangud teede olukorrale ja liikumisvõimalustele ... 21
2. Turvalisus ... 27
2.1 Tallinlaste üldine turvatunne ... 27
2.1 Meetmed turvalisuse tõstmiseks ... 38
3. Alkoholi tarvitamine ja müümine ... 40
3.1 Alkoholi tarvitamine ... 40
3.2 Alkoholi ostmine ... 43
3.3 Alkoholi müügikohad ... 47
3.4 Hoiakud seoses alkoholi müügiga ... 51
4. Liikumine ja transport ... 55
4.1 Liikumisvõimalused ja liikumisviisid ... 55
4.2 Ühiskaardi kasutamine ... 61
4.3 Hinnangud ühistranspordile ... 64
5. Infotehnoloogilised võimalused ja interneti kasutamine ... 68
6. Turism ... 72
6.1 Tallinna külalislahkus ... 72
6.2 Teadlikkus Tallinn Card'ist ja selle kasutamine ... 76
6.3 Tallinna turismiveeb ... 79
KOKKUVÕTE ... 81

UURINGU TAUST

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll viis 2015. aasta sügistalvel Tallinna Linnakantselei tellimusel tallinlaste seas läbi küsitluse, mille peamiseks **eesmärgiks oli saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele**. Uuringus käsitleti põhjalikumalt järgmisi valdkondi: elukeskkond tervikuna, turvalisus, alkoholi tarbimine ja müük, liikumine ja transport, infotehnoloogiliste vahendite kasutamine ning turism Tallinnas.

Käesolev aruanne tutvustab uuringu tausta, annab ülevaate uuringu peamistest tulemustest ning teeb tulemuste põhjal kokkuvõtte. Aruande lisadena esitatakse elanikkonna küsitluse eestikeelne ankeet ning andmetabelid erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

Võimaluse korral on aruandes tänavusi tulemusi võrreldud eelnevatel aastatel pealinlaste seas läbi viidud uuringute tulemustega. Võrdluse alusena on kasutatud järgmisi Tallinna uuringute infosüsteemist kättesaadavaid uuringuaruandeid: „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2014“, „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2013“, „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2012“, „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2011“, „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010“, „Linnakodanike rahulolu Tallinna avalike teenustega“ (2009), „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2008“, „Tallinna Linnavalitsuse avalikud teenused“ (2007) ning „Tallinlaste rahulolu uuring: linnaruum“ (2006). Lisaks on tellijalt saadud loetletud uuringute kohta täiendavaid materjale.

Uuringu metoodika ja valim

Ajavahemikul 24. oktoober kuni 31. detsember 2015 viis uuringufirma Saar Poll OÜ Tallinnas läbi avaliku arvamuse küsitluse, kus suulise intervjuu vormis ja paberankeedi abil küsitleti **1501 vähemalt 15-aastast pealinlast.** Vastajate valikuks kasutati proportsionaalse juhuvalimi meetodit. Intervjuud viidi läbi Saar Polli kogenud küsitlejate poolt ning need toimusid eesti ja vene keeles. Intervjuud toimusid 190 küsitluspunktis, igas punktis keskmiselt 8 intervjuud.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks kaaluti saadud tulemit alljärgnevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes (Tabel 1). Sotsiaal-demograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud Tallinna linna statistilisi andmeid seisuga 01.01.2015. Valim on esinduslik vastajate soo, vanuse, rahvuse ja linnaosade lõikes.

Tabel 1. Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel

	Mudel (%)	Saadud küsitlustulem (%)	Kaalutud küsitlustulem (%)
SUGU			
Mees	43,9	42,6	43,9
Naine	56,1	57,4	56,1
VANUS			
15–19	4,5	4,5	4,5
20–29	18,0	14,1	18,0
30–39	19,5	17,5	19,5
40–49	15,3	17,1	15,3
50–59	15,0	14,1	15,0
60–74	13,0	22,5	13,0
75 ja vanem	14,7	10,3	14,7
RAHVUS			
Eestlane	53,2	52,2	53,2
Muu rahvus	46,8	47,8	46,8
LINNAOSA			
Lasnamäe	27,5	28,5	27,5
Mustamäe	15,6	15,9	15,6
Haabersti/Õismäe	10,0	11,5	10,0
Kesklinn	13,0	12,6	13,0
Kristiine	7,3	6,4	7,3
Nõmme	8,9	7,8	8,9
Põhja-Tallinn	13,8	13,2	13,8
Pirita/Merivälja	3,9	4,1	3,9

Uuringus osalenutest omab sissekirjutust Tallinnasse 94%. Kõige rohkem on Tallinnasse registreerituid Lasnamäe elanike seas (97%) ning kõige vähem Haabersti/Õismäe elanike hulgas (83%). Sealjuures pea iga kümnes (8%) Haabersti/Õismäe elanik ei oska öelda, kas ta on Tallinna sisse kirjutatud (Tabel 2).

Tabel 2. Tallinna elanikuks registreeritud vastajad linnaosade lõikes (%)

	Tallinna keskmine	Lasnamäe	Mustamäe	Haabersti/ Õismäe	Kesklinn	Kristiine	Nõmme	Põhja-Tallinn	Pirita/ Merivälja
Registreeritud Tallinna elanik	**94**	97	96	83	94	95	94	92	90
Registreerimata Tallinna elanik	**5**	2	2	9	4	5	6	7	10
Ei oska öelda	**2**	1	2	8	2	0	0	2	0

*Siin ja edaspidi võib protsentide summa olla 100-st ühe protsendipunkti võrra suurem või väiksem, sest protsendid on ümardatud täisarvuni.

Käesoleva uuringu **tulemused on laiendatavad Tallinna vähemalt 15-aastasele elanikkonnale**, sealjuures jääb maksimaalse valimivea suurus 95-protsendisel usaldusnivool 2,53% piiridesse (väiksemate alagruppide vaatlemisel võib viga olla suurem). Tabel 3 annab täpsema ülevaate, millises sõltuvuses on valimi suurus (st vastanute arv), valimist arvutatud osakaal (st vastuste %) ja võimalik statistiline viga (ehk võimalik eksimine %-des).

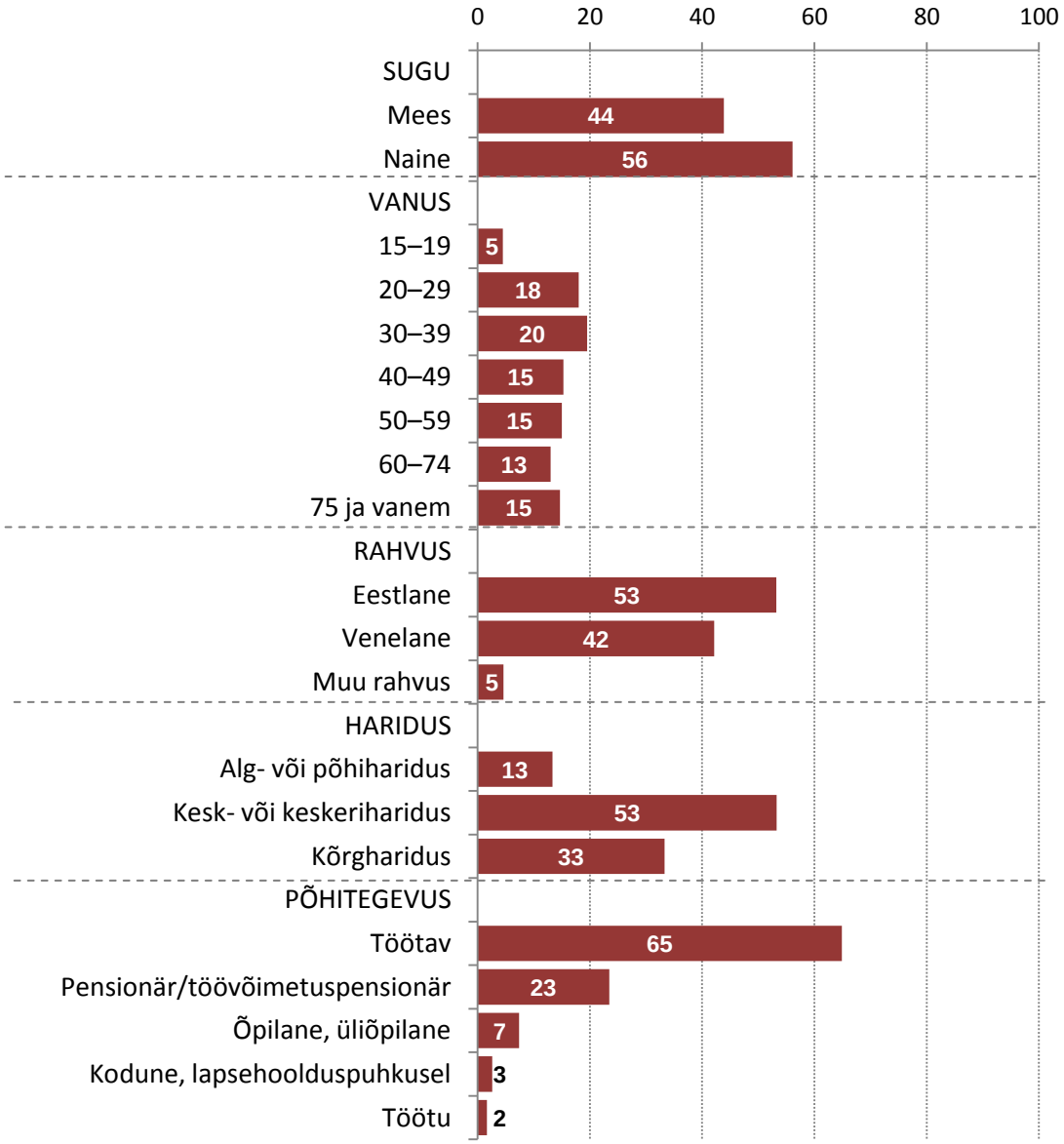
Tabel 3. Valimivea piirid

Vastuste osakaal/ Valimi suurus	50%	48% või 52%	40% või 60%	35% või 65%	30% või 70%	25% või 75%	20% või 80%	15% või 85%	10% või 90%	5% või 95%	3% või 97%	2% või 98%
10	30,99	30,97	30,36	29,56	28,40	26,84	24,79	22,13	18,59	13,51	10,57	8,68
20	21,91	21,90	21,47	20,90	20,08	18,98	17,53	15,65	13,15	9,55	7,48	6,14
30	17,89	17,88	17,53	17,07	16,40	15,49	14,31	12,78	10,74	7,80	6,10	5,01
40	15,49	15,48	15,18	14,78	14,20	13,42	12,40	11,07	9,30	6,75	5,29	4,34
50	13,86	13,85	13,58	13,22	12,70	12,00	11,09	9,90	8,32	6,04	4,73	3,88
60	12,65	12,64	12,40	12,07	11,59	10,96	10,12	9,03	7,59	5,51	4,32	3,54
70	11,71	11,70	11,48	11,17	10,73	10,14	9,37	8,36	7,03	5,11	4,00	3,28
80	10,96	10,95	10,73	10,45	10,04	9,49	8,76	7,82	6,57	4,78	3,74	3,07
90	10,33	10,32	10,12	9,85	9,47	8,95	8,26	7,38	6,20	4,50	3,52	2,89
100	9,80	9,79	9,60	9,35	8,98	8,49	7,84	7,00	5,88	4,27	3,34	2,74
150	8,00	7,99	7,84	7,63	7,33	6,93	6,40	5,71	4,80	3,49	2,73	2,24
200	6,93	6,92	6,79	6,61	6,35	6,00	5,54	4,95	4,16	3,02	2,36	1,94
250	6,20	6,19	6,07	5,91	5,68	5,37	4,96	4,43	3,72	2,70	2,11	1,73
300	5,66	5,65	5,54	5,40	5,18	4,90	4,52	4,04	3,39	2,47	1,93	1,58
350	5,24	5,23	5,13	5,00	4,80	4,53	4,19	3,74	3,14	2,28	1,79	1,47
400	4,90	4,89	4,80	4,67	4,49	4,24	3,92	3,50	2,94	2,13	1,67	1,37
450	4,62	4,61	4,52	4,40	4,23	4,00	3,69	3,30	2,77	2,01	1,58	1,29
500	4,38	4,38	4,29	4,18	4,01	3,79	3,50	3,13	2,63	1,91	1,49	1,23
600	4,00	3,99	3,92	3,81	3,66	3,46	3,20	2,86	2,40	1,74	1,36	1,12
700	3,70	3,70	3,63	3,53	3,39	3,21	2,96	2,64	2,22	1,61	1,26	1,04
800	3,46	3,46	3,39	3,30	3,17	3,00	2,77	2,47	2,08	1,51	1,18	0,97
900	3,26	3,26	3,20	3,11	2,99	2,83	2,61	2,33	1,96	1,42	1,11	0,91
1000	3,10	3,09	3,03	2,95	2,84	2,68	2,48	2,21	1,86	1,35	1,06	0,87
1100	2,95	2,95	2,89	2,82	2,70	2,56	2,36	2,11	1,77	1,29	1,01	0,83
1200	2,83	2,82	2,77	2,69	2,59	2,45	2,26	2,02	1,70	1,23	0,96	0,79
1300	2,71	2,71	2,66	2,59	2,49	2,35	2,17	1,94	1,63	1,18	0,93	0,76
1400	2,61	2,61	2,56	2,49	2,40	2,26	2,09	1,87	1,57	1,14	0,89	0,73
1500	2,53	2,52	2,47	2,41	2,32	2,19	2,02	1,80	1,52	1,10	0,86	0,71

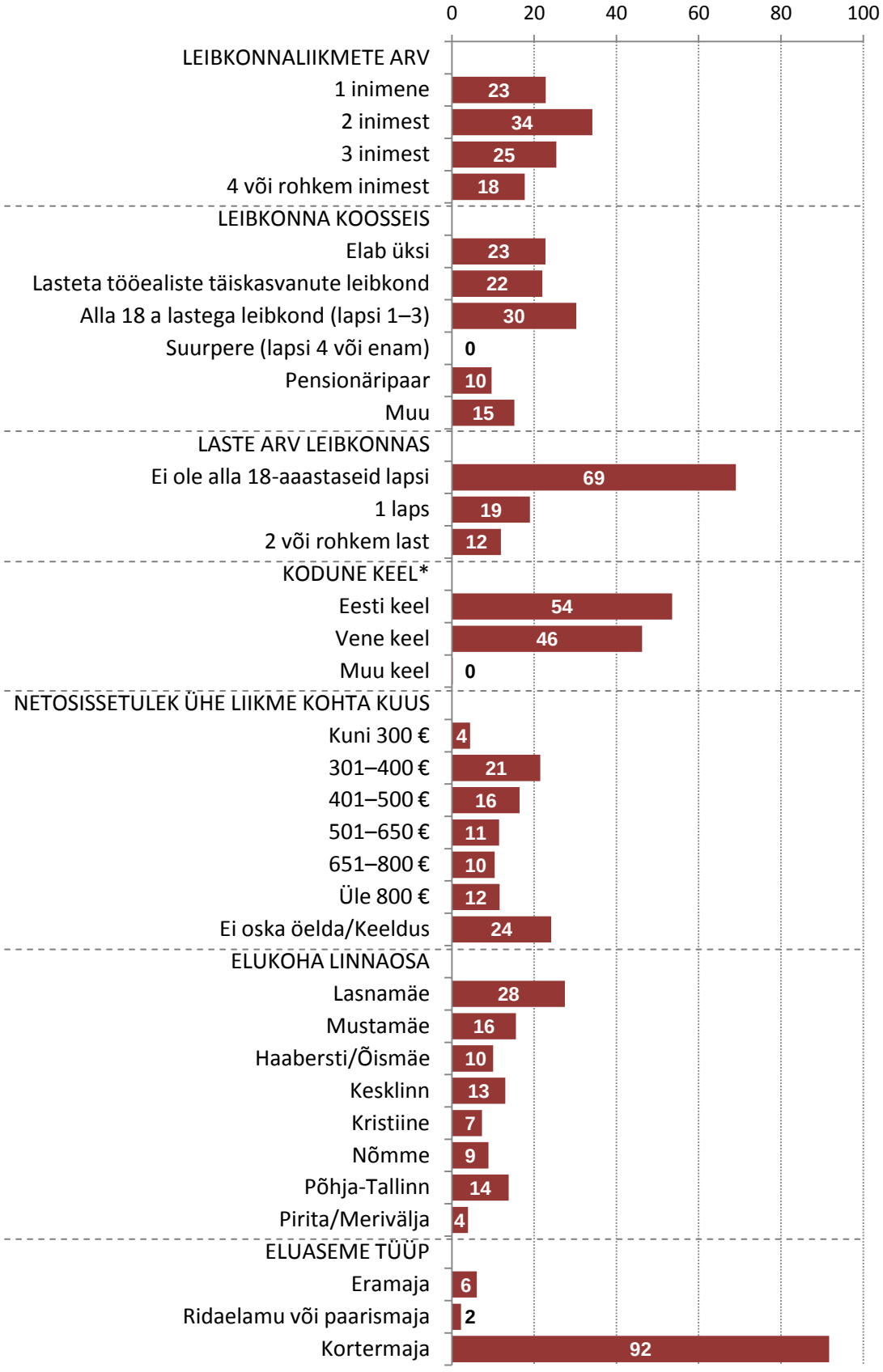
Vastajate üldine profiil

Joonis 1 annab ülevaate uuringus osalenute üldistest sotsiaal-demograafilistest näitajatest ja joonis 2 leibkonna profiilist ning elukohast.

Joonis 1. Vastajate sotsiaal-demograafiline taust (%; N=1501)

Joonis 2. Vastajate leibkondlik taust ja elukoht (%)

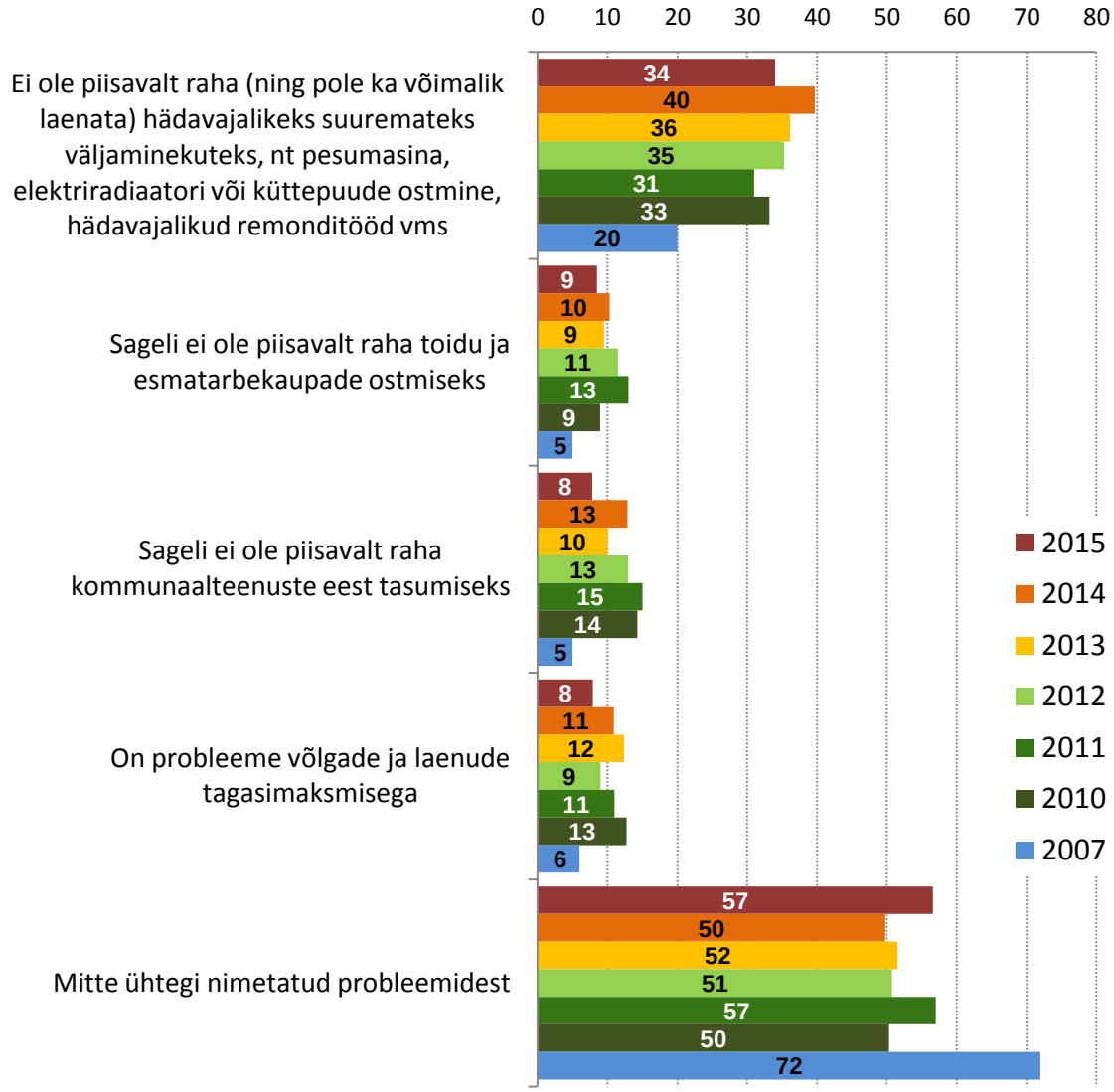
* Vastajal oli võimalik nimetada mitu kodust keelt.

Vastajate majanduslik toimetulek

Veidi alla poole (43%) uuringus osalenutest on kogenud viimse 12 kuu jooksul mingit laadi rahalisi raskusi: hädavajalikeks suurematekс väljaminekuteks ei ole olnud piisavalt raha ühel kolmandikul Tallinna elanikest, pea iga kümnendal Tallinna elanikul pole sageli olnud piisavalt raha toidu ja esmatarbekaupade ostmiseks, kommunaalteenuste eest tasumiseks ning on esinenud probleeme võlgade ja laenude tagasimaksmisega (Joonis 3). Majandusliku toimetuleku probleeme esineb teistest enam mitte-eestlastel ning Nõmme, Lasnamäe ja Haabersti elanikel.

Võrreldes majanduslikku toimetulekut eelnevate aastatega, selgub, et käesoleval aastal on Tallinna elanike toimetulek veidi paranenud: võrreldes 2012–2014 aastaga on kasvanud vastajate osakaal, kes ei ole ühegi nimetatud probleemiga kokku puutunud. Alates 2010. aastast on Tallinna elanike seas mõnevõrra vähenenud vastajate osakaal, kellel on probleeme kommunaalteenuste eest tasumise ning võlgade ja laenude tagasimaksmisega.

Joonis 3. Palun öelge, milliste järgnevate probleemidega on Teie leibkond viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud? (%; N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

UURINGU PÕHITULEMUSED

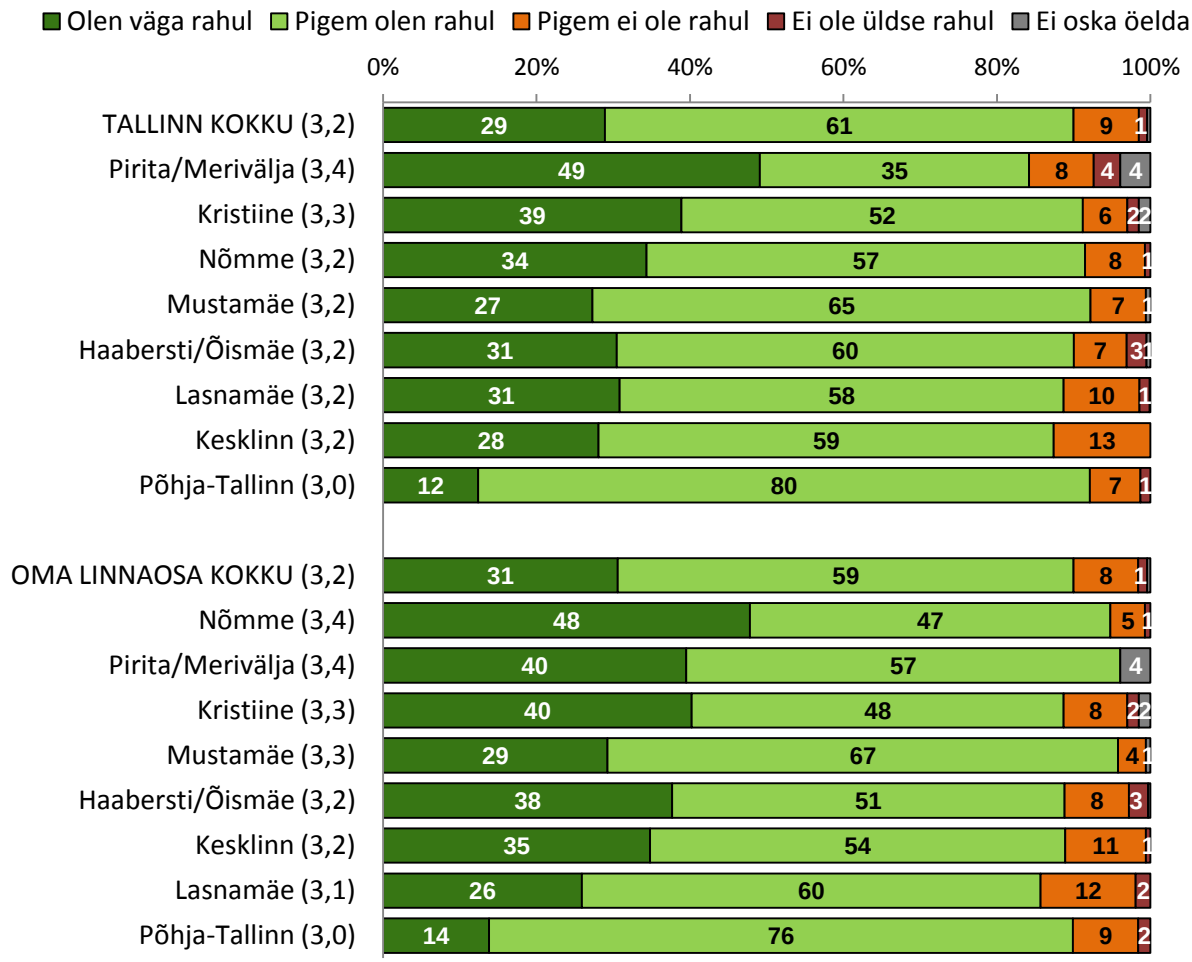
1. Üldine rahulolu linna ja linnaosaga

Käesolev peatükk annab ülevaate, kuidas pealinlased on rahul oma elukeskkonnaga ning milliseid hinnanguid antakse Tallinna ja oma linnaosa erinevatele valdkondadele. Kuigi hinnatavad valdkonnad on aastate jooksul mõnevõrra muutunud, saab üldjoontes siiski analüüsida, kuidas elanike rahulolu on muutunud viimase kümnekonna aasta jooksul (2006–2015).

1.1 Rahulolu elukeskkonnaga

Uuringu tulemused näitavad, et **enamik vastajatest on Tallinna elukeskkonnaga rahul.** Nii Tallinna kui ka oma linnaosa elukeskkonnaga on rahul või pigem rahul 90% elanikest, sealhulgas on rohkem neid, kes annavad elukeskkonnale „pigem rahul“ hinnangu. Pea iga kolmas tallinlane on väga rahul nii Tallinna kui oma linnaosa elukeskkonnaga (Joonis 4).

Joonis 4. Kuivõrd Te olete rahul Tallinnaga kui elukeskkonnaga / oma linnaosa elukeskkonnaga?
(N = kõik vastajad; linnaosad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

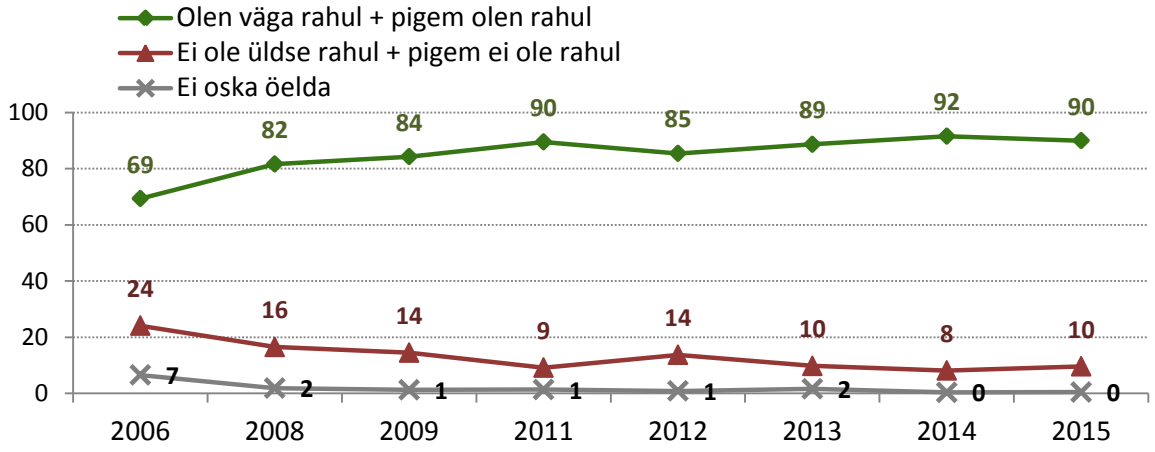

*Joonisel on linnaosa nime järel sulgudes esitatud keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“.

Linnaosade võrdlusest selgub, et **Tallinna kui elukeskkonnaga on kõige rahulolevamad Pirita/Merivälja elanikud ning oma linnaosaga on kõige enam rahul Nõmme ning Pirita/Merivälja elanikud.** Lisaks kõrgele elukeskkonnaga rahulolu tasemele, eristub Pirita/Merivälja ka selle poolest, et antud linnaosas polnud ühtegi vastajat, kes ei ole oma linnaosa elukeskkonnaga rahul. **Nii oma linnaosa kui ka Tallinnaga üldiselt on kõige vähem rahul Põhja-Tallinna elanikud.** Vaadeldes rahulolu rahvuste lõikes, selgub, et eestlased on Tallinna kui elukeskkonna suhtes veidi rahulolematumad kui muust rahvusest elanikud, kuid rahulolu oma linnaosaga rahvuste lõikes oluliselt ei erine.

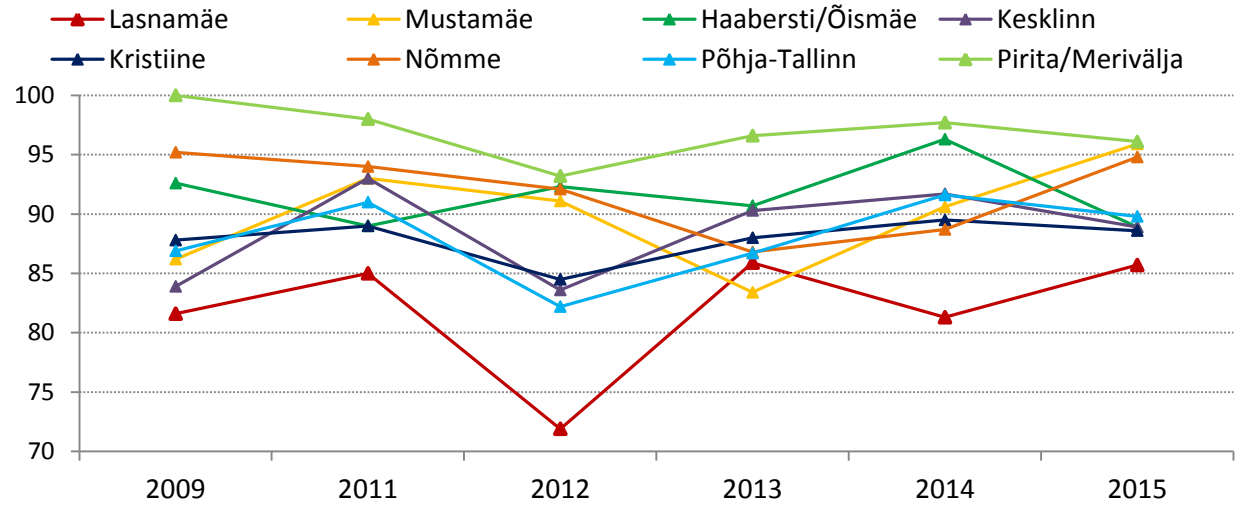
Alates 2006. aastast on pealinlaste rahulolu Tallinna kui elukeskkonnaga vähehaaval tõusnud (Joonis 5). Kui 2006. aastal oli rahulolu erandlikult madal (69%), siis alates 2008. aastast on rahulolevate osakaal püsivalt olnud üle 80%. Viimase 3 aasta jooksul on rahulolu jäänud suhteliselt samale tasemele.

Joonis 5. Rahulolu Tallinnaga kui elukeskkonnaga aastatel 2006–2015 (%; N = kõik vastajad)

Joonisel 6 on esitatud oma linnaosa elukeskkonnaga rahulolevate vastajate osakaalud erinevate aastate lõikes. **Rahulolevate elanike osakaal perioodil 2009–2015 on olnud püsivalt kõige suurem Pirita/Merivälja elanike seas.** Kõige vähem on antud perioodil olnud rahulolevaid elanike Lasnamäel ning samas linnaosas on rahulolu olnud antud perioodil ka üsna kõikuv.

Joonis 6. Rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga aastatel 2009–2015 (%; vastajate osakaalud, kes on väga rahul või pigem rahul)

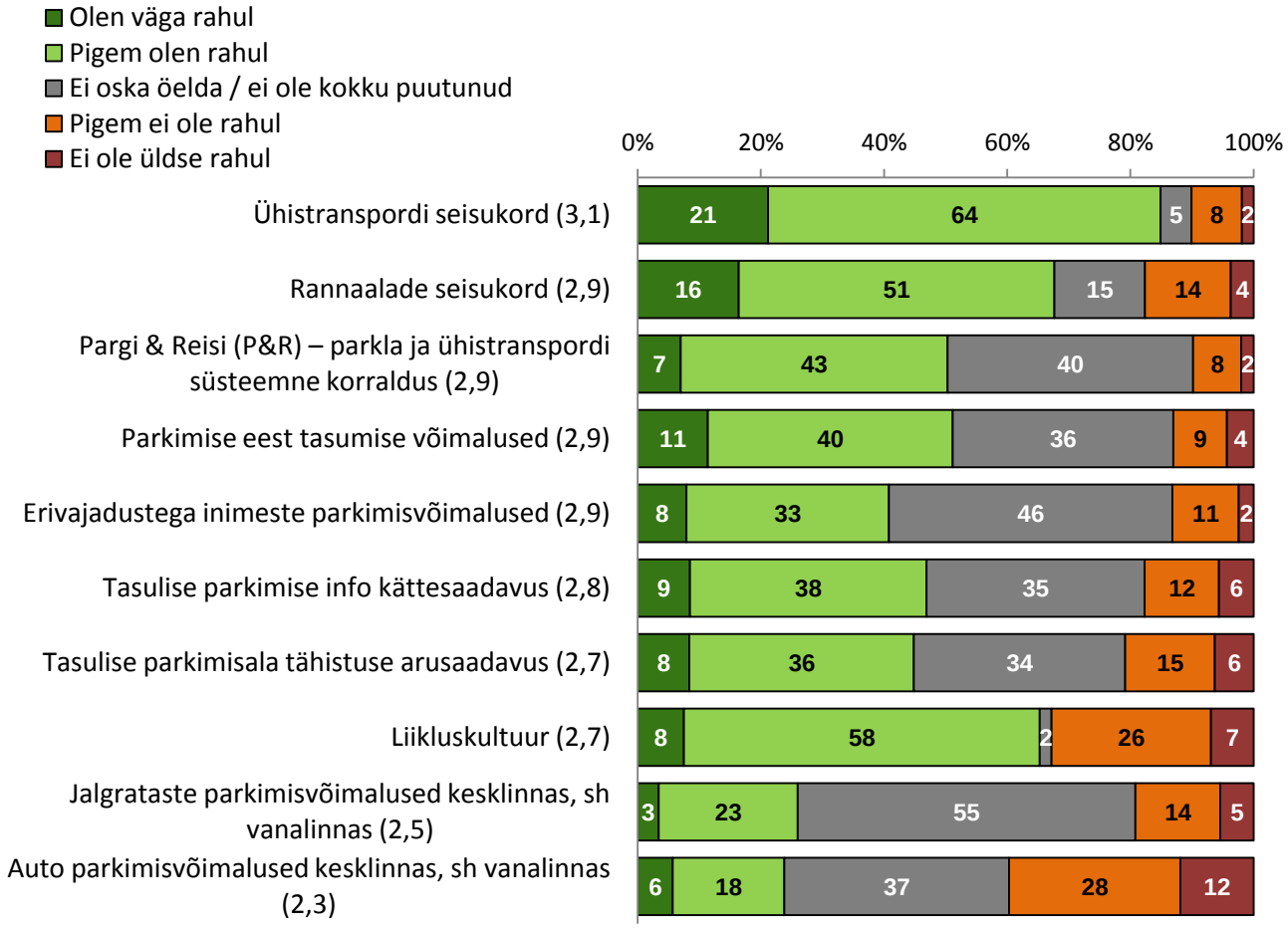

1.2 Hinnangud Tallinna üldisele olukorrale

Vaadates erinevaid hinnanguid Tallinna üldisele olukorrale, selgub, et **kõige kõrgemalt hindavad pealinlased Tallinna ühistransporti ning rannaalade seisukorda** (Joonis 7). Rahulolevate osakaal (66%) on suur ka liikluskultuuri valdkonna puhul, kuid keskmine hinnang jääb siiski madalaks, kuna iga kolmas vastaja ei ole Tallinna liikluskultuuriga rahul. Kõige enam rahulolematust tekitab elanike seas auto parkimisvõimalused kesklinnas, mille puhul 40% vastajatest ei ole antud valdkonnaga rahul. Parkimist puudutavate valdkondadega ei ole suur osa tallinlastest kokku puutunud või ei oska antud valdkondi hinnata.

Rahvuse lõikes tulemusi võrreldes ilmneb, et eestlased annavad märksa madalamaid hinnanguid kui muust rahvusest Tallinna elanikud. Sealjuures kõige suurem erinevus esineb hinnangutes Tallinna liikluskultuurile, kus enamik (81%) muust rahvusest elanikest on antud valdkonnaga rahul, seevastu ligi pooled (47%) eestlased ei ole rahul pealinna liikluskultuuriga.

Joonis 7. Kuivõrd rahul Te olete järgmiste valdkondadega Tallinnas tervikuna? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

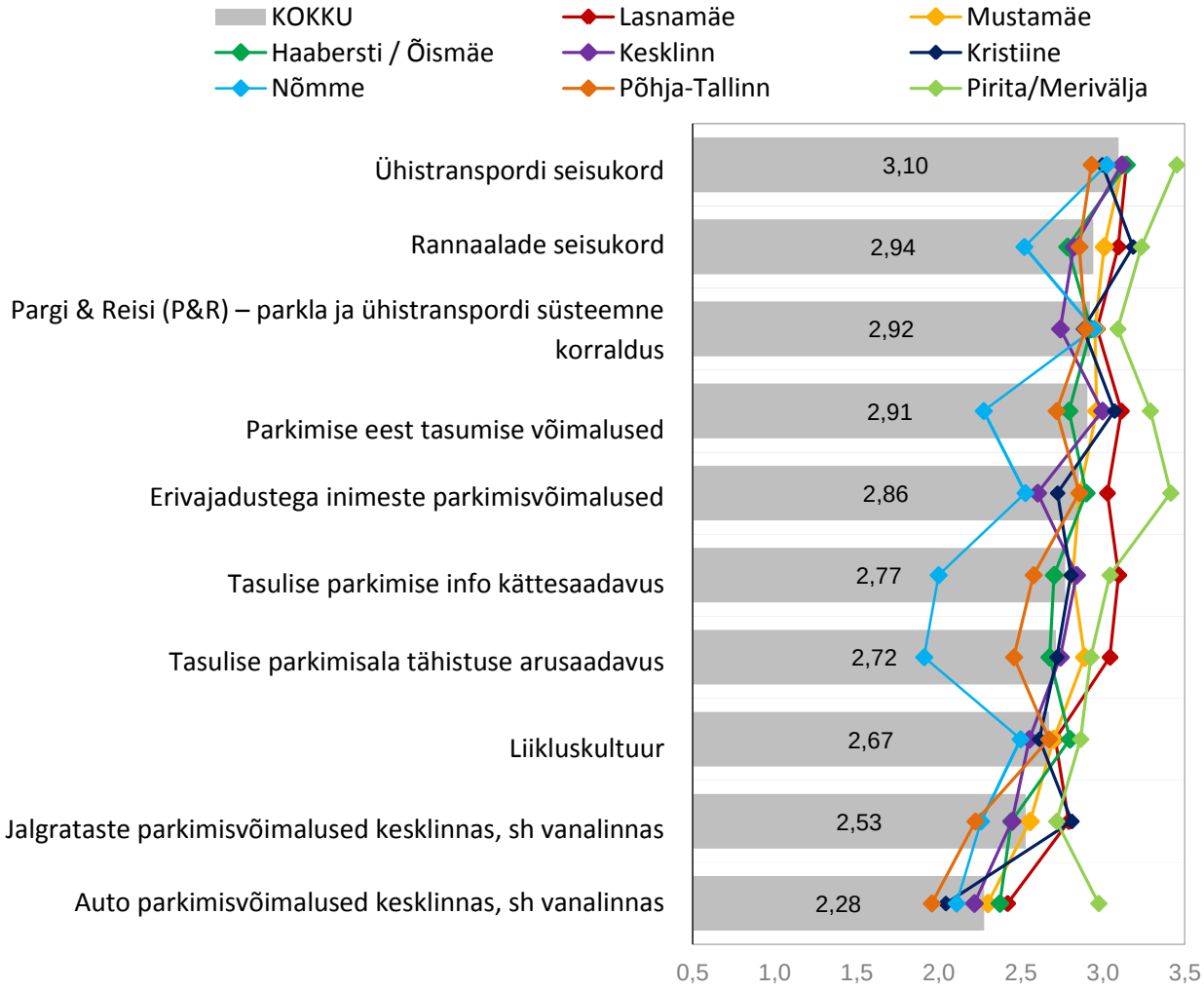

*Joonisel on linnaosa nime järel sulgudes esitatud keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“.

Erinevate linnaosade elanike hinnangute võrdlemiseks on joonisel 8 esitatud valdkondadega rahulolu keskmised. Tulemus, et erinevate linnaosade elanikud on hinnangutes suhteliselt sarnased, on ootuspärane, kuna antud küsimuse puhul käsitleti olukorda Tallinnas tervikuna.

Küll aga eristub selgelt teistest linnaosadest Nõmme, kus parkimist puudutavate teemadega rahulolu on Tallinna keskmisest oluliselt madalam. Pirita/Merivälja elanikud annavad keskmisest mõnevõrra kõrgemaid hinnanguid parkimise eest tasumise võimalustele, kesklinnas auto parkimisvõimalustele, erivajadustega inimeste parkimisvõimalustele ja ühistranspordi seisukorrale.

Joonis 8. Elanike hinnangud Tallinna üldisele olukorrale linnaosade lõikes (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“)

1.3 Hinnangud oma linnaosa olukorrale

Oma linnaosas on tallinlased kõige enam rahul elamute välisilmega – 85% vastajatest on sellega pigem rahul või väga rahul. Rahulolevate osakaal on suur ka valdkondades: tänavanimede ja majanumbrite tähistus (82%), haljasalade ja parkide seisukord (80%), haljasalade ja parkide piisavus (78%), õhu puhtus (79%), liikluse olukord jalakäija seisukohast (78%), magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord (78%), elamute lähiümbruse heakord (78%) ja prügi äravedu, prügikastide piisavus (77%).

Kõige rahulolematumad on vastajad oma linnaosas avalike tualettruumide piisavusega – ligikaudu pooled vastajad pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul avalike tualettruumide piisavusega linnaosas üldiselt (51%) ning avalike tualettruumide piisavusega haljasaladel ja parkides (55%). Suuremat rahulolematust tekitab ka kõnniteede hooldamine talvel (50%), autode parkimise kord kodu juures (48%), kvartalisiseste sõiduteede hooldamine talvel (47%) ja kvartalisiseste sõiduteede seisukord üldiselt (45%).

Rahvuse lõikes on märgata, et muust rahvusest elanike seas on üldjuhul rahulolevate osakaal suurem, mis on aga tingitud põhiliselt hinnangu „pigem olen rahul" andnud vastajate suurest arvust. Eestlased seevastu annavad oma linnaosa erinevatele valdkondadele sagedamini „väga rahul" hinnangu, mis tingib ka asjaolu, et rahulolu keskmine tase on mitmete valdkondade puhul eestlaste seas siiski kõrgem.

Linnaosade lõikes selgub, et kõige rahulolevamad erinevate valdkondadega on oma linnaosas Pirital/Merivälja elanikud, kus keskmine rahulolu hinnang on sageli kogu Tallinna keskmisest tunduvalt kõrgem. Kõige märgatavam on Pirita/Merivälja elanike kõrgem keskmine hinnang kodu juures jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalustele. **Üldiselt kõige rahulolematumad oma linnaosa erinevate valdkondadega on Kesklinna elanikud**. Keskmine hinnang on Kesklinna elanike seas madalam küllaltki ootuspärastes valdkondades nagu terviseradade piisavus, avalike mänguväljakute piisavus, jalgrattateede piisavus ja hooldamine talvel ning liikluse olukord jalgratturi seisukohast.

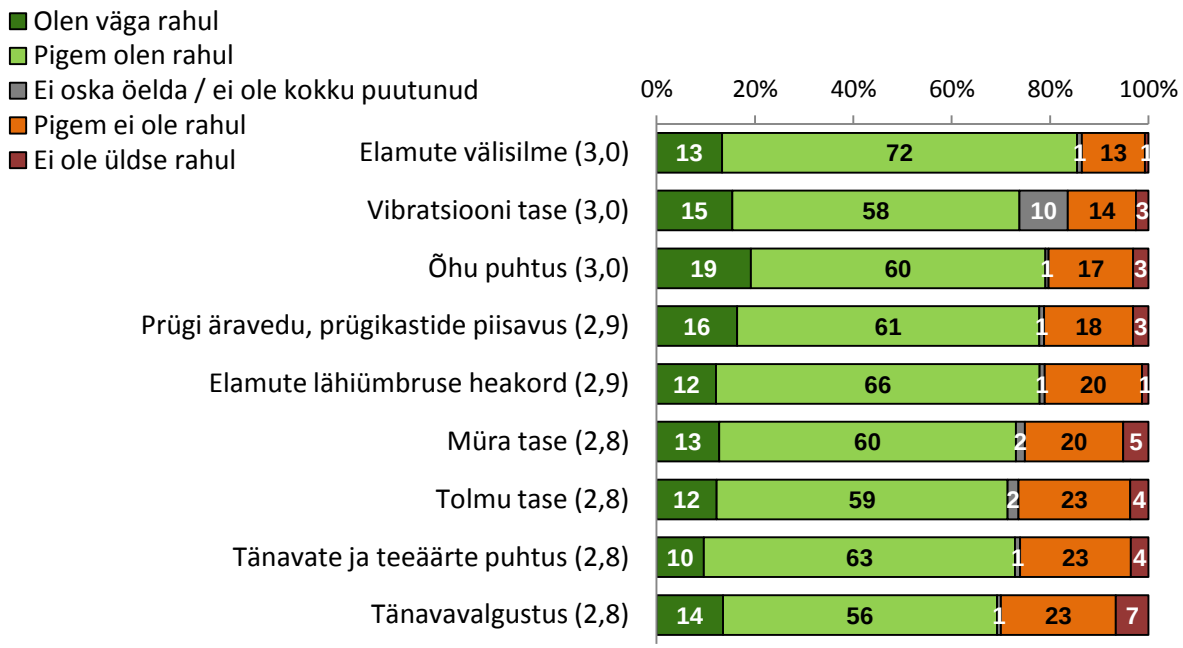
Järgnevalt on linnaosade kohta käivate hinnangute analüüsi lihtsustamiseks erinevad valdkonnad jagatud nelja tinglikku teemaplokki: olmekeskkond; haljasalad ja spordiväljakud; avalikuks kasutamiseks mõeldud alad; teede olukord ja liikumisvõimalused.

1.3.1 Hinnangud oma linnaosa olmekeskkonnale

Rahulolu oma linnaosa olmekeskkonda puudutavate valdkondadega on üldiselt kõrge (Joonis 9). Küll aga on ilmne, et rahulolevate hulgas on ülekaalus eelkõige „pigem olen rahul" hinnang ning vastajaid, kes on antud valdkondadega väga rahul, on suhteliselt vähe. Kõige enam (85%) ollakse rahul elamute välisilmega. Kõige madalamalt hindavad vastajad oma linnaosa tolmu taset, tänavate ja teeäärte puhtust ning tänavavalgustust. Mõnevõrra erandlikuks osutus vibratsiooni tase, mille puhul iga kümnes vastaja ei osanud rahulolu antud valdkonnaga hinnata või ei ole oma linnaosas sellega kokku puutunud.

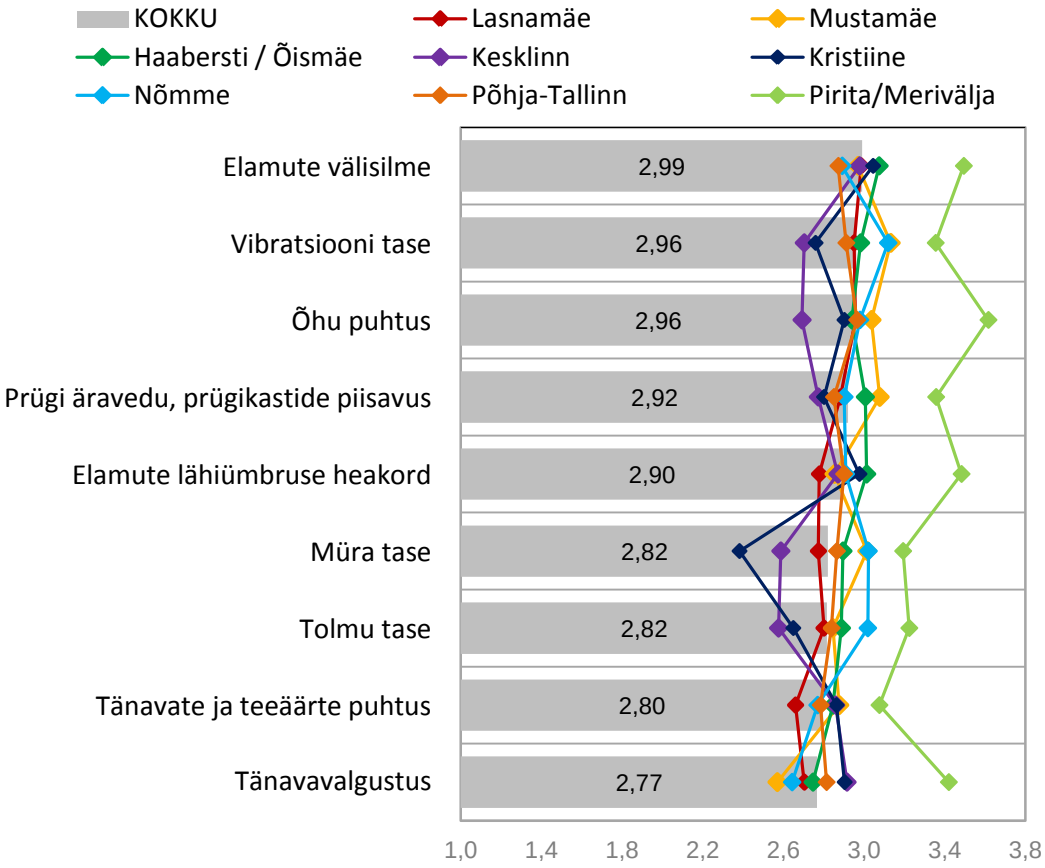
Analüüsides hinnanguid rahvuse lõikes, on märgata mitmeid varieeruvusi. Mitte-eestlaste seas on oma linnaosa õhu puhtuse, tolmu taseme, prügi äraveo, prügikastide piisavuse ning tänavate ja teeäärte puhtusega rahulolevaid oluliselt rohkem. Kõige suurem erinevus ilmneb tänavate ja teeäärte puhtuse puhul, kus eestlased on märksa kriitilisemad: eestlastest on antud valdkonnaga rahul 65% ning muust rahvusest elanikest 82%. Küll aga on märgata mitmel juhul, et eestlaste seas on „väga rahul" hinnanguid andnuid vastajaid rohkem kui muust rahvusest vastajate seas, mille tõttu keskmine hinnang eestlaste puhul on siiski kõrgem. Kõige enam ilmneb see tänavavalgustuse puhul, kus eestlastest on antud valdkonnaga oma linnaosas väga rahul 20% vastajatest, muust rahvusest vastajate seas aga kõigest 6%.

Joonis 9. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

*Joonisel on linnaosa nime järel sulgudes esitatud keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“.

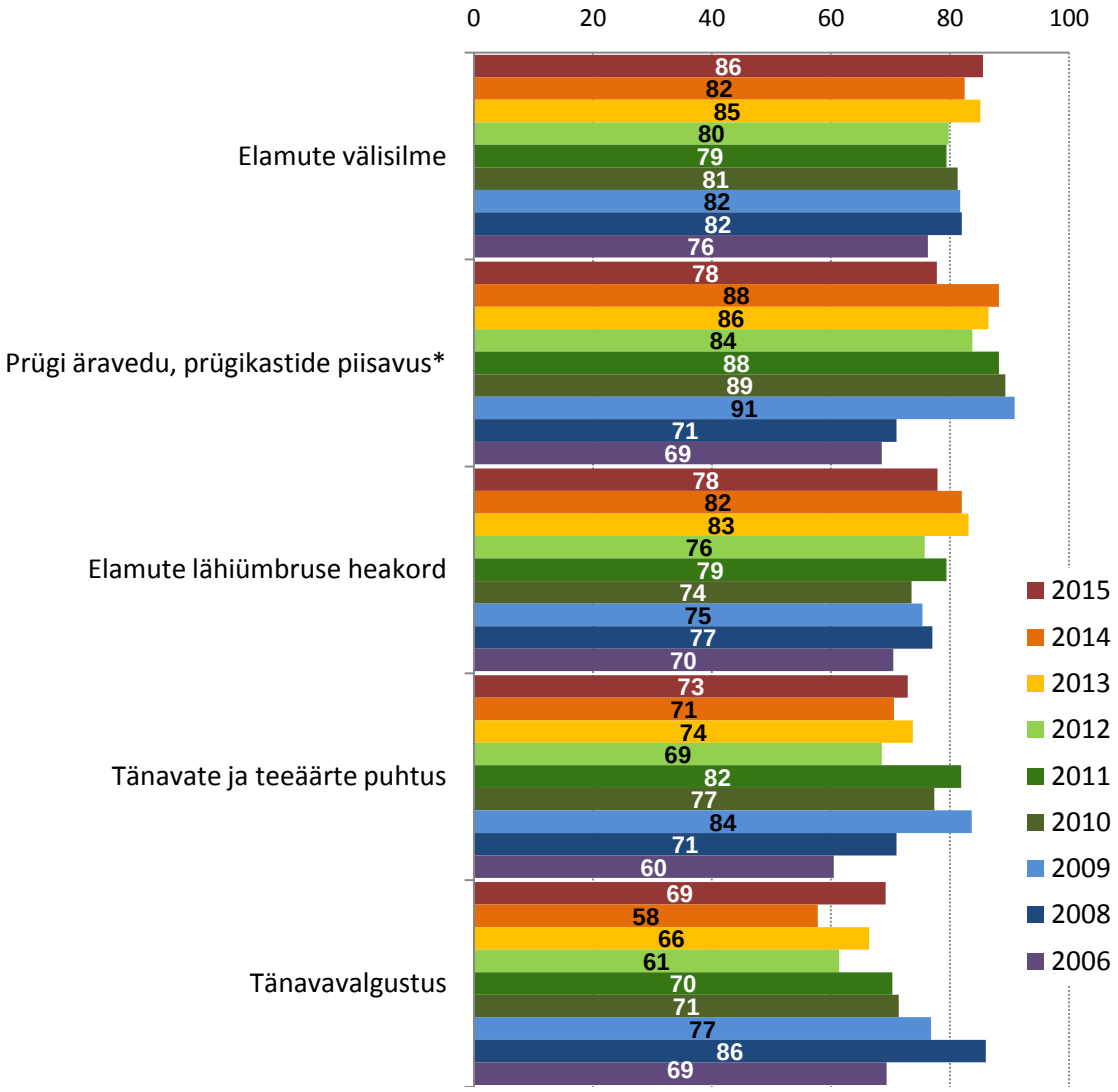
Joonis 10. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“)

Keskmist rahulolu linnaosade lõikes võrreldes selgub, et kõige rahulolevamad oma linnaosa olmekeskkonda puudutavate valdkondadega on Pirita/Merivälja elanikud, kus rahulolu keskmine hinnang on kogu Tallinna keskmisest hinnangust oluliselt kõrgem (Joonis 10). Ootuspärane on tulemus, et Kesklinna elanikud on kogu Tallinna keskmisega võrreldes vähem rahul oma linnaosa vibratsiooni taseme, õhu puhtuse, müra taseme ning tolmu tasemega. Küll aga mõnevõrra üllatav on Kristiine elanike rahulolematus müra tasemega oma linnaosas.

Joonisel 11 on esitatud oma linnaosa keskkonda puudutavate valdkondadega rahulolevate tallinlaste osakaalud aastate lõikes (2006–2015). Kui aastatel 2009–2014 on antud valdkondade seas olnud rahulolevate osakaal kõige suurem prügi äraveo ning prügikastide piisavuse puhul, siis käesoleval aastal on eelneva aastaga võrreldes antud valdkonnaga rahulolevate osakaal vähenenud 10 protsendipunkti võrra. Rahulolu elamute välisilmega on alates 2006. aastast järgemööda tõusnud. Alates 2008. aastast on langenud aga oma linnaosa tänavavalgustusega rahulolevate osakaal, kuid 2015. aastal on antud valdkonnaga rahulolevate osakaal eelmise aastaga võrreldes suurenenud.

Joonis 11. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? Aastate 2006–2015 võrdlus (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

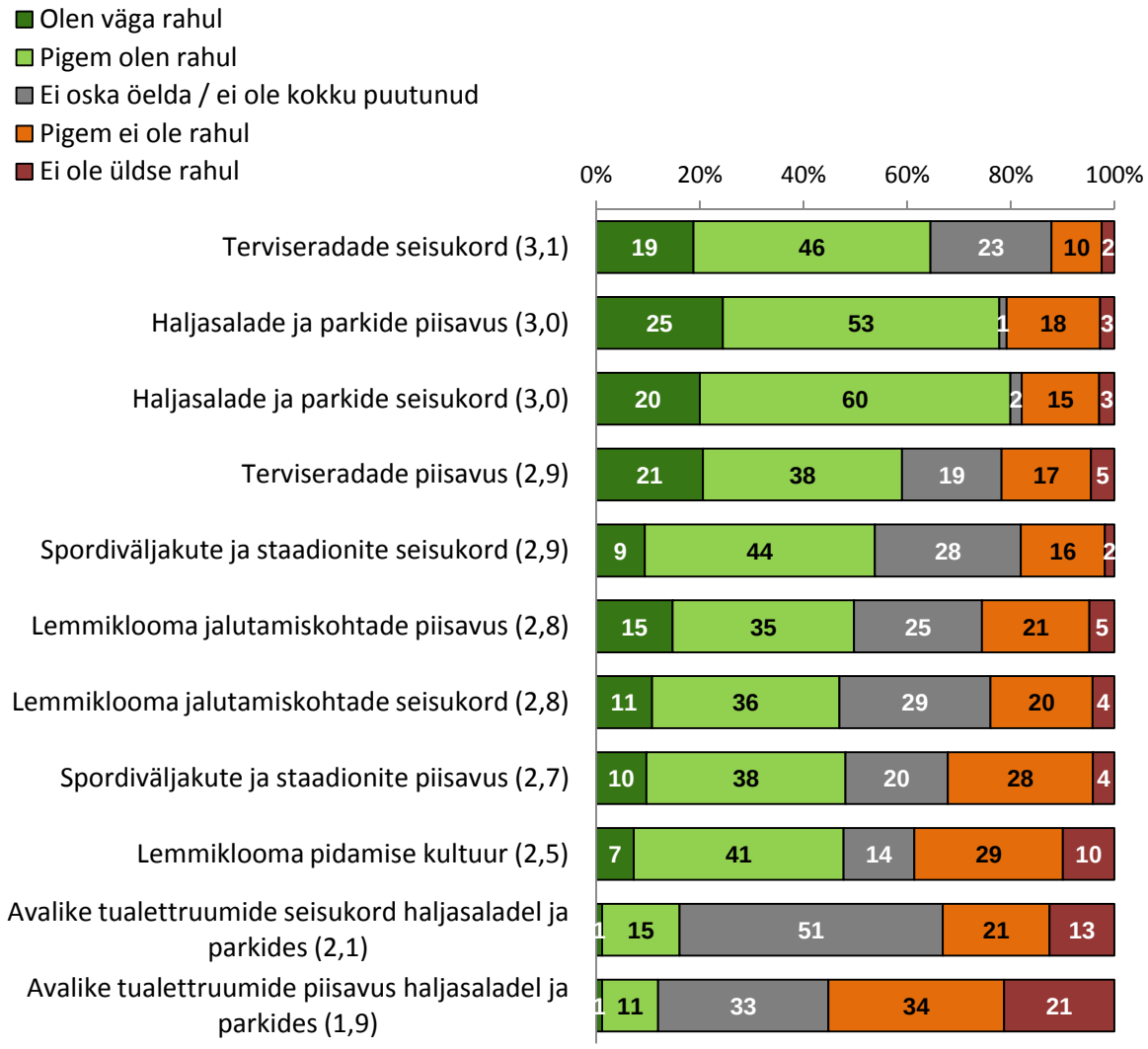
Valdkonna nimetus on aja jooksul muutunud: *2006, 2008: Jäätmekäitluse/prügimajanduse korraldus.

1.3.2 Hinnangud oma linnaosa haljasaladele ja spordiväljakutele

Järgnevalt on analüüsitud haljasalade ja spordiväljakute teemaplokki kuuluvaid valdkondi. Kõige enam ollakse oma linnaosas rahul terviseradade seisukorraga, haljasalade ja parkide piisavuse ja seisukorraga. Kõige vähem ollakse rahul avalike tualettruumide seisukorra ja piisavusega oma linnaosa haljasaladel ja parkides. Pooled vastajatest (51%) ei oska hinnata oma linnaosa avalike tualettruumide seisukorda haljasaladel ja parkides või ei ole antud valdkonnaga kokku puutunud (Joonis 12).

Rahvuse lõikes tulemusi vaadeldes selgub, et mitte-eestlaste seas on rahulolevaid veidi rohkem, kuid taas on märgata, et eestlaste seas on rohkem neid, kes käesolevate valdkondadega on väga rahul, mille tõttu keskmine rahulolu hinnang osutub mõnel juhul eestlaste seas kõrgemaks.

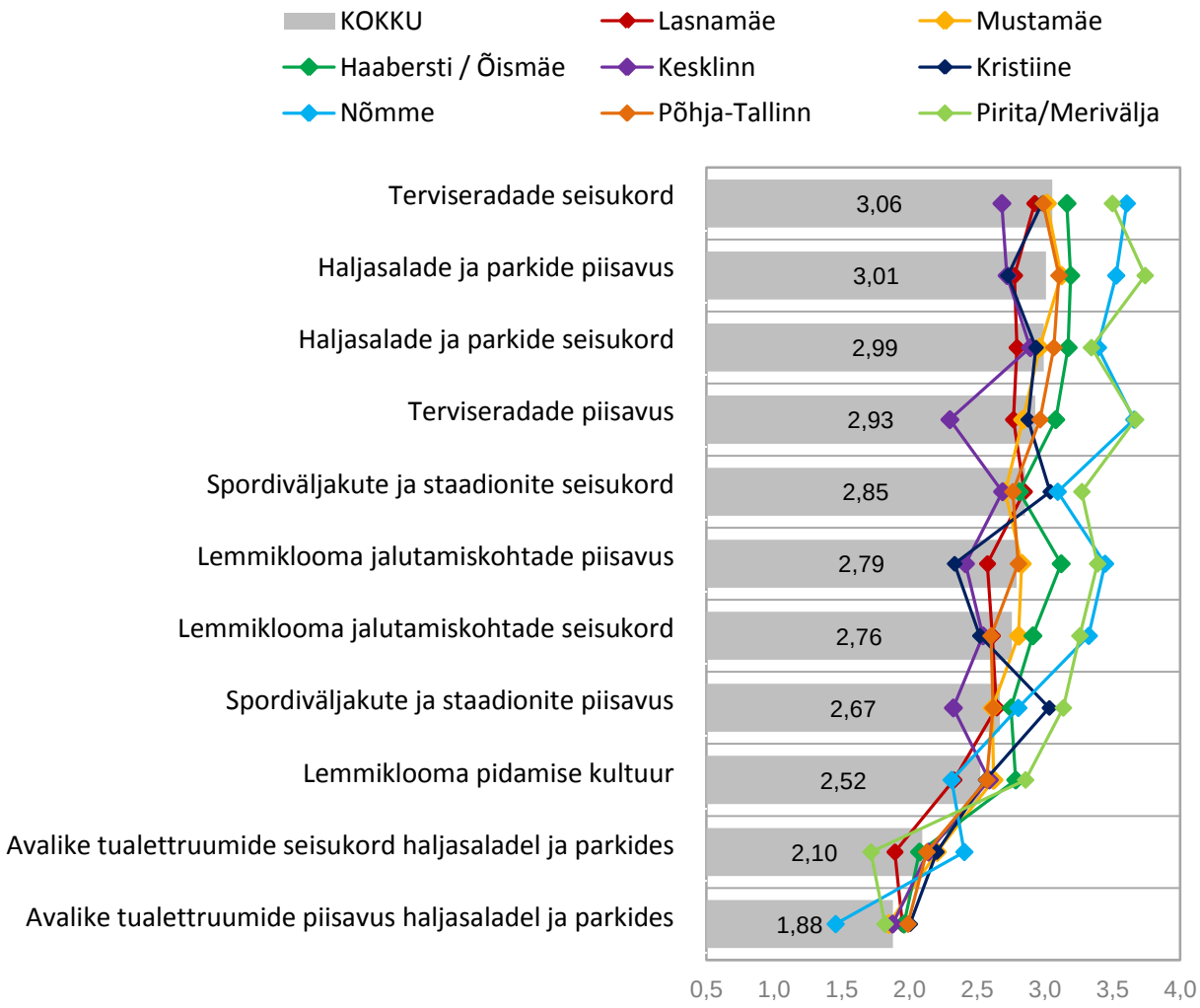
Joonis 12. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

*Joonisel on linnaosa nime järel sulgudes esitatud keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“.

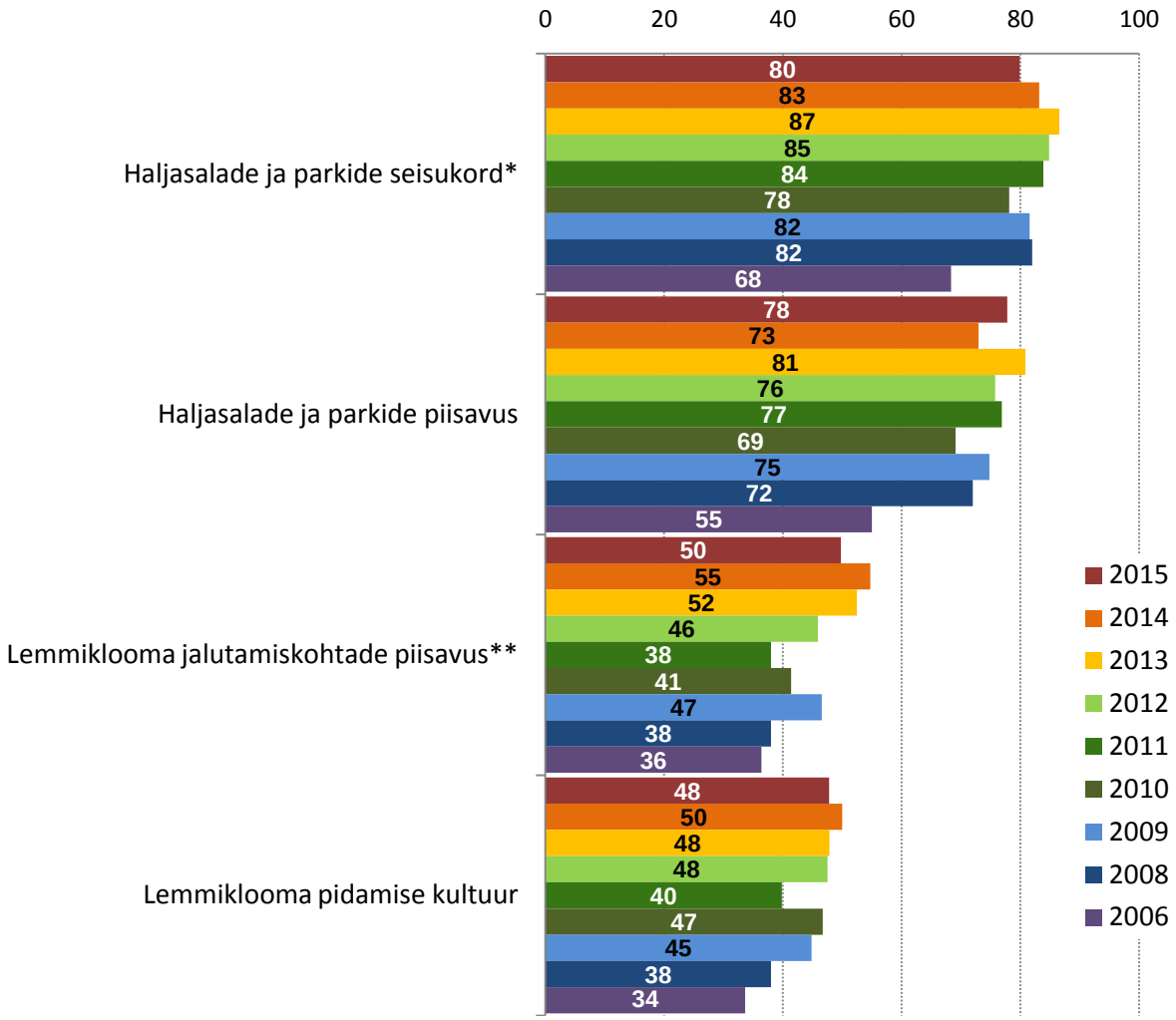
Linnaosade võrdlusest selgub, et üldiselt mõnevõrra kõrgemaid hinnanguid annavad Pirita/Merivälja ja Nõmme linnaosa elanikud, kuid erandiks on hinnang avalike tualettruumide piisavusele linnaosa haljasaladel ja parkides, mille puhul Nõmme elanike hinnang on kogu Tallinna keskmisest madalam (Joonis 13). Haljasalasid ja spordiväljakuid puudutavaid valdkondi hindavad üldiselt madalamalt Kesklinna elanikud, kõige suurem erinevus ilmneb terviseradade piisavuse osas, kus Kesklinna elanike hinnang on keskmisest madalam.

Joonis 13. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“)

Perioodil 2006–2015 oma linnaosale antud hinnangute võrdlusest ilmneb, et rahulolu haljasalade ja parkide seisukorraga ei ole alates 2010. aastast märkimisväärselt muutunud, kuid viimase 9 aasta võrdluses on selgelt erinevate valdkondade puhul näha rahulolevate inimeste osakaalu suurenemist (Joonis 14). Käesolevas teemaplokis esinevad kõige suuremad muutused haljasalade ja parkide piisavuse valdkonnas, kus väga või pigem rahul vastajate osakaal on tõusnud 23 protsendipunkti võrra. Teiste valdkondade puhul on rahulolevate tallinlaste osakaal tõusnud 12–14 protsendipunkti võrra.

Joonis 14. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? Aastate 2006–2015 võrdlus (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

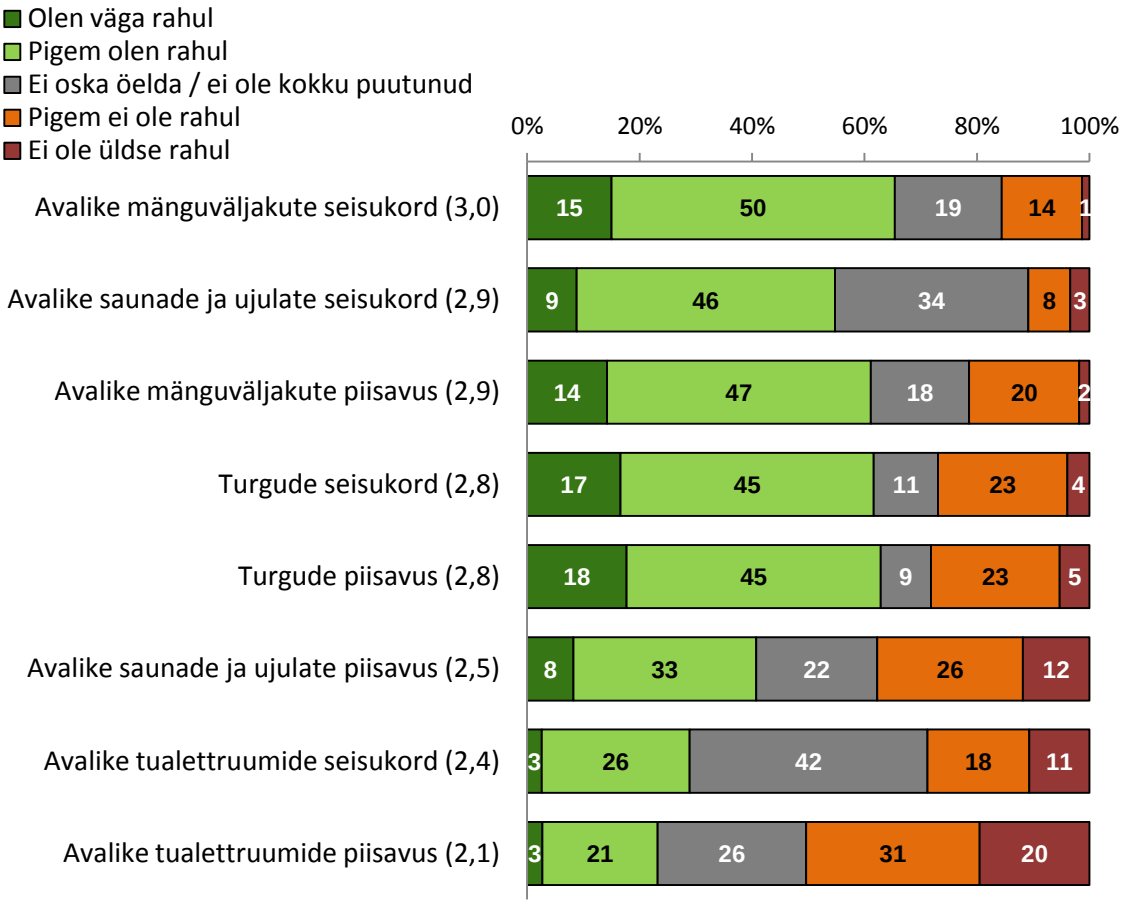
Teatud valdkondade nimetused on aja jooksul muutunud: *2006–2014: Haljasalade ja parkide olukord; **2006–2014: Lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu

1.3.3 Hinnangud avalikuks kasutamiseks mõeldud aladele

Üle poole Tallinna elanikest on rahul oma linnaosa avalike mänguväljakute seisukorra (65%) ja piisavusega (61%); avalike saunade ja ujulate seisukorraga (55%); turgude seisukorra (62%) ning piisavusega (63%) (Joonis 15). Seevastu hinnangud oma linnaosas avalike tualettruumide seisukorrale ja piisavusele on oluliselt madalamad – kõigest ligikaudu iga neljas tallinlane on oma linnaosas nende valdkondadega rahul. Sealjuures kõige vastuolulisem valdkond on tualettruumide seisukord, kus rahulolevaid ning mitte-rahulolevaid hinnanguid on võrdselt ning pea pooled (42%) vastajatest ei oska valdkonda hinnata või ei ole sellega kokku puutunud. Vanuse lõikes tulemusi vaadates eristuvad kõige enam 75-aastaste ja vanemate vanuserühma kuuluvad, kes on enam rahul avalike tualettruumide seisukorraga; turgude seisukorra ja piisavusega; avalike saunade ja ujulate seisukorraga. Seevastu hinnang avalike tualettruumide piisavusele on antud vanuserühmas oluliselt madalam.

Rahvuse lõikes uuringu tulemusi vaadates selgub, et mitte-eestlased on üldjuhul avalikuks kasutamiseks mõeldud aladega seotud valdkondadega rahulolevamad. Suurim erinevus ilmneb avalike saunade ja ujulate seisukorraga rahulolevate seas – eestlastest on antud valdkonnaga rahul 45%, muust rahvusest vastajate seas on rahulolevaid koguni 66%. Samas tuleb siinkohal tuua välja, et eestlaste seas oli märkimisväärselt rohkem neid vastajaid, kes ei osanud oma linnaosa avalike saunade ja ujulate seisukorda hinnata või ei olnud käesoleva valdkonnaga kokku puutunud.

Joonis 15. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

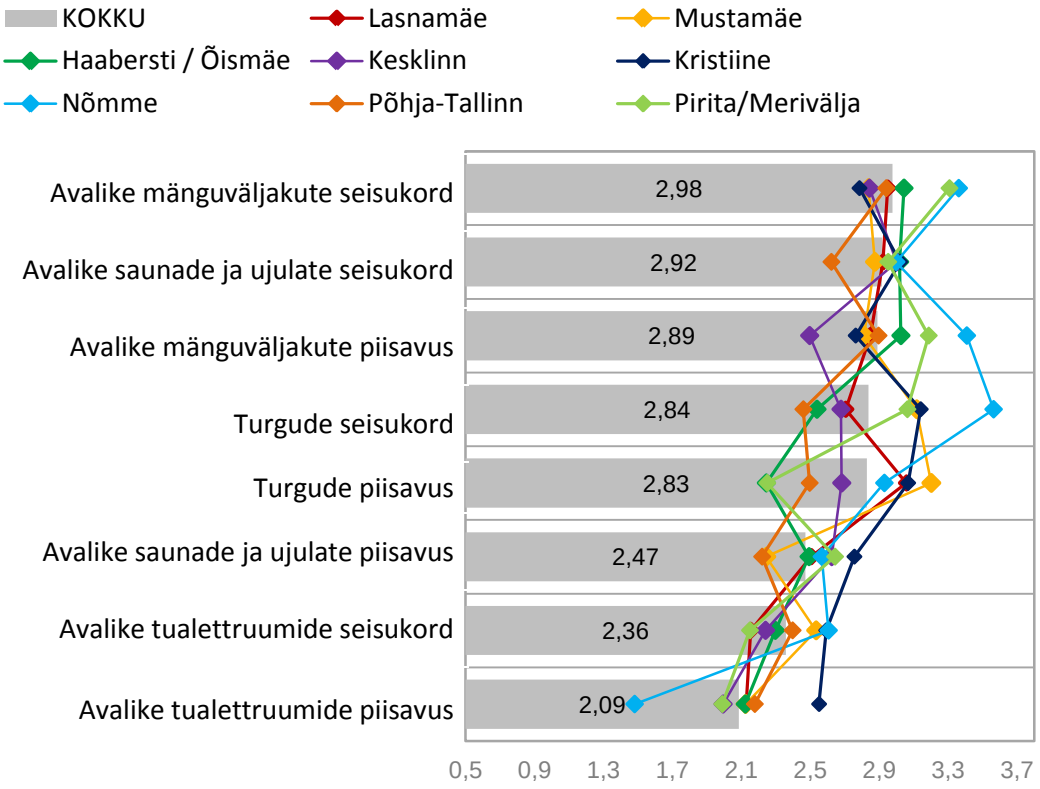

*Joonisel on linnaosa nime järel sulgudes esitatud keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“.

Ka nende teemade osas on märgata, et elanike hinnangud on linnaosade lõikes üsnagi erinevad (Joonis 16). Kogu Tallinna keskmisega võrreldes eristub kõige enam Nõmme linnaosa, kus oluliselt positiivsemalt hinnatud valdkonnad on turgude seisukord ning avalike mänguväljakute piisavus. Samas on Nõmme elanikud oluliselt enam rahulolematud avalike tualettruumide piisavusega oma linnaosas. Üllatuslikult positiivsem on olukord Kristiines, kus rahulolu avalike tualettruumide piisavuse ja ka seisukorraga on tunduvalt kõrgem kogu Tallinna keskmisest. Antud asjaolu põhjuseks võib olla, et valimisse sattusid inimesed, kes elavad või liiguvad kaubanduskeskuste läheduses, kus on tasuta tualettruumid. Samuti võib olla, et Kristiine linnaosa piirid ei ole inimestele selgelt tajutavad ning inimesed arvestasid hinnanguid andes ka Kristiine linnaosaga piirnevaid alasid.

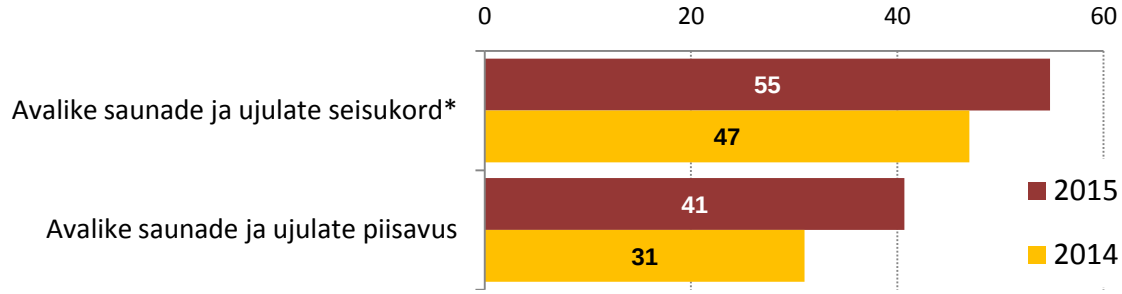
Ootuspärane tulemus on aga Kesklinna elanike mõnevõrra madalam rahulolu oma linnaosas turgude piisavuse ja seisukorraga ning oluliselt madalam rahulolu avalike mänguväljakute piisavusega.

Joonis 16. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“)

Kuna eelnevate aastate uuringutes ei palutud vastajatel hinnata rahulolu tualettruumidega, turgudega ning mänguväljakutega oma linnaosas, on siinkohal võimalik võrrelda vaid eelneval aastal antud hinnanguid avalikele saunadele ja ujulatele (Joonis 17). Selgub, et rahulolevate osakaal on nii avalike saunade ja ujulate seisukorra kui ka piisavusega oluliselt tõusnud.

Joonis 17. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? Aastate 2014–2015 võrdlus (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

Valdkonna nimetus muutunud: *2014: Avalike saunade ja ujulate olukord

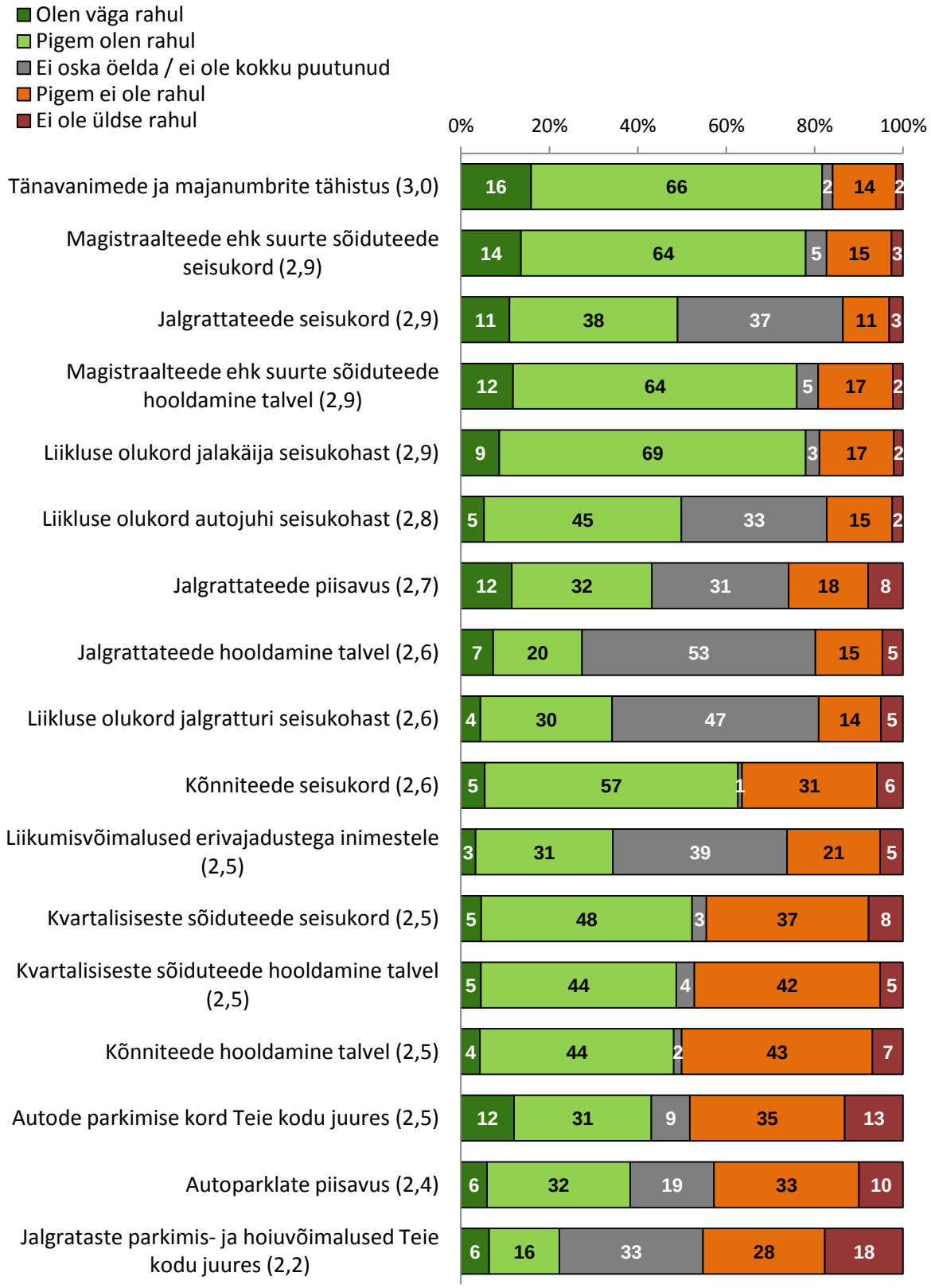
1.3.4 Hinnangud teede olukorrale ja liikumisvõimalustele

Jooniselt 18 on märgata, et hinnangud teede olukorra ning liikumisvõimalustega seotud valdkondadele on küllaltki erinevad. Kõige enam ollakse oma linnaosas rahul tänavanimede ja majanumbrite tähistusega (82%); magistraalteede seisukorraga (78%); liikluse olukorraga jalakäija seisukohast (78%); magistraalteede hooldamisega talvel (76%). Kõige enam rahulolematust esineb valdkondades, mis puudutavad kvartalisiseste sõiduteede seisukorda, kvartalisiseste sõiduteede hooldamist talvel, autode parkimise korda kodu juures ning kõnniteede hooldamist talvel. Kõige enam ei osanud vastajad hinnata jalgrattateede hooldamist talvel ning liikluse olukorda jalgratturi seisukohast, mis on ka loomulik tulemus, kuna ilmselt suur osa inimestest ei liikle jalgrattaga (eriti talvisel ajal) ning ei ole seetõttu antud valdkondadega kokku puutunud.

Mitte-eestlaste seas on teede olukorda ja liikumisvõimalusi puudutavate valdkondadega rahulolevaid üldiselt rohkem kui eestlaste seas, kuid hinnangute keskmised rahvuse lõikes oluliselt ei erine. Eranditeks on siinkohal autode parkimise kord ning jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused kodu juures, mille puhul eestlaste seas on rahulolu tase kõrgem, seda nii hinnangute keskmise kui ka rahulolevate osakaalu poolest.

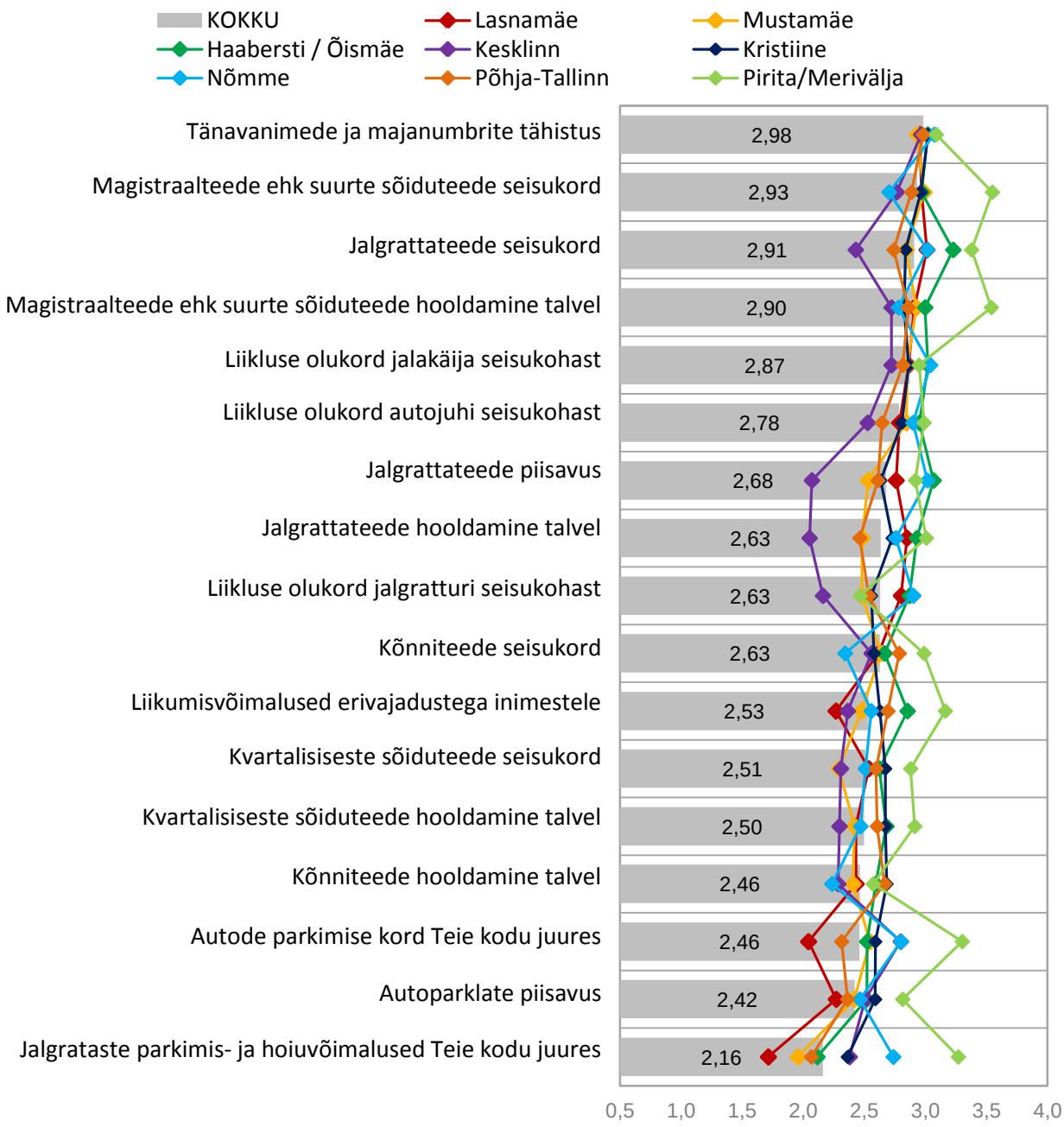
Võrreldes tulemusi linnaosade lõikes, on märgata, et üldiselt on erinevate linnaosade elanikud oma hinnangutes sarnased (Joonis 19). Küll aga võib täheldada mitmete valdkondade puhul, et hinnangud sõltuvad vastaja elukohast. Kõige suurem varieeruvus esineb kodu juures jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimaluste hindamisel, kus rahulolu on kõrgeim Pirita/Merivälja elanike seas ning kõige enam rahulolematuid on Lasnamäel. Sarnaselt eelnevale on suuremaid erinevusi linnaosade vahel märgata ka hinnangutes kodu juures autode parkimise korrale. Rahulolu tase on kõrgeim Pirita/Merivälja elanike seas, kus kõigi valdkondade puhul on rahulolu hinnang kõrgem kui kogu Tallinna keskmine. Lisaks on oluline välja tuua, et Kesklinna elanike rahulolu tase on kogu Tallinna keskmisest oluliselt madalam jalgratturite olukorda ning jalgrattateid puudutavate valdkondade puhul.

Joonis 18. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

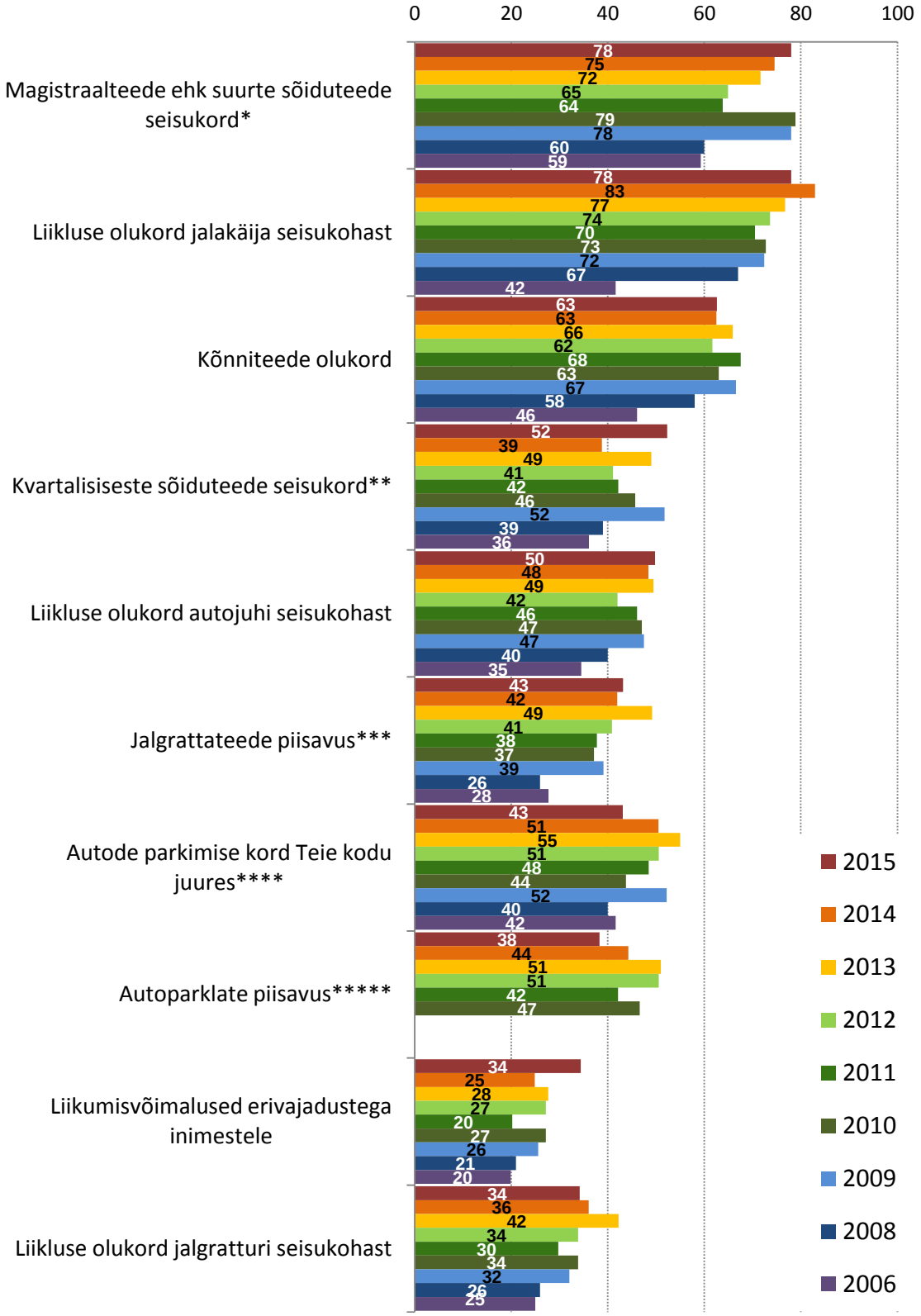
*Joonisel on linnaosa nime järel sulgudes esitatud keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“.

Joonis 19. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Ei ole üldse rahul“ ja 4 = „Olen väga rahul“)

Joonisel 20 on esitatud oma linnaosa teede olukorra ning liikumisvõimaluste erinevate valdkondadega rahulolevate vastajate osakaalude võrdlus aastate lõikes (perioodil 2006–2015). Üheks positiivseks tulemuseks on, et magistraalteedega rahulolevate vastajate osakaal on pärast 2010. aasta langust pidevalt kasvanud. Samuti on oluline tuua välja, et rahulolu erivajadustega inimeste liikumisvõimalustega on eelnevate aastatega võrreldes oluliselt kasvanud ning käesoleval aastal on rahulolevate osakaal kõigi aastate suurim. Küllaltki stabiilsena on viimase kolme aasta jooksul püsinud rahulolu hinnang kõnniteede olukorrale, liikluse olukorrale autojuhi seisukohast ning liikluse olukorrale jalakäia seisukohast. Rahulolevate osakaal on langenud viimase kolme aasta jooksul valdkondades, mis puudutavad liikluse olukorda jalgratturi seisukohast, autoparklate piisavust ja autode parkimist kodu juures.

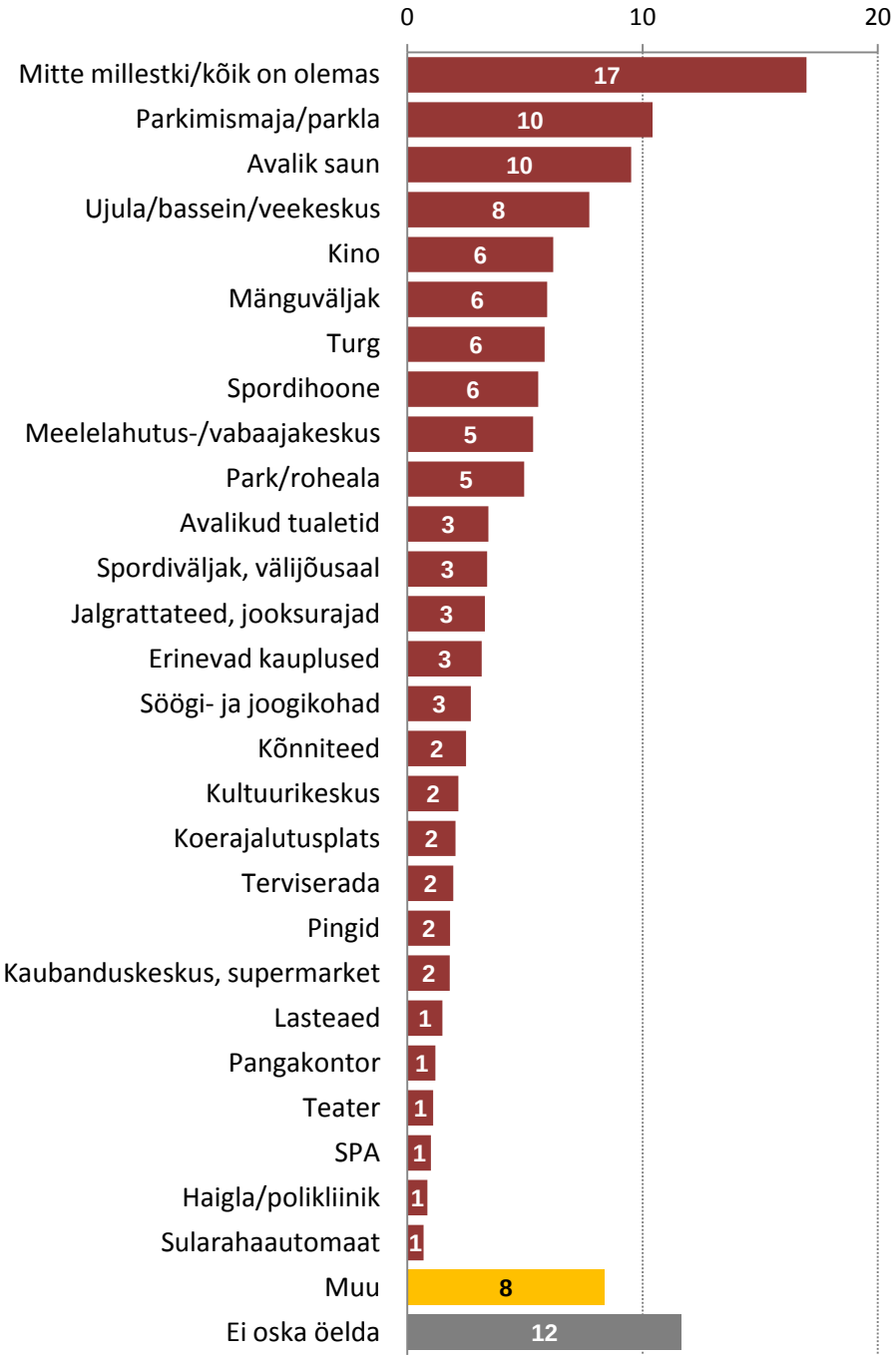
Joonis 20. Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega? Aastate 2006-2015 võrdlus (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

Teatud valdkondade nimetused on aja jooksul muutunud: *2006-2014: Sõiduteede olukord magistraaltänavatel; **2006, 2008, 2009: Kvartalisiseste teede olukord, 2014: Kvartalisiseste sõiduteede olukord; ***2006–2014: Rattateede piisavus; **** 2006, 2008: Autode parkimise korraldus Teie eluaseme läheduses; *****2006–2014: Autoparklate olemasolu.

Antud teema lõpetuseks paluti vastajatel nimetada, millistest rajatistest, ühiskondlikest asutustest või ettevõtetest nad oma linnaosas kõige suuremat puudust tunnevad (Joonis 21). Jooniselt ilmneb, et vastuste varieeruvus on selgelt väga suur ehk puudust tuntakse väga mitmetest erinevatest rajatistest, asutustest või ettevõtetest**. Kõige enam tõid tallinlased välja, et nad tunnevad puudust parklatest ja avalikest saunadest – iga kümnes vastaja tunneb just nendest puudust.** Lisaks toodi välja, et oma linnaosas tuntakse enam puudust ujulast või veekeskusest. Samas ligi iga viies (17%) vastaja arvab, et tema linnaosas on kõik vajalik olemas ning ei tunne millestki puudust.

Joonis 21. Millistest rajatistest, ühiskondlikest asutustest või ettevõtetest tunnete oma linnaosas kõige suuremat puudust? (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Selleks, et selgitada välja, millised on erinevate linnaosade elanike vajadused, on Tabelis 4 esitatud kõige enam esinenud vastused igas linnaosas. Kõige vähem tunnevad rajatistest, ühiskondlikest asutustest või ettevõtetest puudust Kesklinna elanikud – iga neljas vastaja arvab, et tema linnaosas on kõik vajalik olemas. Kõige vähem on vastajaid, kes millestki puudust ei tunne Pirital/Meriväljal (8%) ja Haaberstis/Nõmmel (5%). Esmapilgul veidi üllastuslik on Kesklinna elanike vajadus erinevate kaupluste järele, kuid antud kategooria all on mõeldud eelkõige väikseid toidu- ning esmatarbekauplusi, mida tõepoolest Kesklinna linnaosas esineb vähe.

Tabel 4. Millistest rajatistest, ühiskondlikest asutustest või ettevõtetest tunnete oma linnaosas kõige suuremat puudust? (%; N = kõik vastajad)

	LINNAOSAD KOKKU	Lasnamäe	Mustamäe	Haabersti/ Õismäe	Kesklinn	Kristiine	Nõmme	Põhja-Tallinn	Pirita/ Meriväljа
Mitte millestki/kõik on olemas	17	17	18	5	**26**	17	**22**	15	8
Parkimismaja/parkla	10	**22**	11	4	1	**11**	6	6	0
Avalik saun	10	5	**20**	**20**	1	4	**14**	8	8
Ujula/bassein/veekeskus	8	8	**13**	3	5	5	1	**16**	0
Kino	6	6	**12**	**14**	0	2	1	4	11
Turg	6	1	0	**20**	3	**5**	7	**13**	**14**
Spordihoone	6	4	1	5	**7**	1	9	**13**	0
Meelelahutus-/vabaajakeskus	5	3	2	**11**	3	3	6	6	**31**
Park/roheala	5	**9**	3	2	**7**	**7**	2	2	0
Avalikud tualetid	3	0	5	4	0	2	6	5	**22**
Erinevad kauplused	3	1	0	1	**15**	0	2	4	2
Kõnniteed	2	1	1	0	1	3	**20**	0	0

*Tabelis on esitatud igas linnaosas sagedamini mainitud rajatised, ettevõtted ning asutused võrdluses teiste linnaosadega.

2. Turvalisus

Käesolevas peatükis on esitatud ülevaade, kuidas Tallinna elanikud hindavad oma linnaosa turvalisust, milliseid meetmeid nad turvalisuse tõstmiseks on kasutanud ning kuidas hinnatakse oma leibkonda kuuluvate alaealiste laste turvalisust Tallinnas tervikuna. Selleks, et käsitleda turvalisuse muutumist ajas, on tulemusi võrreldud 2012. aasta uuringuga.

2.1 Tallinlaste üldine turvatunne

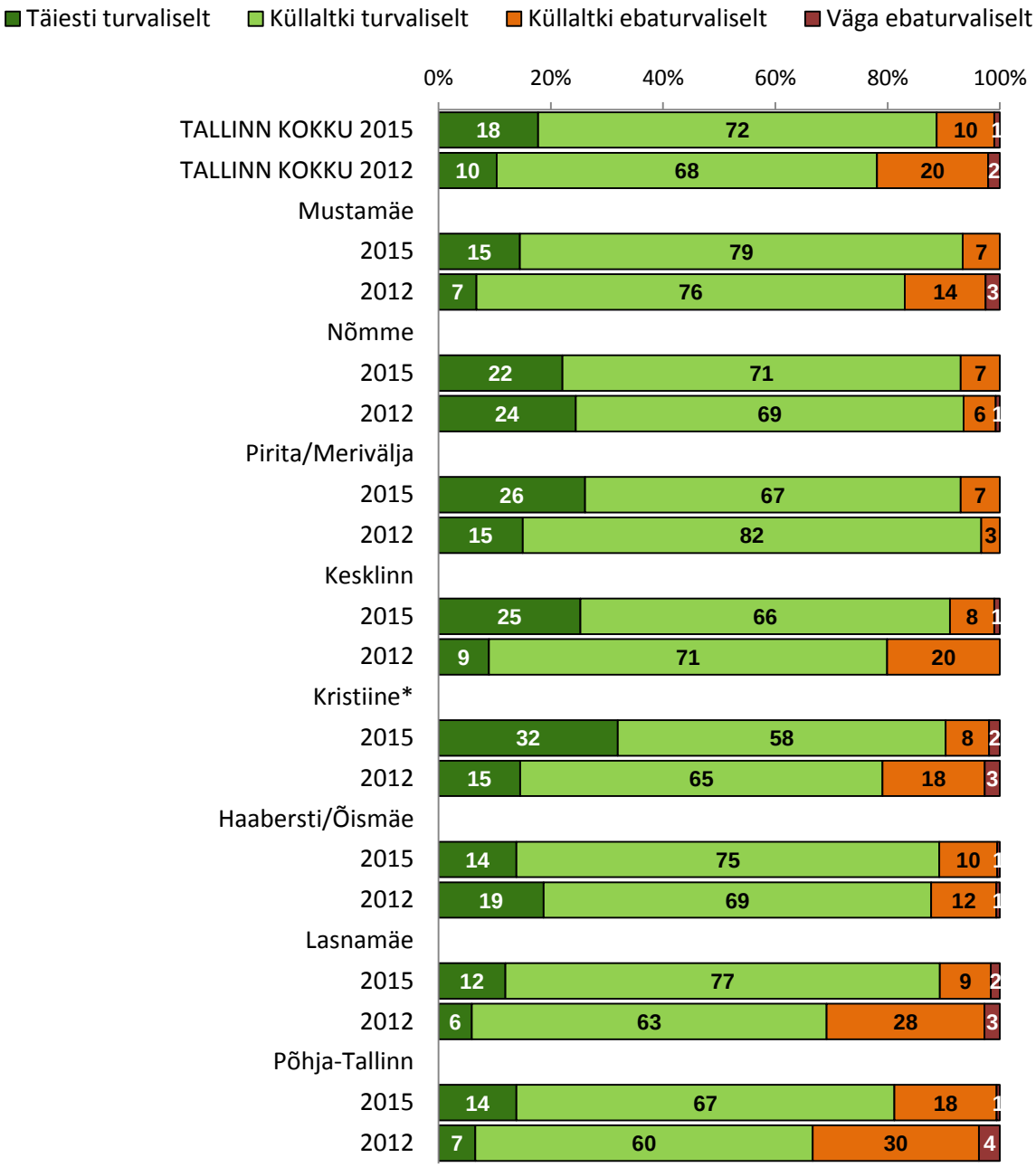
Enamik vastajaid (90%) tunneb ennast oma linnaosa avalikes kohtades üldiselt turvaliselt. Sealjuures domineerib hinnangu „küllaltki turvaliselt“ andnute osakaal ning ennast oma linnaosas „täiesti turvaliselt“ tunneb vaid ligi iga viies vastaja (Joonis 22).

Vanuse lõikes turvatunne veidi varieerub ning kõige turvalisemalt tunnevad ennast 30–39-aastaste vanuserühma kuuluvad (93% tunneb ennast küllaltki turvaliselt või väga turvaliselt). Haridustaseme tõustes kasvab ka turvatunne oma linnaosas. Soo lõikes on märgata väikest erinevust – meeste seas on ennast turvaliselt tundvate osakaal veidi suurem. Linnaosade võrdlusest selgub, et kõige turvalisemalt tunnevad ennast Mustamäe, Nõmme ning Pirita/Merivälja elanikud. Vastajate hinnangul kõige ebaturvalisemateks linnaosaks osutub Põhja-Tallinn.

Rahvuse lõikes ilmneb, et eestlased tunnevad end mitte-eestlastest turvalisemalt Nõmmel ning muu rahvusese esindajad tunnevad end eestlastega võrreldes turvalisemalt Kesklinnas ja Pirital/Meriväljal. Teistes linnaosades turvatunne rahvuse lõikes märkimisväärselt ei erine.

Tallinnas kokku on turvatunne oma linnaosas 2012. aastaga võrreldes suurenenud 12 protsendipunkti võrra. Linnaosade lõikes on märgata, et mõnel juhul on muutused olnud suuremad. Kõige enam on tõusnud Lasnamäe elanike hinnang turvatundele oma linnaosas – võrreldes 2012. aasta tulemusega, on ennast turvaliselt tundvate osakaal tõusnud 69%-lt 89%-le. Turvatunne on kasvanud ka Põhja-Tallinna, Kesklinna, Mustamäe ja Kristiine linnaosas.

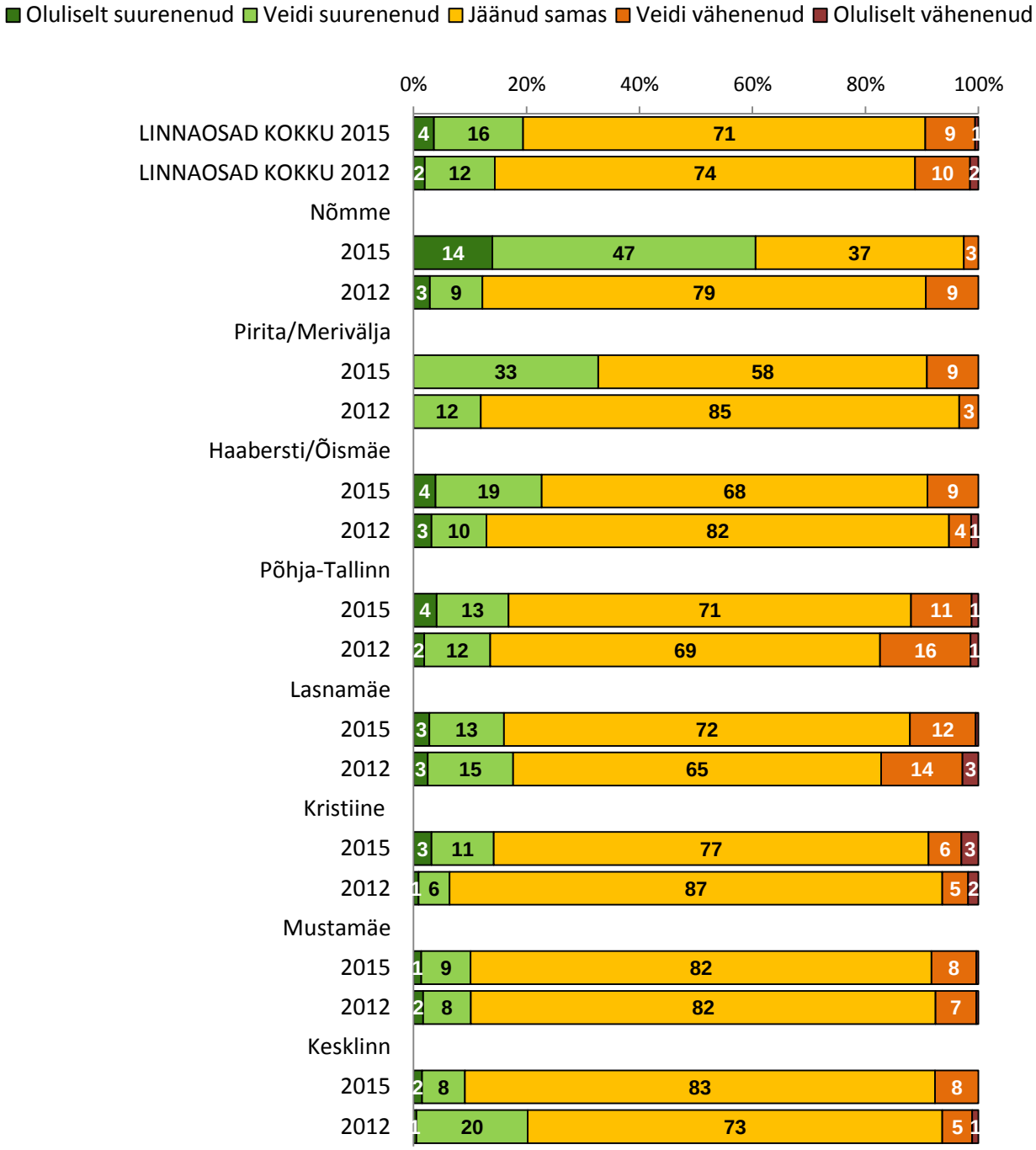
Joonis 22. Kas Te tunnete ennast oma linnaosa avalikes kohtades (tänavatel, kauplustes, parkides jne) üldiselt turvaliselt või ebaturvaliselt? (N = kõik vastajad)

*Kuna Kristiine linnaosas paiknesid venekeelsed küsitluspunktid Kristiine Keskuse vahetus läheduses, viidi antud küsimuse puhul Kristiine linnaosas läbi lisa telefoniküsitlus, mille tulemused on joonisel kajastatud.

Lisaks uuriti vastajatelt, kuidas nende turvatunne on oma linnaosas viimase aasta jooksul muutunud. Enamik (71%) vastajaid leiab, et nende turvatunne oma linnaosa avalikes kohtades on viimase 12 kuu jooksul jäänud samaks (Joonis 23). Kõigest iga viies vastaja tunneb, et turvatunne on oluliselt või veidi suurenenud. Linnaosade lõikes eristub silmnähtavalt Nõmme linnaosa, kus 61% vastajatest tunneb, et turvatunne linnaosa avalikes kohtades on suurenenud. Vastajaid, kes tunnevad et turvatunne on vähenenud, on üldiselt vähe. Kõige enam tajutakse turvatunde vähenemist Lasnamäel, kus viimase 12 kuu jooksul 12% elanikest tajunud turvatunde vähenemist.

Joonis 23. Kas Teie turvatunne on oma linnaosa avalikes kohtades viimase 12 kuu jooksul ...?
(N = kõik vastajad)

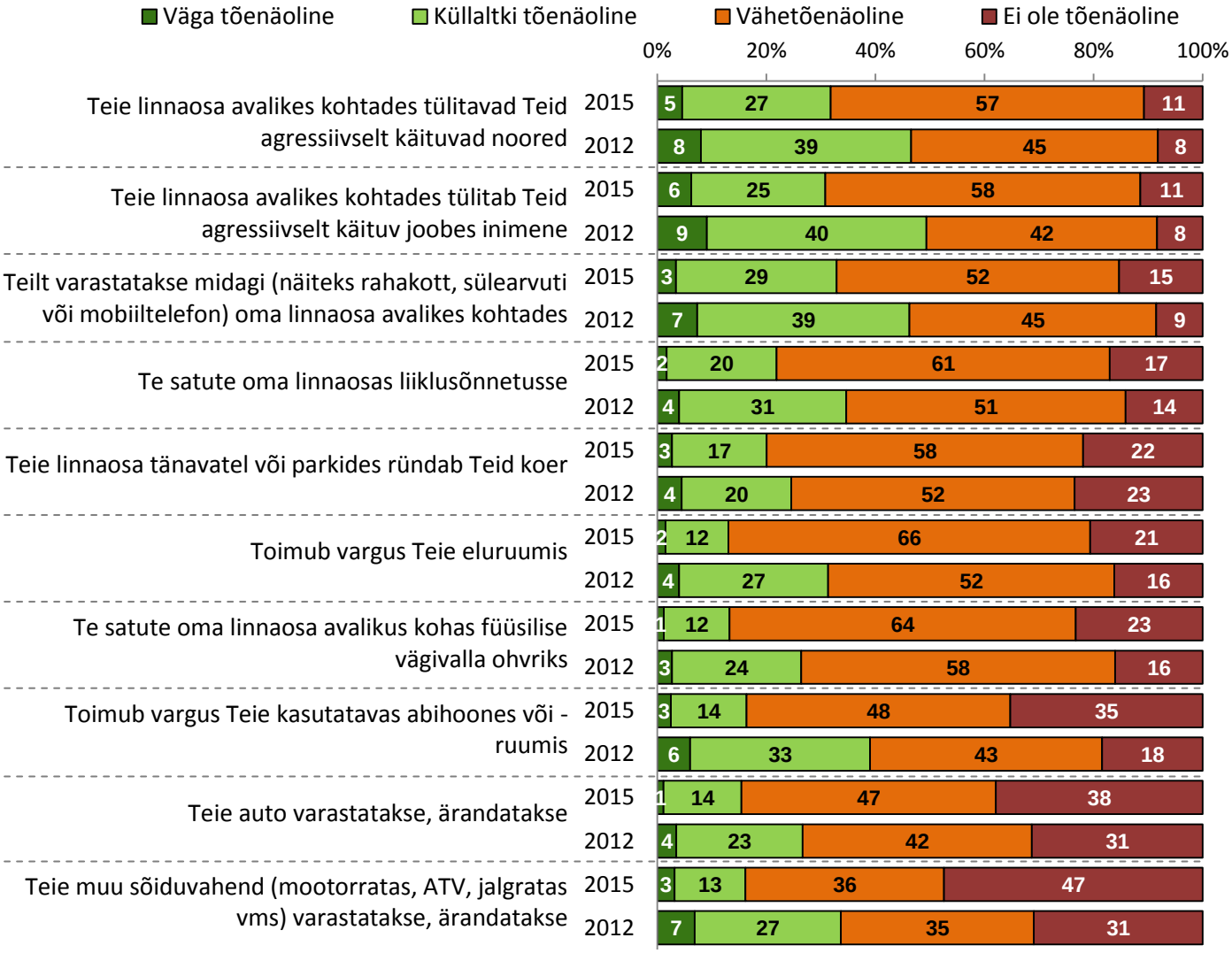

Elanike turvatunnet mõjutab otseselt nende hinnang tõenäosusele puutuda kokku mõne kuritegevuse liigi või muu ebameeldivusega oma linnaosas. **Valdav osa pealinlasi leiab, et uuringus käsitletud kuritegevuse liikide ja muude ebameeldivustega kokkupuutumine on vähetõenäoline või ei ole üldse tõenäoline.** Kõige tõenäolisemaks peetakse oma linnaosas vargust avalikes kohtades, kokkupuudet agressiivselt käituvate noortega ja agressiivselt käituvate joobes inimestega. Kõige ebatõenäolisemaks peetakse vargust eluruumis ja sattumist avalikus kohas füüsilise vägivalla ohvriks (mõlemal juhul 87% vastajatest andis hinnangu „vähetõenäoline“ või „ei ole tõenäoline“), auto vargust, ärandamist (85%) ja muu sõiduvahendi vargust, ärandamist (83%) (Joonis 24).

Rahvuse lõikes tulemusi analüüsides ilmneb, et eestlaste ning muust rahvusest elanike hinnangud kuritegevuse liikide ning muude ebameeldivustega kokkupuutumise tõenäosusele üldiselt oluliselt ei erine. Teatud määral erinevust on märgata vaadeldes vastajate hinnanguid tõenäosusele puutuda kokku avalikus kohas agressiivselt käituvate noortega – muust rahvusest vastajate seas on veidi rohkem neid, kes peavad antud situatsiooni tõenäoliseks.

Käesoleva aasta tulemusi 2012. aastaga võrreldes on samuti märgata, et Tallinna elanike turvatunne on tõusnud – kõikide uuringus käsitletud kuritegevuse liikide ja muude ebameeldivustega kokkupuutumist hinnatakse käesoleval aastal vähem tõenäolisemaks. Kõige enam (22 protsendipunkti) on vähenenud nende vastajate osakaal, kes peavad küllaltki või väga tõenäoliseks abihoones või -ruumis toimuvat vargust. Oluliselt on vähenenud ka nende vastajate osakaal, kes peavad tõenäoliseks vargust oma eluruumis ning muu sõiduvahendi (mootorratas, ATV, jalgratas vms) vargust, ärandamist.

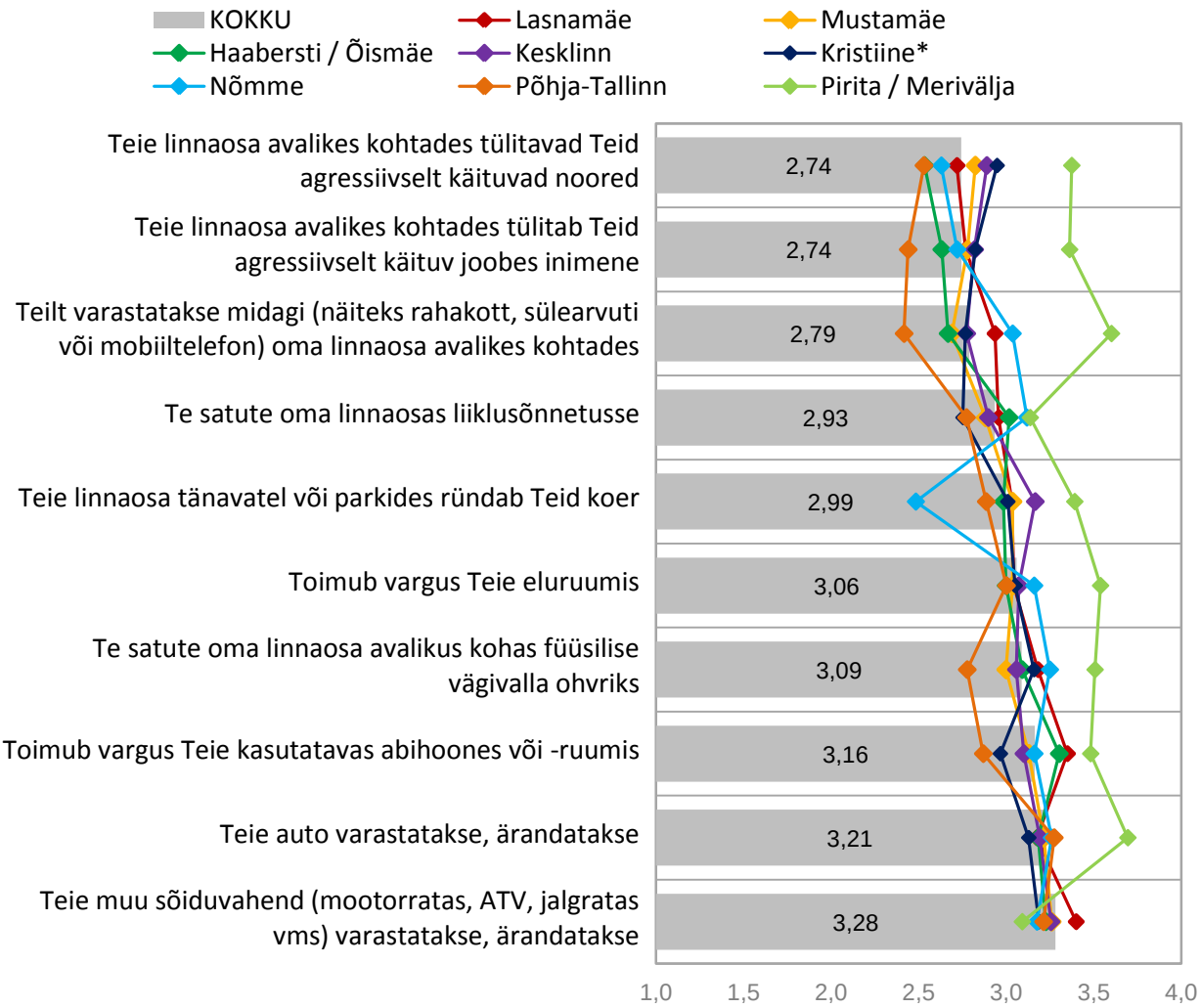
Joonis 24. Palun hinnake, kui tõenäoline on, et võite oma linnaosas kokku puutuda järgnevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

*Kuna Kristiine linnaosas paiknesid venekeelsed küsitluspunktid Kristiine Keskuse vahetus läheduses, viidi antud küsimuse puhul Kristiine linnaosas läbi lisa telefoniküsitlus, mille tulemused on joonisel kajastatud.

Vaadates tulemusi linnaosade lõikes, selgub, et **Pirita/Merivälja elanikud peavad teiste linnaosa elanikega võrreldes märkimisväärselt madalamaks tõenäosust kokku puutuda mõne kuritegevuse liigi või muu ebameeldivusega**. Pirita/Merivälja elanikud peavad oluliselt vähem tõenäoliseks avalikes kohtades varguse ohvriks langemist ning kokkupuutumist agressiivselt käituvate noorte või joobes inimestega. Nõmme linnaosa hinnangud on üldjuhul sarnased kogu Tallinna keskmisega, kuid tõenäosus, et linnaosa tänavatel või parkides võib neid rünnata koer, on Nõmme elanike hinnangul oluliselt kõrgem. Linnaosade võrdlusest ilmneb veel, et kõige vähem peavad turvalisemaks oma linnaosa Põhja-Tallinna elanikud, kus pea kõikide käsitletud kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega kokkupuutumist tõenäoliseks hindavate osakaal on mõnevõrra suurem kui teistes linnaosades (Joonis 25).

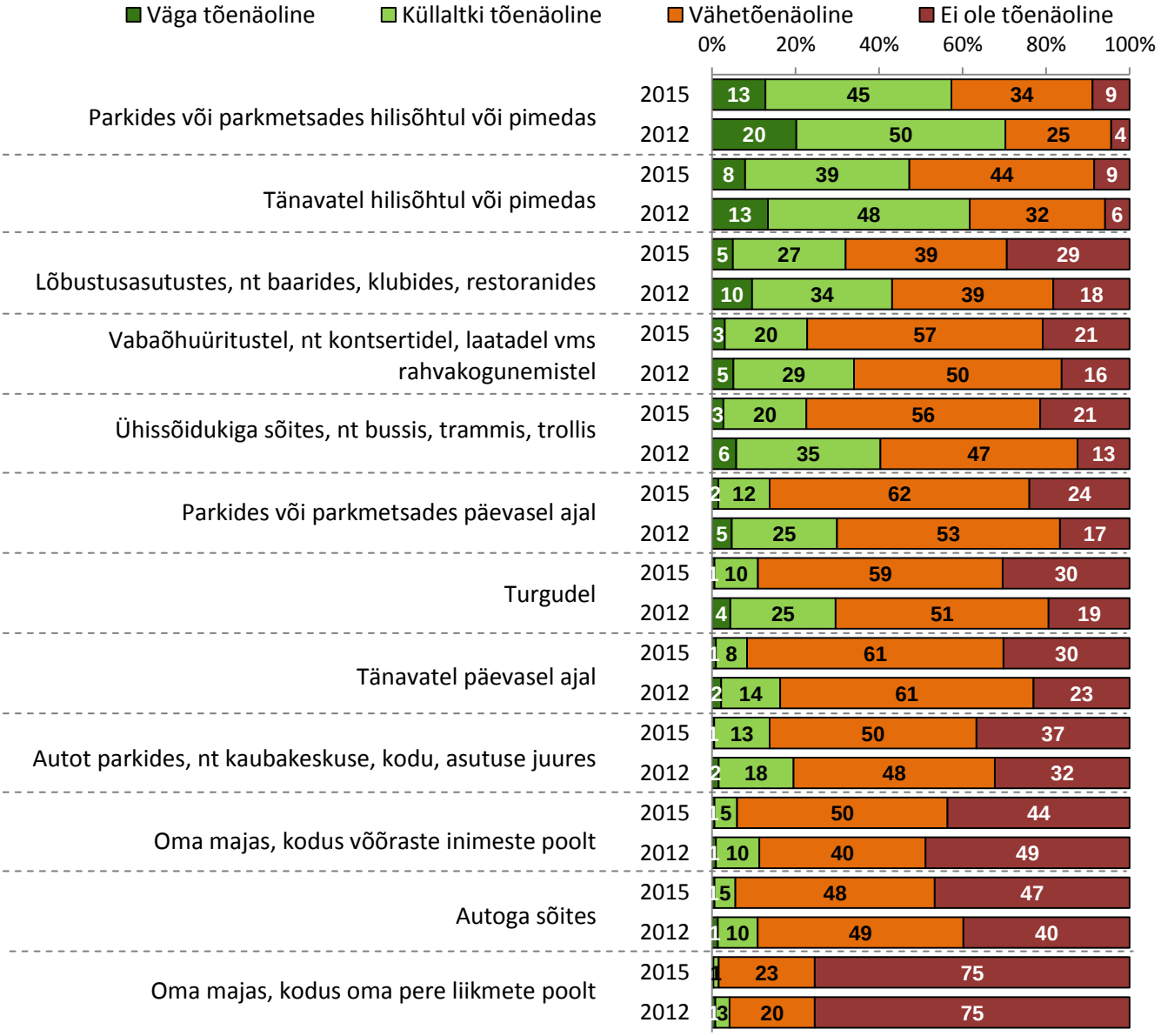
Joonis 25. Palun hinnake, kui tõenäoline on, et võite oma linnaosas kokku puutuda järgnevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega? (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1-4, kus 1 = „Väga tõenäoline“ ja 4 = „Ei ole tõenäoline“)

*Kuna Kristiine linnaosas paiknesid venekeelsed küsitluspunktid Kristiine Keskuse vahetus läheduses, viidi antud küsimuse puhul Kristiine linnaosas läbi lisa telefoniküsitlus, mille tulemused on joonisel kajastatud.

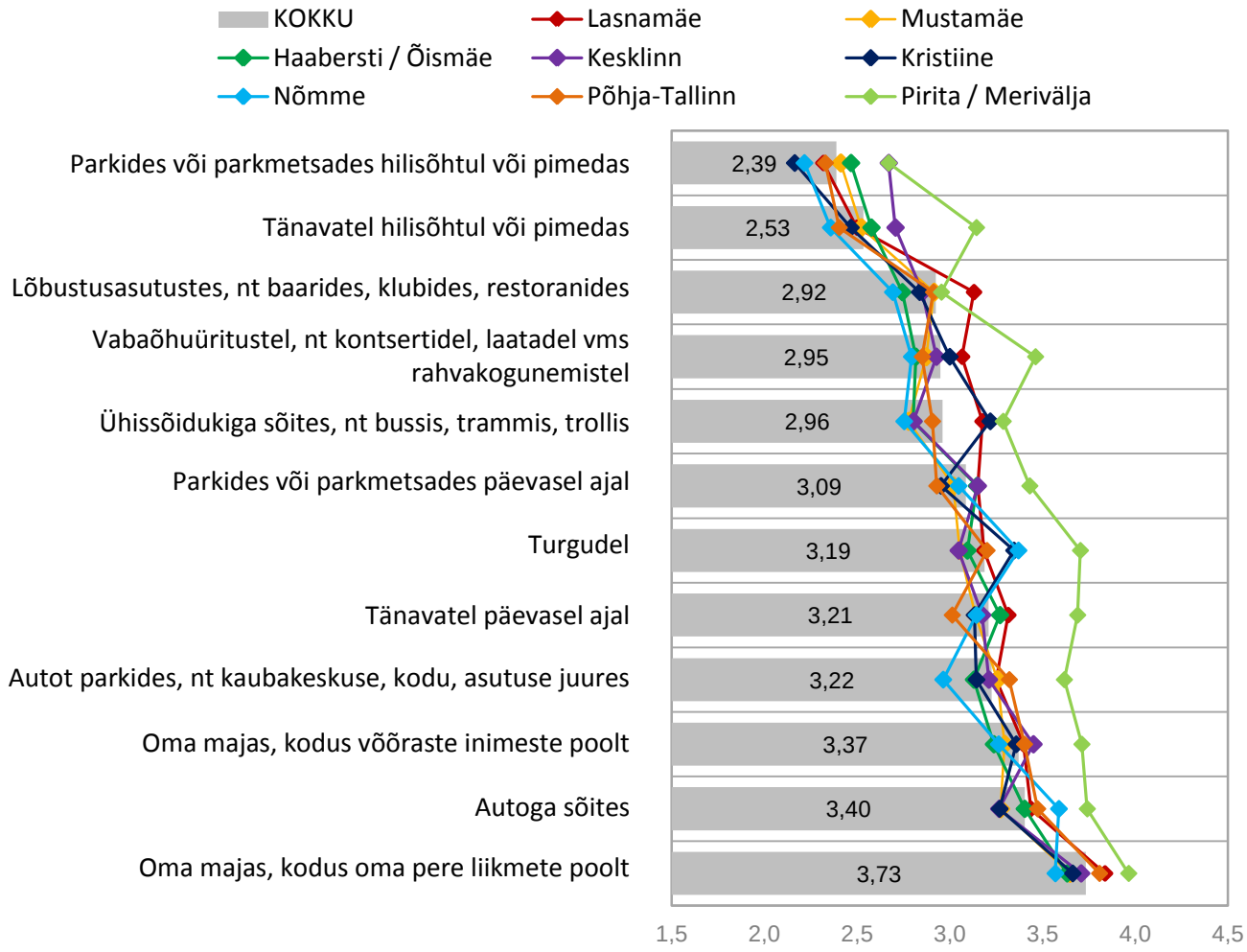
Lisaks erinevatele kuritegevuse liikidele uuriti tallinlastelt, milliseid kohti elanikud oma linnaosas kõige ohtlikumaks peavad. **Kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks langemist oma linnaosas peetakse kõige tõenäolisemaks parkides või parkmetsades hilisõhtul või pimedas** – üle poole vastajatest (58%) peab seda küllaltki tõenäoliseks või väga tõenäoliseks (Joonis 26). Samuti peetakse tõenäoliseks kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks langemist oma linnaosa tänavatel hilisõhtul või pimedas (47%). Teistes uuringus käsitletud kohtades peavad pealinlased kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks langemist vähetõenäolisemaks. Kõige ebatõenäolisemaks peetakse kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks langemist oma majas/kodus oma pereliikmete poolt – pea kõik vastajad (98%) hindavad, et see on vähetõenäoline või ei ole üldse tõenäoline. Võrreldes tulemusi 2012. aasta uuringu tulemustega, selgub, et kõikides uuringus käsitletud kohtades peavad tallinlased kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks langemist vähem tõenäoliseks.

Joonis 26. Palun hinnake, kui tõenäoline on, et võite langeda kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks oma linnaosa alljärgnevates kohtades? (N = kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel)

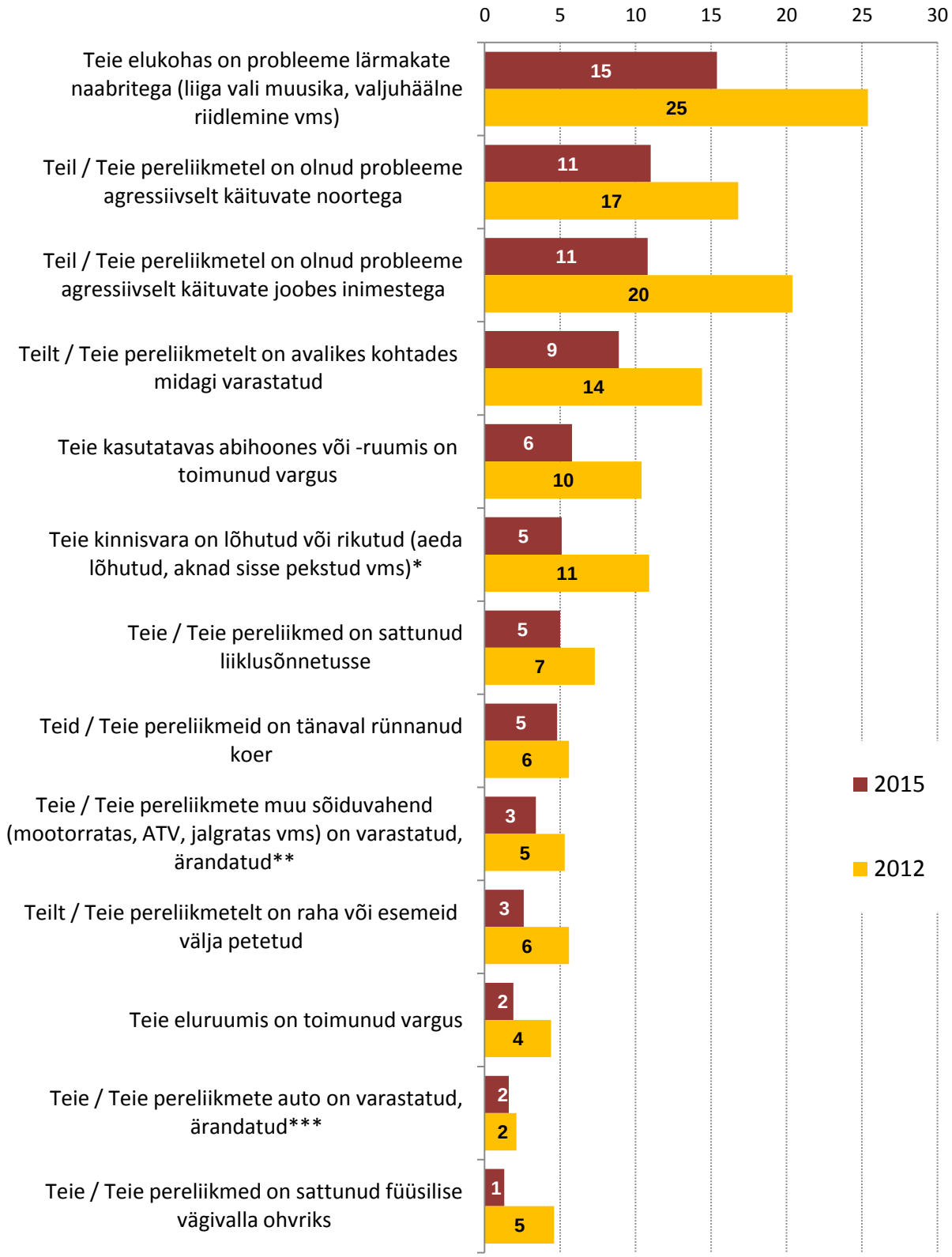
Linnaosade võrdlusest ilmneb, et üldiselt on erinevate linnaosade elanike hinnangud sarnased, kuid ka siin saab välja tuua, et selgelt eristub Pirita/Merivälja, kus oma linnaosa erinevates kohtades tuntakse tunduvalt vähem ohtu langeda kuritegevuse või muu ebameeldivuse ohvriks (Joonis 27).

Joonis 27. Palun hinnake, kui tõenäoline on, et võite langeda kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks oma linnaosa alljärgnevates kohtades? (N = kõik vastajad; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Väga tõenäoline“ ja 4 = „Ei ole tõenäoline“)

Järgnevalt uuriti tallinlastelt reaalset kuritegevuse või muude ebameeldivustega kokku puutumist oma linnaosas viimase 12 kuu jooksul. **37% tallinlastest või nende pereliikmetest on oma linnaosas viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud vähemalt ühe uuringus käsitletud kuritegevuse liigi või ebameeldivusega.** Jooniselt 28 selgub, et erinevaid kuritegevuse liike või ebameeldivusi esineb suhteliselt vähe. Kõige enam on Tallinna elanikud oma linnaosas puutunud kokku lärmakate naabritega oma elukohas (15%) ning agressiivselt käituvate noortega ning joobes inimestega (11%). Kõige vähem on pealinlased oma linnaosas sattunud füüsilise vägivalla ohvriks (1%). Võrreldes tulemusi 2012. aasta uuringuga, nähtub, et kõikide käsitletud kuritegevuse liikide või ebameeldivuste esinemine on vähenenud, kuid samas pole muutus olnud väga suur.

Joonis 28. Kas Teie või keegi Teie pereliikmetest on viimase 12 kuu jooksul Teie linnaosas kokku puutunud järgmiste kuritegevuse liikide või ebameeldivustega? (%; N = kõik vastajad)

Teatud valdkondade nimetused on aja jooksul muutunud: *2012: Teie vara on lõhutud või rikutud (aeda lõhutud, aknad sisse pekstud vms); **2012: Teie muu sõiduvahend (mootorratas, ATV, jalgratas vms) on varastatud, ärandatud; ***2012: Teie auto on varastatud, ärandatud.

Võrreldes kuritegevuse ja muude ebameeldivuste esinemist linnaosade lõikes, on ootuspärane, et kuritegevuse liigid, mille esinemist peetakse tõenäolisemaks, on ka viimase aasta jooksul enam esinenud. **Kuritegevuse või muude ebameeldivustega kokku puutunud elanikke on kõige rohkem Põhja-Tallinnas (53%) ning Nõmmel (51%).** Kõige turvalisemateks linnaosadeks osutuvad siinkohal Mustamäe, Lasnamäe ning Pirita/Meriväljа, kus valdav osa vastajatest ei ole kokku puutunud ühegi käsitletava kuritegevuse liigi või muu ebameeldivusega (Mustamäel vastavalt 76% vastajatest ning Lasnamäel ja Pirital/Meriväljal 71% ei oma vastavat kokkupuudet). Nõmme elanike seas on tunduvalt suurem nende vastajate osakaal (24%), keda on viimase 12 kuu jooksul pargis või tänaval rünnanud koer ning antud olukorra esinemist peavad Nõmme elanikud ka oluliselt tõenäolisemaks (vt Joonis 25, lk 31).

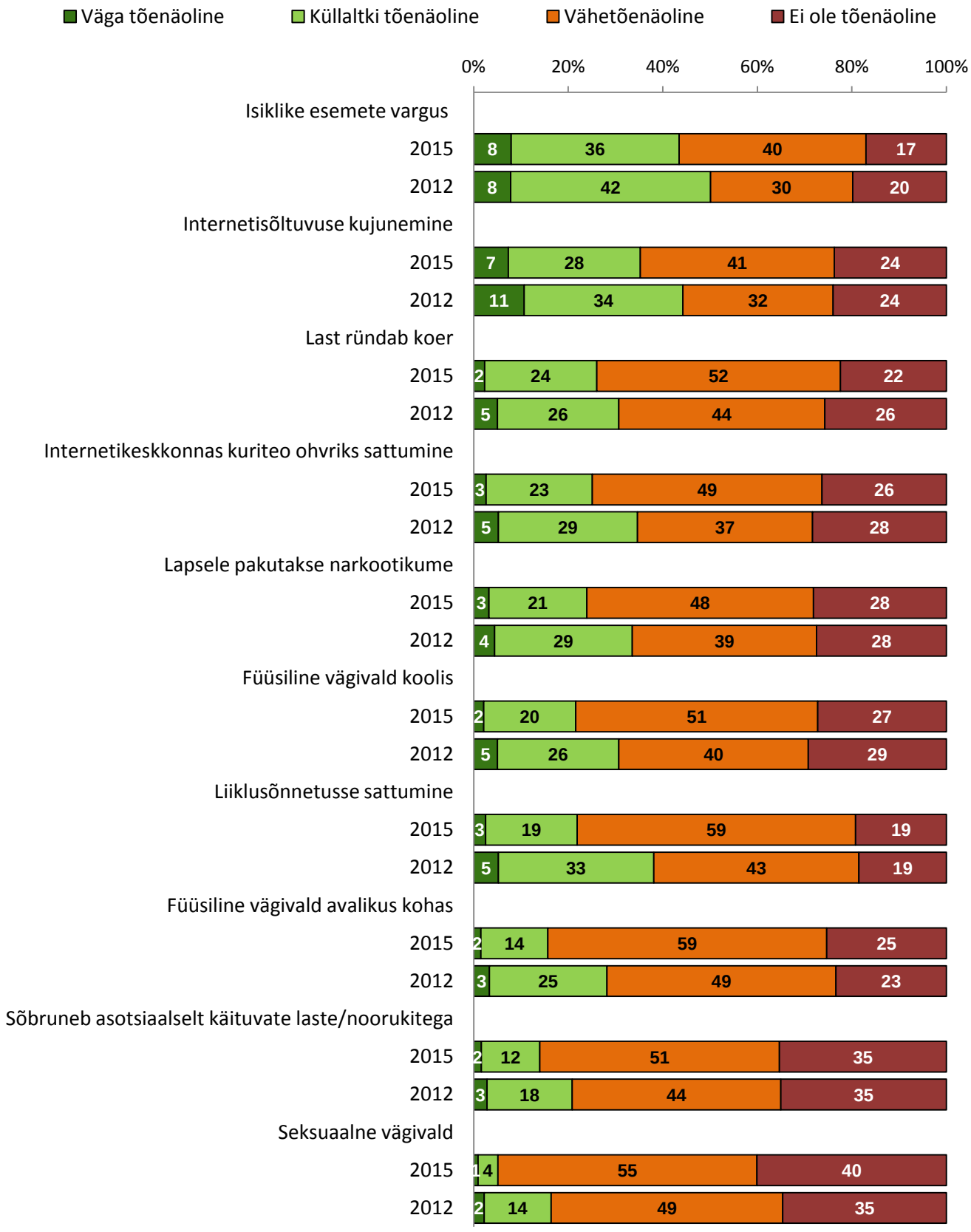
Nõmmel ning Põhja-Tallinnas esineb enam kokkupuuteid agressiivselt käituvate noortega. Samuti on Põhja-Tallinna elanikud viimase 12 kuu jooksul oluliselt rohkem puutunud kokku agressiivselt käituvate joobes inimestega ja lärmakate naabritega.

Eraldi teemana uuriti tallinlastelt, kui tõenäoliseks nad peavad seda, et nende laps võib kokku puutuda erinevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega. Selleks paluti vastajatel, kelle leibkonnas on alla 18-aastaseid lapsi, hinnata, kui tõenäoline on, et laps puutub kokku mõne kuritegevuse liigi või muu ebameeldivusega. Alaealisi lapsi on 30% Tallinna leibkondadest.

Kõige tõenäolisemaks peavad tallinlased seda, et lapselt varastatakse isiklike esemeid – seda hindab väga tõenäoliseks või küllaltki tõenäoliseks 44% vastajatest, kelle leibkonnas on alla 18-aastaseid lapsi. Kõige ebatõenäolisemaks peetakse seda, et laps puutub kokku seksuaalse vägivallaga (Joonis 29). Rahvuse lõikes ilmneb, et muust rahvusest vastajad peavad veidi enam tõenäolisemaks, et lapselt varastatakse isiklike esemeid ja et laps sõbruneb asotsiaalselt käituvate laste/noorukitega. Seevastu eestlased peavad tõenäolisemaks lapse kokkupuutumist koolis füüsilise vägivallaga.

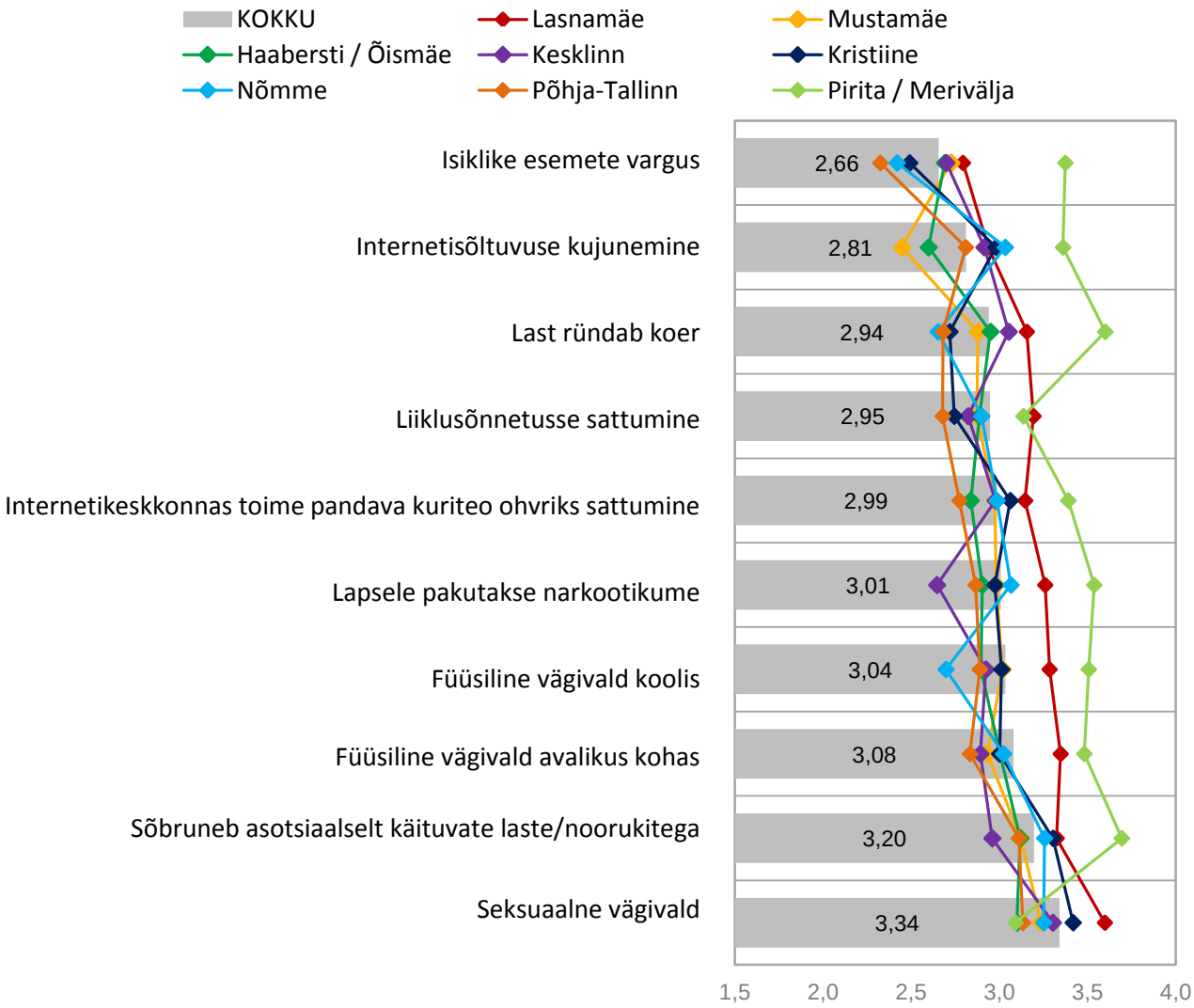
Käesoleva aasta tulemusi 2012. aasta uuringu tulemustega võrreldes ilmneb, et kõikide väidete puhul on langenud nende vastajate osakaal, kes peavad lapse kokkupuutumist antud ebameeldivuste või kuritegevusega tõenäoliseks. Kõige enam on kolme viimase aasta jooksul vähenenud (16 protsendipunkti võrra) nende vastajate osakaal, kelle arvates on küllaltki või väga tõenäoline, et laps satub liiklusõnnetusse. Seega hindavad tallinlased liikluskorraldust käesoleval aastal turvalisemaks, kui 3 aastat tagasi.

Joonis 29. Kui tõenäoline on, et Teie laps võib kokku puutuda järgnevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega? (N = vastajad, kelle leibkonnas on alla 18-aastaseid lapsi)

Vaadates hinnangute keskmiseid linnaosade lõikes, eristub jällegi selgelt Pirita/Merivälja, kus hinnatakse vähem tõenäoliseks, et alaealine laps puutub Tallinnas kokku mõne kuritegevuse liigi või muu ebameeldivusega (Joonis 30). Erinevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega kokkupuutumist hinnatakse mõnevõrra vähem tõenäoliseks ka Lasnamäe linnaosas. Pirita/Merivälja ja Lasnamäe eristumist võib seletada sellega, et antud linnaosades oli ka enam neid, kes polnud viimase 12 kuu jooksul erinevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega kokku puutunud (vt Joonis 28, lk 34).

Joonis 30. Kui tõenäoline on, et Teie laps võib kokku puutuda järgnevate kuritegevuse liikide või muude ebameeldivustega? (N = vastajad, kelle leibkonnas on alla 18-aastaseid lapsi; keskmine hinnang skaalal 1–4, kus 1 = „Väga tõenäoline“ ja 4 = „Ei ole tõenäoline“)

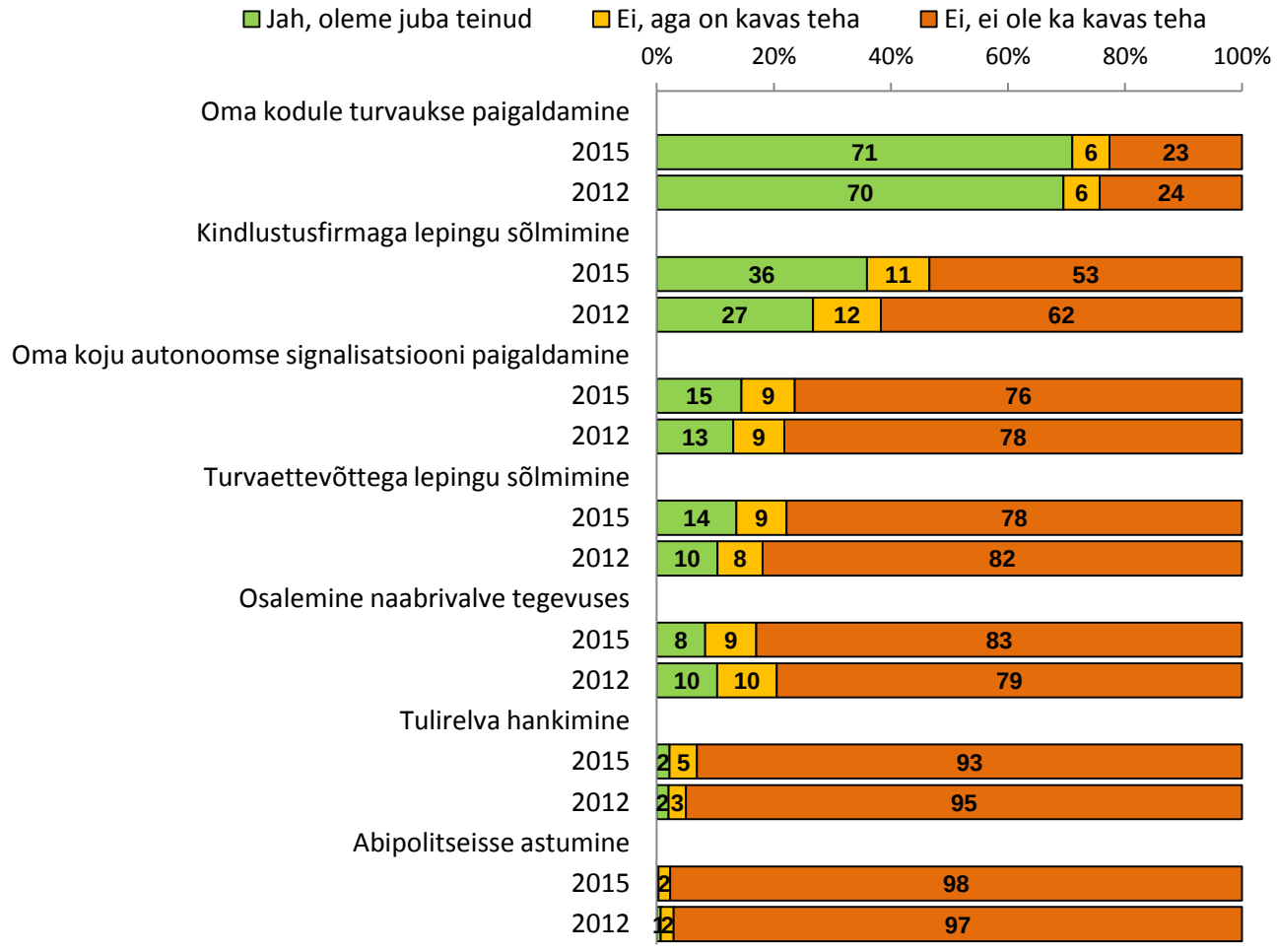
2.1 Meetmed turvalisuse tõstmiseks

Järgnevalt uuriti vastajatelt, mida nad on teinud või mis neil on kavas teha enda ja oma leibkonna turvalisuse suurendamiseks. **Uuringus osalejatest 78% on enda ja oma leibkonna ning vara kaitsmiseks võtnud ette vähemalt ühe uuringus käsitletud viisi.** Pirita/Merivälja ning Mustamäe elanike elanikud on olnud kõige aktiivsemad enda, oma pereliikmete ja vara kaitsmisel - vähemalt ühte meedet kasutanud vastajaid on nende seas kõige enam

Valdav osa (71%) tallinlastest on paigaldanud oma kodule turvaukse. Ligikaudu iga kolmas pealinlane on sõlminud lepingu kindlustusfirmaga. Samas väga vähe on neid, kes on turvalisuse tagamiseks astunud abipolitseisse või hankinud endale tulirelva. Rahvuse lõikes on märgata, et eestlaste seas on veidi rohkem neid, kes on sõlminud lepingu kindlustusfirmaga, samas kui muust rahvusest vastajate hulgas on oma kodule turvaukse paigaldanuid enam kui eestlaste seas.

Käesoleva aasta tulemusi 2012. aasta tulemustega võrreldes selgub, et oma vara kaitsmiseks erinevaid meetmeid kasutanud vastajate osakaal ei ole aja jooksul oluliselt muutunud. Vaid veidi suurem osa vastajatest on sõlminud lepingu kindlustusfirmaga või turvaettevõttega (Joonis 31).

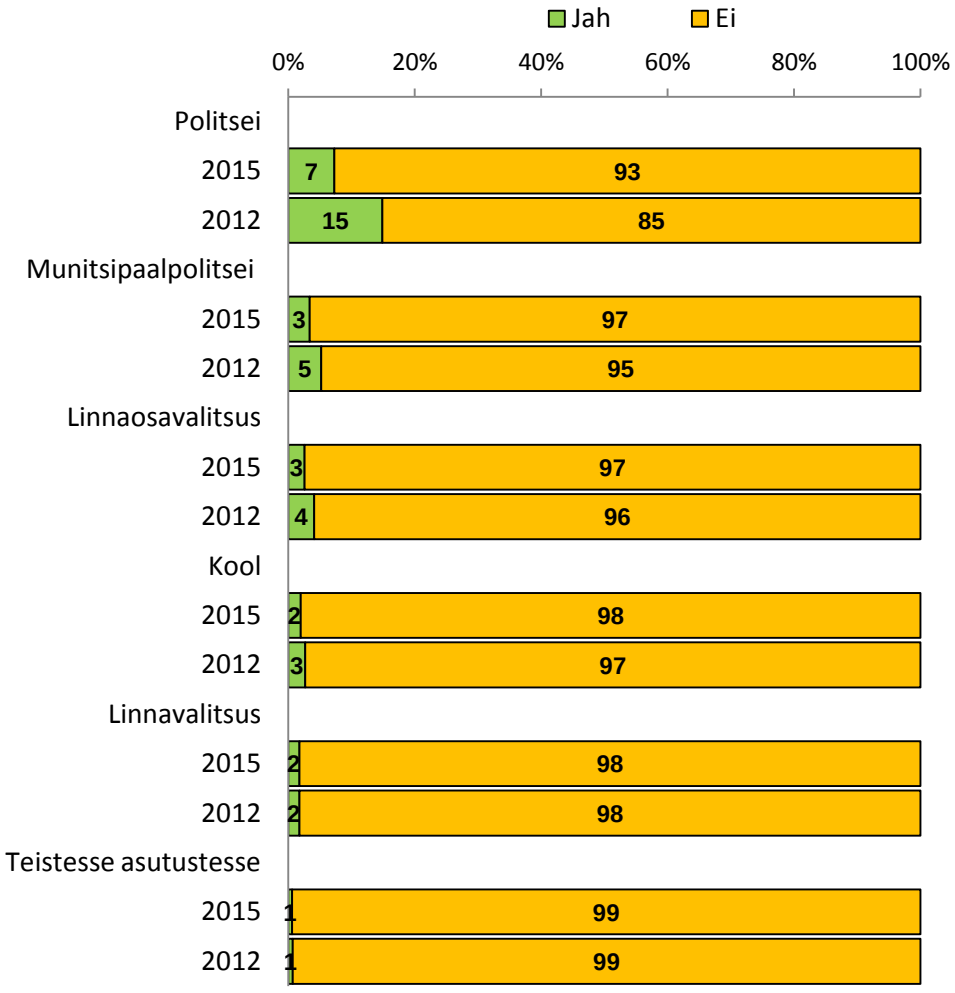
Joonis 31. Mida järgnevast Te olete teinud või on Teil kavas järgneva 12 kuu jooksul teha enda ja oma leibkonna ning vara kaitsmiseks? (N = kõik vastajad)

Turvalisuse küsimustes viimase 12 kuu jooksul mõne vastavaalase asutuse poole pöördunuid on märkimisväärselt vähe (Joonis 32). Võrreldes tulemusi 2012. aasta uuringuga, selgub, olulisi muutusi ei ole toimunud, kuid poole vähem on neid, kes on turvalisuse küsimustes pöördunud politsei poole. Kuna käesoleval aastal oli vähenenud ka nende vastajate osakaal, kes on erinevate kuritegevuse liikidega kokku puutunud, on tulemus igati ootuspärane (vt Joonis 28, lk 34).

Võrreldes omavahel tallinlaste erinevate kuritegevuse liikidega kokkupuutumist ja politseisse pöördumist, on märgata, et **vaid pooled (52%), kelle eluruumis on toimunud vargus, on pöördunud viimase 12 kuu jooksul turvalisuse küsimuses politseisse.** Politseisse pöördunute osakaalud on veel väiksemad teiste uuringus käsitletud kuritegevuse liikide puhul – vastaja või tema pereliige on sattunud füüsilise vägivalla ohvriks (42%), vastaja vara on lõhutud või rikutud (31%), vastajalt või tema pereliikmelt on midagi avalikus kohtades varastatud (29%), vastaja abihoones või ruumis on toimunud vargus (22% on politseisse viimase 12 kuu jooksul pöördunuid). Arvestama peab ka asjaoluga, et vastajad ei pruukinud „turvalisuse küsimustes politseisse pöördumist“ seostada konkreetse toimunud kuritegevusega, vaid pidasid selle all midagi muud silmas. Siiski on märgatav tendents, et suur osa kuritegevuse all kannatajaid ei ole politseisse pöördunud.

Joonis 32. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul pöördunud turvalise küsimustes järgmiste asutuste poole? (N = kõik vastajad)

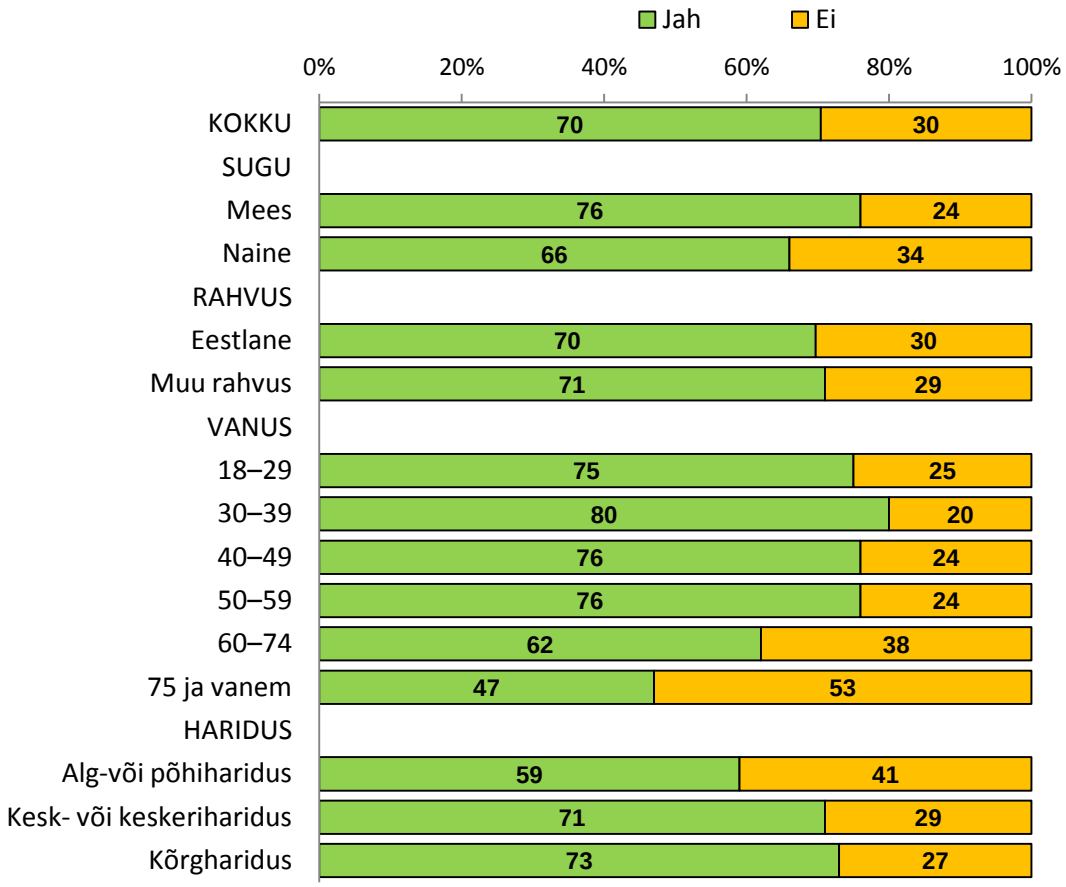
3. Alkoholi tarvitamine ja müümine

Uue teemana käsitleti käesoleva aasta uuringus Tallinna elanike alkoholi tarbimist, alkoholi ostmist erinevatest müügikohtadest ja alkoholimüügiga seotud erinevaid hoiakuid.

3.1 Alkoholi tarvitamine

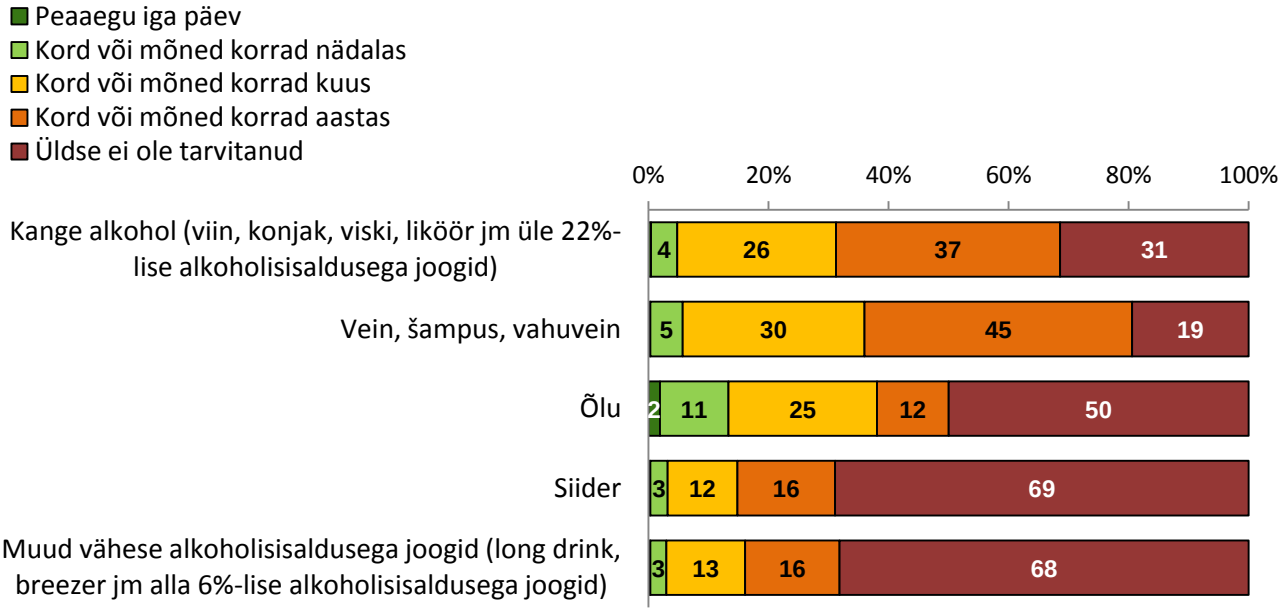
Käesolev alapeatükk annab täpsema ülevaate pealinlaste alkoholitarbimisest ja erinevate alkohoolsete jookide tarbimise sagedusest. Uuringu tulemuste analüüsimise käigus selgus, et **viimase 12 kuu jooksul on ükskõik milliseid alkohoolseid jooke tarbinud 70% 18-aastastest ja vanematest pealinlastest** (Joonis 33). Keskmisest enam on viimase aasta jooksul alkoholi tarbinud meessoost (76%) ja 18–59-aastased (75%) vastajad, samas kui vähem on alkoholi tarbinud inimesi naissoost, üle 60-aastaste ja alg-või põhiharidusega vastajate hulgas. Üks seletus, miks just alg- või põhiharidusega vastajate seas on alkoholi viimase 12 kuu jooksul tarbinuid vähem, on see, et kui vaadata vanuse ja haridustaseme omavahelist suhet, siis vanemate vastajate seas on ka teistest vanusegruppidest enam põhiharidusega inimesi – näiteks üle 75-aastaste hulgas on alg- või põhiharidusega tallinlasi 44%. Seega tuleb siinkohal andmete tõlgendamisel sellega arvestada.

Joonis 33. Palun öelge, kas Te olete viimase 12 kuu jooksul tarvitanud alkohoolseid jooke?
(N = 18-aastased ja vanemad vastajad)

Eelnev küsimus ei anna aga ülevaadet alkoholi tarbimise sagedusest. Järgnevalt paluti uuringu käigus vastajatel, kes on viimase aasta jooksul alkohoolseid jooke joonud, hinnata seda, kui sageli ja millist alkohoolset jooki nad on tarbinud. **Kõige enam on tallinlased vähemalt ühel korral viimase aasta jooksul joonud veini, šampust või vahuveini** – seda on teinud 82% vastajatest. Arvestades asjaolu, et reeglina on just šampus ja vahuvein need alkohoolsed joogid, mida tarbitakse ka erinevatel tähtpäevadel ja üritustel, ei ole tulemus üllatav. Kõige vähem on viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud vastajate hulgas neid, kes on eelistanud siidrit või mõnd muud vähese alkoholisisaldusega jooki. **Alkohoolsetest jookidest kõige sagedamini tarbitavaks joogiks on õlu** – 13% alkoholi tarvitajatest joob õlut vähemalt kord nädalas (Joonis 34).

Joonis 34. Kui sageli Te olete tarvitanud viimase 12 kuu jooksul järgmisi alkohoolseid jooke?
(N = 18-aastased ja vanemad vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul tarvitanud alkohoolseid jooke)

Alkoholi tarbimise sagedusest ja alkohoolsete jookide tarbimisest ülevaatlikuma pildi saamiseks on järgnevas tabelis (Tabel 5) välja toodud ka Tallinna täisealise elanikkonna alkoholi tarbimine erinevate alkohoolsete jookide ja sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes. Alkoholi tarbimises on märgata selgeid erinevusi soo lõikes. Mehed eelistavad alkohoolsetest jookidest naistest enam kanget alkoholi ja õlut, samas kui naiste hulgas on enam neid, kes on viimase aasta jooksul tarbinud veini, šampust või vahuveini. Tallinnas elavatest 18-aastastest ja vanematest meestest on viimase 12 kuu jooksul tarbinud kanget alkoholi 64%, õlut 56% ja ligi pooled (51%) veini, šampust või vahuveini, samas kui täisealistest naistest on viimase 12 kuu jooksul tarbinud kanget alkoholi 36%, õlut 19% ja veini, šampust või vahuveini 61%.

Õlut ja kanget alkoholi tarbivad mehed ka kõige sagedamini. Ligi iga viies (18%) Tallinnas elav täisealine mees on vähemalt kord nädalas joonud õlut, samas kui peaaegu igapäevaselt tarvitajaid on meessoo esindajate seas 3% ning ligi iga kolmas (32%) joob vähemalt kord kuus mõnd kanget alkohoolset jooki (viin, viski, konjak jms). Naiste seas on meestest enam neid, kes vähemalt kord kuus veini, šampust või vahuveini joovad.

Rahvuse lõikes on märgata, et eestlaste seas on teiste rahvuste esindajatest rohkem neid, kes on viimase 12 kuu jooksul tarbinud veini, šampust või vahuveini, siidrit ja muid vähese alkoholisisaldusega jooke. Vaadates alkoholi tarbimist vanuselise jaotuse lõikes, selgub, et kõige noorem vanusegrupp (18–29-aastased) eelistab tarbida siidrit ja teisi vähese alkoholisisaldusega jooke, samas kui kange alkoholi, õlu ning veini, šampuse või vahuveini tarbijaid on enam 30–39-aastaste hulgas. Üle 60-aastaste seas on alkoholi tarbimine harvem ning olukordades, kus alkoholi tarvitatakse, eelistatakse pigem veini, šampust või vahuveini ning kanget alkoholi.

Tabel 5. Tallinna täisealise elanikkonna alkoholi tarbimine viimase 12 kuu jooksul sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes (%; N = 18-aastased ja vanemad vastajad)

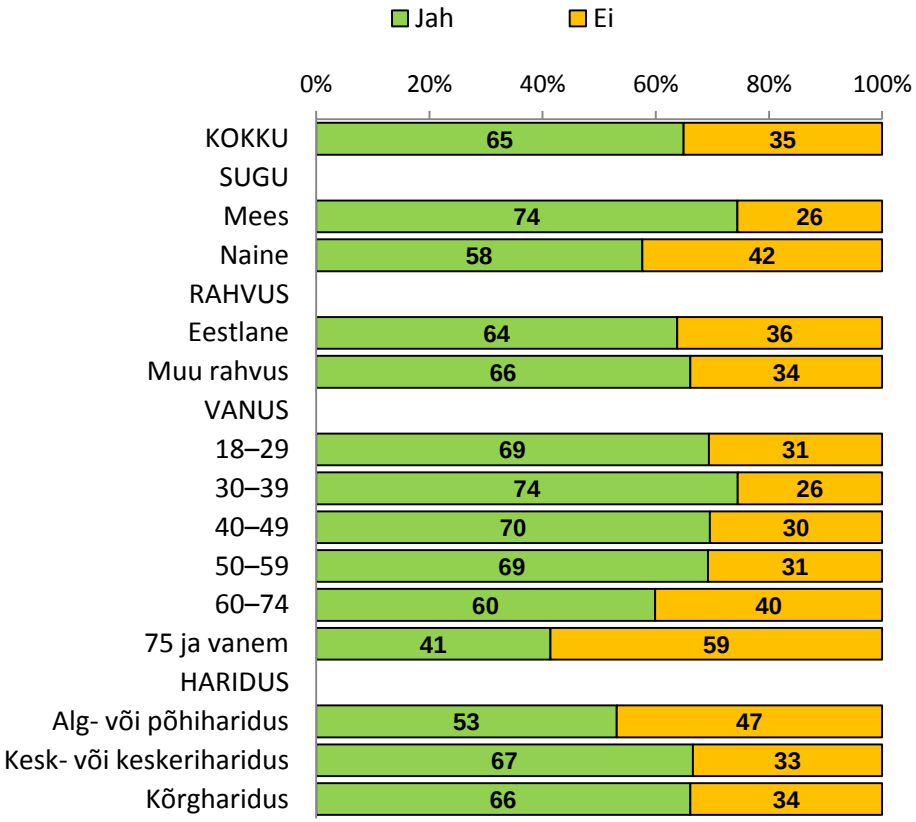
			SUGU		RAHVUS		VANUS				
Alkohoolne jook	Tarvitamise sagedus	Kokku	Mehed	Naised	Eestla-sed	Muu rahvus	18–29	30–39	40–49	50–59	Üle 60
Kange alkohol (viin, konjak, viski, liköör jm üle 22%-lise alkoholisisaldusega joogid)	Üldse ei ole tarvitanud	52	36	64	50	54	51	44	46	45	64
	Kord või mõned korrad aastas	26	31	22	26	26	29	28	30	27	21
	Kord või mõned korrad kuus	19	28	12	19	18	18	26	19	23	11
	Kord või mõned korrad nädalas	3	5	2	4	2	2	2	5	4	4
	Peaaegu iga päev	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Vein, šampus, vahuvein	Üldse ei ole tarvitanud	43	49	39	39	48	39	35	37	40	57
	Kord või mõned korrad aastas	31	30	33	30	33	34	30	35	31	29
	Kord või mõned korrad kuus	21	17	25	26	16	23	29	22	25	12
	Kord või mõned korrad nädalas	4	4	4	5	2	3	6	6	4	1
	Peaaegu iga päev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Õlu	Üldse ei ole tarvitanud	65	44	81	64	65	60	55	57	62	81
	Kord või mõned korrad aastas	8	9	8	7	10	8	10	14	5	6
	Kord või mõned korrad kuus	17	29	9	17	18	24	22	18	21	8
	Kord või mõned korrad nädalas	8	15	3	9	6	7	12	8	10	4
	Peaaegu iga päev	1	3	0	2	1	1	1	2	2	1
Siider	Üldse ei ole tarvitanud	78	79	77	73	84	58	73	79	83	94
	Kord või mõned korrad aastas	11	12	11	13	10	20	15	11	9	4
	Kord või mõned korrad kuus	8	7	9	11	5	19	9	9	4	2
	Kord või mõned korrad nädalas	2	2	2	3	1	3	3	2	4	0
	Peaaegu iga päev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud vähese alkoholisisaldusega joogid (long drink, breezer jm alla 6%-lise alkoholisisaldusega joogid)	Üldse ei ole tarvitanud	78	79	76	74	82	57	74	77	79	94
	Kord või mõned korrad aastas	11	11	11	12	11	20	13	11	12	3
	Kord või mõned korrad kuus	9	8	11	12	7	19	11	8	7	2
	Kord või mõned korrad nädalas	2	2	2	3	1	3	2	3	1	0
	Peaaegu iga päev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*Punasega on tabelis välja toodud alkoholi enam tarbinute osakaalud ja rohelisega tähistatud osakaalud nendest, kes on alkoholi vähem tarbinud.

3.2 Alkoholi ostmine

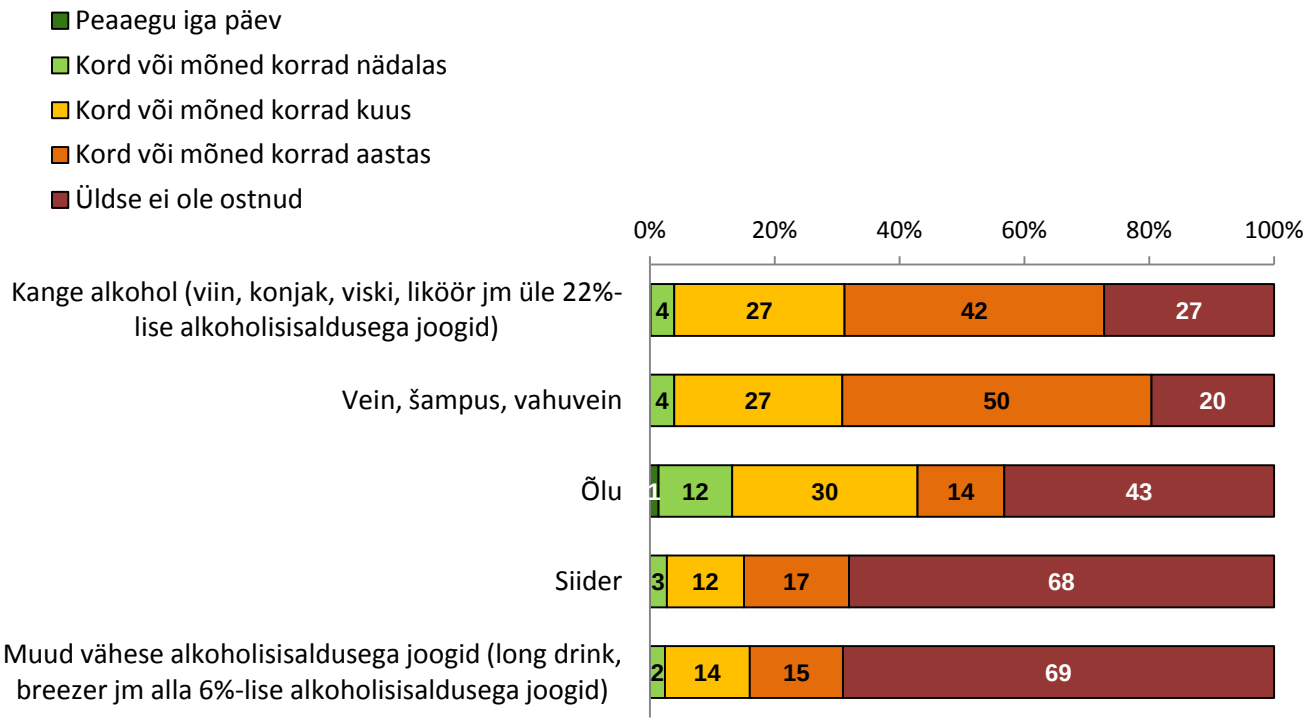
Tallinlastelt uuriti lisaks alkoholi tarbimisele ka alkohoolsete jookide ostmist. **Viimase 12 kuu jooksul on alkohoolseid jooke endale või kellelegi teisele ostnud 65% pealinlastest.** Vaadates alkohoolsete jookide ostmist sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes on näha, et nii nagu mehed on alkoholi naistest enam viimase aasta jooksul tarbinud, on nad seda ka enam ostnud. Nii nagu alkoholi tarbimine, väheneb ka alkohoolsete jookide ostmine üle 60-aastaste seas märkimisväärselt (Joonis 35).

Joonis 35. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul ostnud alkohoolseid jooke, ükskõik kas endale või kellelegi teisele? (N = 18-aastased ja vanemad vastajad)

Viimase aasta jooksul alkohoolseid jooke ostnud tallinlastel paluti lisaks hinnata kui sageli nad on erinevaid alkohoolseid jooke ostnud. Pole üllatav, et siingi ilmneb seos alkoholi tarbimise ja ostmise vahel – **nii nagu vein, šampus ja vahuvein on joogid, mida tallinlased on viimase 12 kuu jooksul kõige enam tarbinud, on nad neid ka kõige enam ostnud** (Joonis 36). Alkoholi viimase 12 kuu jooksul ostnutest on 80% just seda laadi alkohoolset jooki eelistanud, samas kui siidrit ja muud lahjat alkohoolset jooki ostnute osakaal on madalaim. Vaadates alkohoolsete jookide ostmist soo lõikes, on märgata, et ka siin on meeste seas märkimisväärselt enam neid, kes on ostnud kanget alkoholi ja õlut, samas kui naiste seas on veidi enam neid, kes on ostnud veini, šampust või vahuveini, siidrit ja muid vähese alkoholisisaldusega jooke.

Joonis 36. Kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul ostnud järgmisi alkohoolseid jooke?
(N = 18-aastased ja vanemad vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul ostnud alkohoolseid jooke, ükskõik kas endale või kellelegi teisele)

Järgnev tabel (Tabel 6) annab ülevaatlikuma pildi Tallinna 18-aastaste ja vanemate elanike alkohoolsete jookide ostmisest erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes. Ilmselgelt on alkoholi ostmine ja tarbimine omavahel seotud. Tallinnas elavatest täisealistest meestest on viimase 12 kuu jooksul kanget alkoholi (viin, konjak, viski jms) ostnud 62% ja õlut 56%. Need on ka alkohoolsed joogid, mida mehed on märgatavalt enam ostnud kui naised, samas kui teiste alkohoolsete jookide ostmises soo lõikes tähelepanuväärsed erinevused puuduvad. Üldiselt esineb alkoholi ostmises tendents, et mehed on erinevaid alkohoolseid jooke ostnud naistest sagedamini, v.a siidri ja muu vähese alkoholisisaldusega alkoholi ostmine, kus soolised erinevusi ei ole. Lisaks on märgata, et nii nagu 18–29-aastased on teistest vanusegruppidest enam tarbinud alkoholi, on nad seda ka teistest vanusegruppidest enam ostnud ning noorematega võrreldes on vanemad vanusegrupid (üle 50-aastased) alkoholi reeglina vähem ostnud.

Kui võrrelda alkoholi ostmist alkoholi tarbimisega selgub, et nende osakaal, kes alkoholi ostavad, on veidi väiksem, kui nende osakaal, kes alkoholi tarbivad. See pole ka üllatav, kuna sageli tarbitakse alkohoolseid jooke seltskonnas, kus alkoholi tarbivad ka need, kes seda ostnud ei ole.

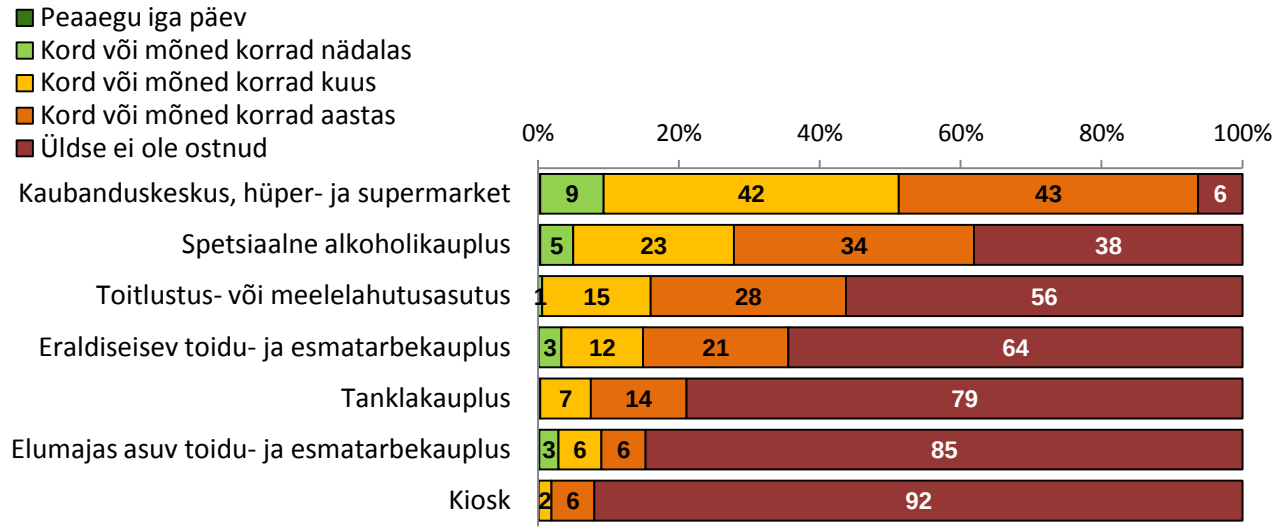
Tabel 6. Tallinna täisealise elanikkonna alkohoolsete jookide ostmine viimase 12 kuu jooksul sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes (%; N = 18-aastased ja vanemad vastajad)

			SUGU		RAHVUS		VANUS				
Alkohoolne jook	**Ostmise sagedus**	**Kokku**	**Mehed**	**Naised**	**Eestla-sed**	**Muu rahvus**	**18–29**	**30–39**	**40–49**	**50–59**	**Üle 60**
Kange alkohol (viin, konjak, viski, liköör jm üle 22%-lise alkoholisisaldusega joogid)	**Üldse ei ole ostnud**	**53**	38	64	53	52	54	41	49	45	66
	Kord või mõned korrad aastas	**27**	31	24	26	28	26	32	28	29	23
	Kord või mõned korrad kuus	**18**	27	10	17	19	18	26	18	24	8
	Kord või mõned korrad nädalas	**2**	3	2	4	1	2	2	4	2	3
	Peaaegu iga päev	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vein, šampus, vahuvein	**Üldse ei ole ostnud**	**48**	47	49	47	49	46	39	41	45	61
	Kord või mõned korrad aastas	**32**	34	31	29	36	31	32	37	32	31
	Kord või mõned korrad kuus	**17**	16	18	20	14	21	25	18	21	7
	Kord või mõned korrad nädalas	**3**	3	2	4	1	2	4	4	2	1
	Peaaegu iga päev	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Õlu	**Üldse ei ole ostnud**	**63**	44	78	64	62	57	50	58	61	81
	Kord või mõned korrad aastas	**9**	10	8	9	9	9	11	14	5	7
	Kord või mõned korrad kuus	**19**	30	11	17	21	25	28	18	24	7
	Kord või mõned korrad nädalas	**8**	14	3	8	7	8	12	8	9	4
	Peaaegu iga päev	**1**	2	0	1	0	1	1	2	1	1
Siider	**Üldse ei ole ostnud**	**79**	79	80	74	85	61	73	79	85	94
	Kord või mõned korrad aastas	**11**	12	10	12	9	17	15	13	8	4
	Kord või mõned korrad kuus	**8**	7	9	11	5	20	8	7	4	2
	Kord või mõned korrad nädalas	**2**	2	1	3	1	3	3	1	3	0
	Peaaegu iga päev	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud vähese alkoholisisaldusega joogid (long drink, breezer jm alla 6%-lise alkoholisisaldusega joogid)	**Üldse ei ole ostnud**	**80**	80	80	78	83	62	76	78	83	95
	Kord või mõned korrad aastas	**10**	10	10	11	8	17	12	11	8	3
	Kord või mõned korrad kuus	**9**	8	10	10	8	19	10	8	8	2
	Kord või mõned korrad nädalas	**2**	2	1	2	1	2	2	3	1	0
	Peaaegu iga päev	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Punasega on tabelis välja toodud alkoholi enam ostnute osakaalud ja rohelisega tähistatud osakaalud nendest, kes on alkoholi vähem ostnud.

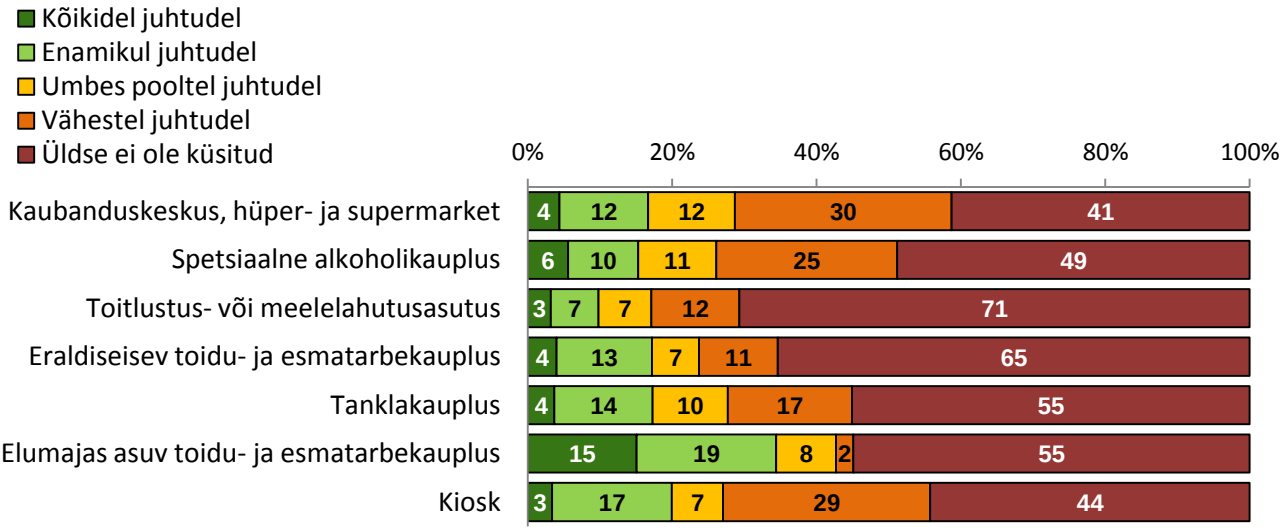
Lisaks alkoholi tarbimisele ja ostmisele käsitleti uuringus ka seda, millistest alkoholi müügikohtadest kalduvad pealinlased kõige enam ja kõige sagedamini alkohoolseid jooke ostma. **Enamik pealinlastest (94%), kes on alkoholi viimase 12 kuu jooksul ostnud, on seda teinud vähemal või suuremal määral kaubanduskeskustest või supermarketitest** – 42% alkoholi ostnutest on just sealt mõnd alkohoolset jooki ostnud kord või mõned korrad kuus ning 43% kord või mõned korrad aastas (Joonis 37). Lisaks on 62% pealinlastest alkohoolseid jooke ostnud ka spetsiaalsetest alkoholikauplustest ning veidi alla poolte (44%) on alkoholi ostnud toitlustus- ja meelelahutusasutustest. Vaid 8% pealinlastest, kes on viimase 12 kuu jooksul alkoholi ostnud, on seda teinud kioskist, 15% elumajas asuvast toidu- ja esmatarbekauplusest ja 21% tanklakauplusest.

Joonis 37. Kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul ostnud alkohoolseid jooke järgmistest müügikohtadest (ükskõik kas endale või kellelegi teisele)? (N = 18-aastased ja vanemad vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul ostnud alkohoolseid jooke, ükskõik kas endale või kellelegi teisele)

18–29-aastastel alkoholi ostnud vastajatel paluti hinnata, kui sageli on nende käest Tallinnas viimase 12 kuu jooksul erinevates müügikohtades küsitud isikut tõendavat dokumenti. **66% noortel on palutud alkoholi ostes näidata isikut tõendavat dokumenti, samas kui 34% 18–29-aastastel noortel ei ole eelnevalt nimetatud alkoholi müügikohtadest mitte kunagi dokumenti küsitud.** Kõige enam on noortelt alkoholi ostes dokumenti küsitud suuremates poodides nagu kaubandusekeskused ja supermarketid (59%) ning kioskites (56%), samas kui eraldiseisvad toidu- ja esmatarbekauplused ning toitlustus- ja meelelahutusasutused on need kohad, kus noortelt on alkoholi ostes kõige vähem küsitud isikut tõendavat dokumenti. 71% noortelt ei ole toitlustus- või meelelahutusasutusest alkohoolseid jooke ostes dokumenti küsitud ja 65% 18–29-aastastelt ei ole seda tehtud eraldiseisvates toidu- ja esmatarbekauplustes (Joonis 38).

Joonis 38. Kui sageli on Teie käest Tallinnas viimase 12 kuu jooksul nendes müügikohtades alkohoolsete jookide ostmisel küsitud isikut tõendavat dokumenti? (N = 18–29-aastased vastajad, kes on nendest müügikohtadest ostnud viimase 12 kuu jooksul alkohoolseid jooke)

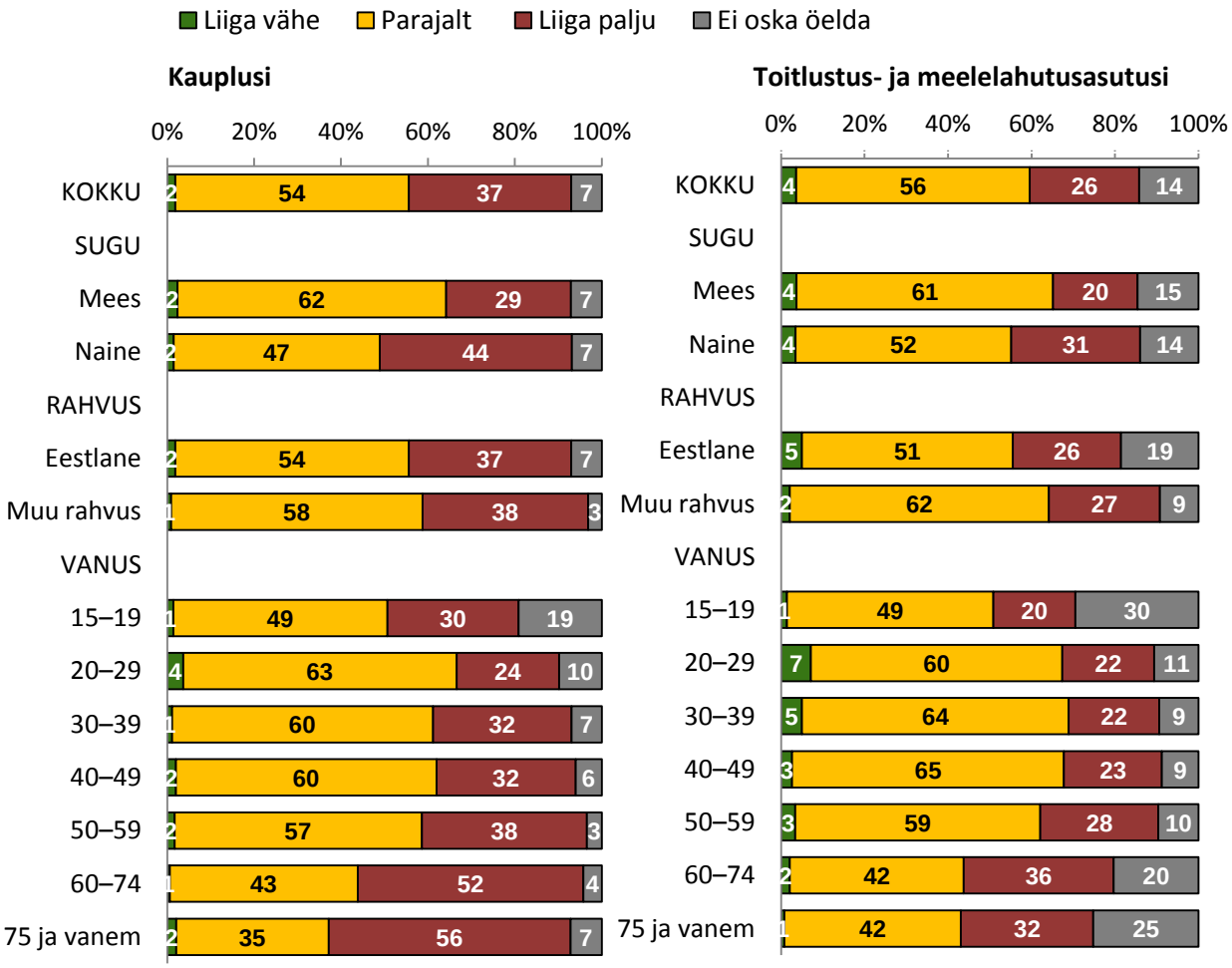

Soo lõikes esinevad erinevused alkoholi ostmisel isikut tõendava dokumendi küsimises tanklakauplustes, kus 56% noortel naistel ja vaid 38% noortel meestel on alkoholi ostes palutud esitada isikut tõendav dokument. Lisaks sellele on viimase 12 kuu jooksul toitlustus- või meelelahutusasutusest alkoholi ostes küsitud isikut tõendavat dokumenti vaid igalt viiendalt noorelt mehelt (21%) ja 38% 18–29-aastastelt naiselt. Võrreldes dokumendi küsimist rahvuse lõikes on märgata, et 18–29-aastaste eestlaste käest küsitakse üldiselt erinevatest alkoholi müügikohtadest alkoholi ostes sagedamini isikut tõendavat dokumenti kui muust rahvusest noorte käest – näiteks on tanklakauplustes alkoholi ostes dokumenti küsitud 49% eesti rahvusest noortelt ja 29% muust rahvusest noorelt ning eraldiseisvast toidu- ja esmatarbekauplusest on alkoholi ostes palutud dokument esitada 43% eesti rahvusest noortel ja vaid 22% muust rahvusest noortel.

3.3 Alkoholi müügikohad

Tallinlastel paluti avaldada oma arvamust selle kohta, kas nende arvates on linnas alkohoolseid jooke müüvaid kauplusi ning toitlustus- ja meelelahutusasutusi liiga vähe, parajalt või liiga palju (Joonis 39).

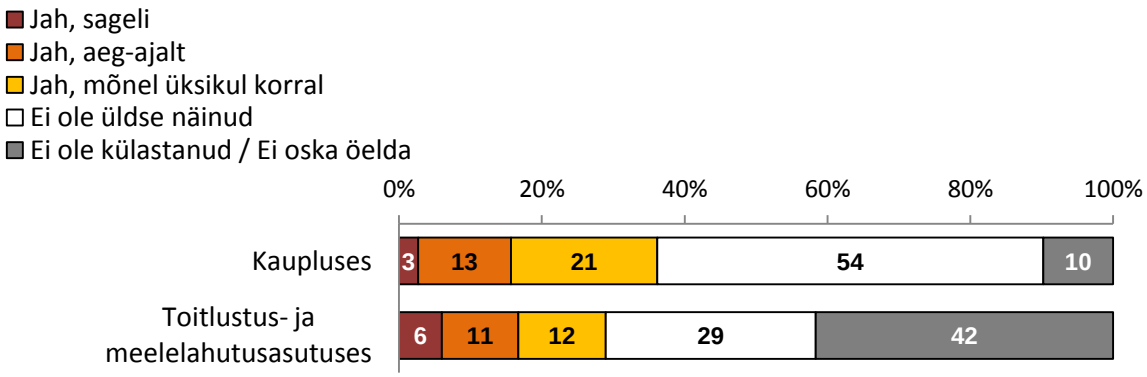
Joonis 39. Kas Teie arvates on Tallinnas alkohoolseid jooke müüvaid kauplusi ning toitlustus- ja meelelahutusasutusi liiga vähe, parajalt või liiga palju? (N = kõik vastajad)

Vaid mõned üksikud pealinlased leidsid, et Tallinnas on eelpool nimetatud asutusi liiga vähe. **Vaid 2% Tallinna elanikest leidis, et alkohoolseid jooke müüvaid kauplusi on liiga vähe, samas kui veidi üle poole (54%) arvas, et neid on parajalt ning üle kolmandiku (37%) vastajate arvates on neid liiga palju.** Sama tendents iseloomustab ka suhtumist toitlustus- ja meelelahutusasutustesse, kus vaid 4% tallinlastest arvas, et neid on liiga vähe, samas kui 56% leidis, et neid on parajalt ning ligi iga neljas (26%) vastaja arvas, et neid on liiga palju. Naissoost vastajad ning samuti vanem põlvkond (üle 60-aastased) kaldusid teistest enam olema arvamusel, et vähem võiks olla nii alkohoolseid jooke müüvaid kauplusi kui toitlustus- ja meelelahutusasutusi (Joonis 39).

Viimase 12 kuu jooksul on alkohoolsete jookide müümist silmnähtavate joobetunnustega inimestele mõnes Tallinna kaupluses näinud 37% ja mõnes toitlustus- või meelelahutusasutuses 29% pealinlastest. Rohkem kui mõnel üksikul korral on viimase 12 kuu jooksul kaupluses alkoholi müümist ilmselgete joobetunnustega inimesele näinud 16% tallinlastest ning toitlustus- või meelelahutusasutuses 17% pealinlastest (Joonis 40).

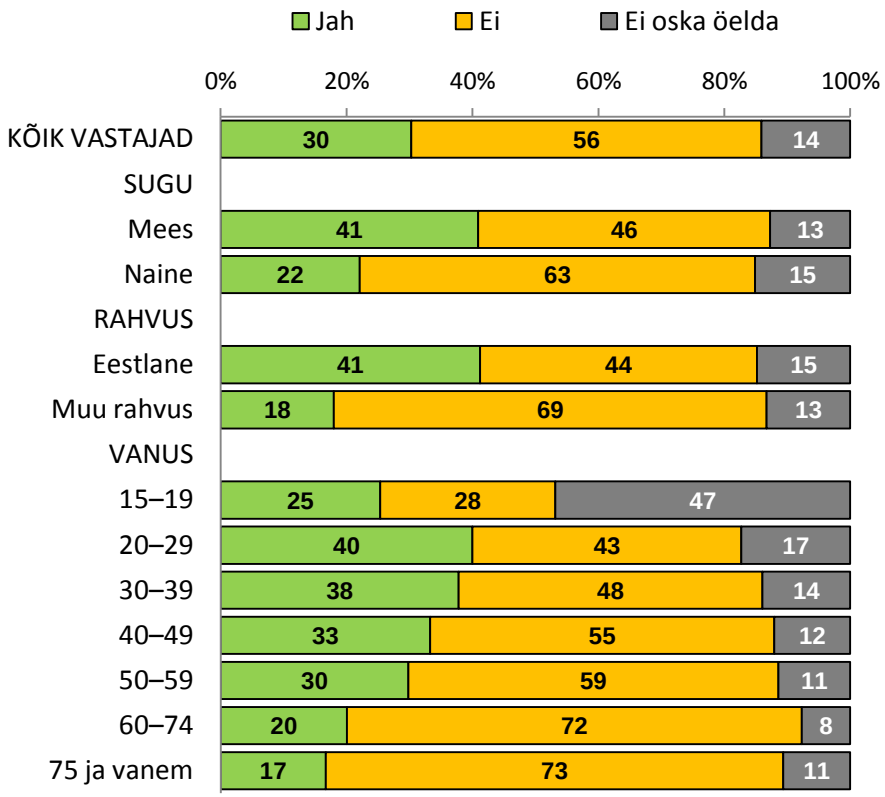
Joonis 40. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul näinud alkohoolsete jookide müümist silmnähtavate joobetunnustega inimesele mõnes Tallinna kaupluses või meelelahutusasutuses?
(N = kõik vastajad)

Järgnevalt paluti vastajatel avaldada enda arvamust selle kohta, kas tanklakauplustes peaks olema alkohoolsete jookide müümine lubatud. **Veidi üle poole vastajatest (56%) arvas, et alkohoolsete jookide müümine tanklakauplustes ei tohiks olla lubatud**, samas kui 30% tallinlastest leiab, et alkoholi müümine tanklakauplustes peaks olema lubatud ja 14% vastajatest ei oska antud küsimuses seisukohta võtta. Alkohoolsete jookide müümise vastaste osakaal on märgatavalt suurem naissoo esindajate, muu rahvuse esindajate ning vanemate tallinlaste hulgas (Joonis 41).

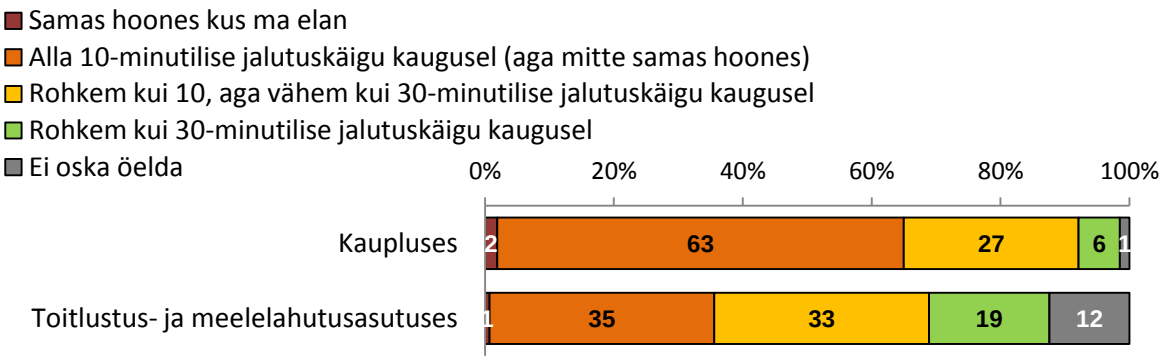
Linnaosade lõikes on märgata, et kõige suurem on tallinlaste osakaal, kes leiavad, et tanklakauplustes peaks alkohoolsete jookide müümine olema lubatud, Nõmmel (50%), Pirital (40%) ja Kristiines (39%). Tanklakauplustes alkoholimüügi keelamise poolt on samas kõige enam Lasnamäe (65%), Mustamäe (61%) ja Kesklinna (59%) elanikud. Lisaks eelnevale on tanklakauplustes alkohoolsete jookide keelamise pooldajaid enam kõrgemalt haritud tallinlaste hulgas – kõrgharidusega pealinlastest leiab 61%, et alkoholimüük ei peaks olema tanklakauplustes lubatud, samas kui põhiharidusega vastajatest on sama meelt 49%.

Joonis 41. Kas Teie arvates peaks tanklakauplustes olema alkohoolsete jookide müümine lubatud? (N = kõik vastajad)

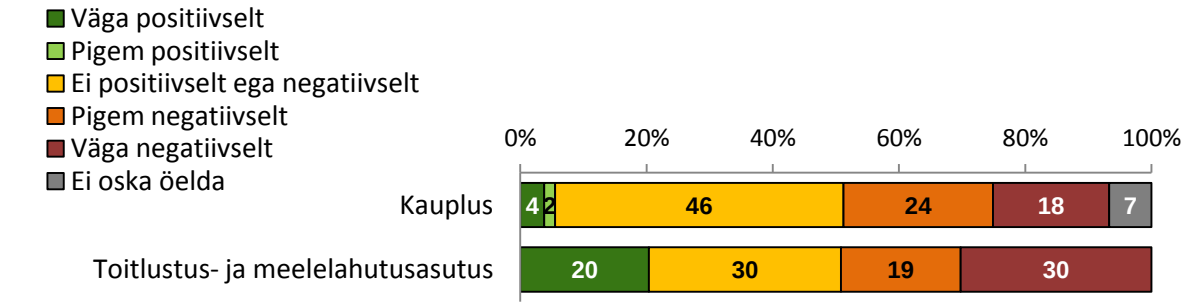
Alkohoolseid jooke müüvad asutused on pealinlastele asukoha mõttes üsna kättesaadavad. **Valdaval osal tallinlastest asub alkohoolseid jooke müüv kauplus alla 30-minutilise jalutuskäigu kaugusel ning 65% pealinlastest asub see alla 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel** (Joonis 42). Kauplustest veidi kaugemal asuvad üldiselt alkoholi müüvad toitlustus- ja meelelahutusasutused, kuid ka need asuvad suurele osale pealinlastele suhteliselt lähedal – 69% Tallinna elanikel asub mõni toitlustus- või meelelahutusasutus alla 30-minutilise jalutuskäigu kaugusel, samas kui ligi iga kolmandal (36%) tallinlasel asub see alla 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel. Alla 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel asuvaid alkohoolseid jooke müüvaid kauplusi on enam Mustamäel (83%) ja Kristiines (79%), samas kui osakaal vastajatest, kes tõid välja, et alkohoolseid jooke müüvad kauplused asuvad vähem kui 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel, oli väiksem Pirita (19%) ja Nõmme (42%) elanike seas.

Joonis 42. Kui kaugel on Teie elukohast alkohoolseid jooke müüv kauplus ning toitlustus- ja meelelahutusasutus? (N = kõik vastajad)

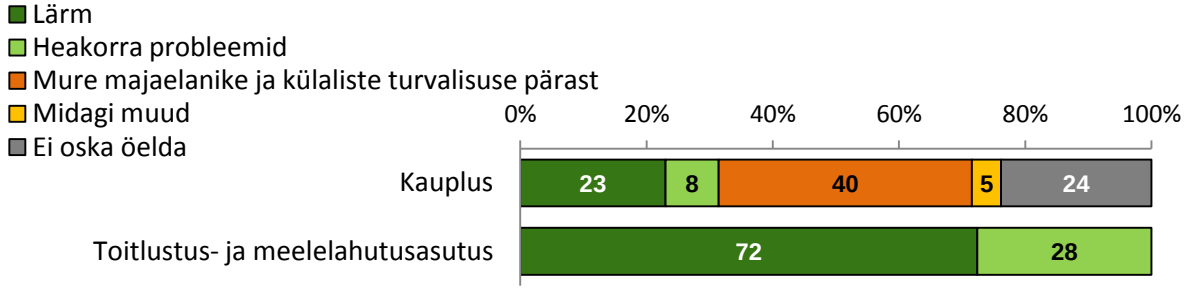
Vaid 2% vastajatel asus alkohoolseid jooke müüv kauplus samas hoones, kus ta elas ning vaid 1% uuringus osalejatest asus elukohaga samas hoones toitlustus- ja meelelahutusasutus. Tallinlastel paluti avaldada oma arvamust, kuidas nad suhtuvad sellesse, et nende elumajas asub alkohoolseid jooke müüv kauplus ja/või toitlustus- ja meelelahutusasutus (Joonis 43). Üldiselt on märgata, et veidi alla poole vastajatest, kelle elumajas asub alkohoolseid jooke müüv kauplus, ei suhtunud sellesse ei positiivselt ega negatiivselt ning umbes sama palju on neid inimesi, kes oma elumajas asuvasse alkohoolseid jooke müüvasse kauplusesse pigem või väga negatiivselt suhtuvad. Oma elukohaga samas hoones asuvasse toitlustus- ja meelelahutusasutusse on vastajate suhtumised enam varieerunud – 20% vastajatest leiab, et toitlustus- ja meelelahutusasutuse asumine vastaja eluasemega samas hoones on väga positiivne, samas 49% leidis, et see on pigem või väga negatiivne. Siinkohal peab tulemuste tõlgendamisel arvestama asjaolu, et sellele küsimusele vastajaid oli väga vähe ning vastanute arv ei ole piisav põhjapanevate üldistuste tegemiseks.

Joonis 43. Kuidas Te suhtute sellesse, et Teie elamus asub alkohoolseid jooke müüv kauplus ja/või toitlustus- või meelelahutusasutus? (N = vastajad, kelle eluasemega samas hoones asub alkoholi müüv kauplus ja/või toitlustus- ja meelelahutusasutus)

Vastajatel, kelle eluasemega samas hoones asus alkohoolseid jooke müüv kauplus või mõni toitlustus- ja meelelahutusasutus ning kes suhtusid sellesse negatiivselt, paluti oma hinnangut põhjendada. Tallinna elanikud, kelle eluase asus samas hoones toitlustus- ja meelelahutusasutusega tõid negatiivse poolena välja enamjaolt lärmi aga ka heakorra probleemid. Vastajad, kelle eluasemega samas hoones asus alkohoolseid jooke müüva kauplus, tõid lisaks eelnevale välja mure majaelanike ja külaliste turvalisuse pärast (Joonis 44).

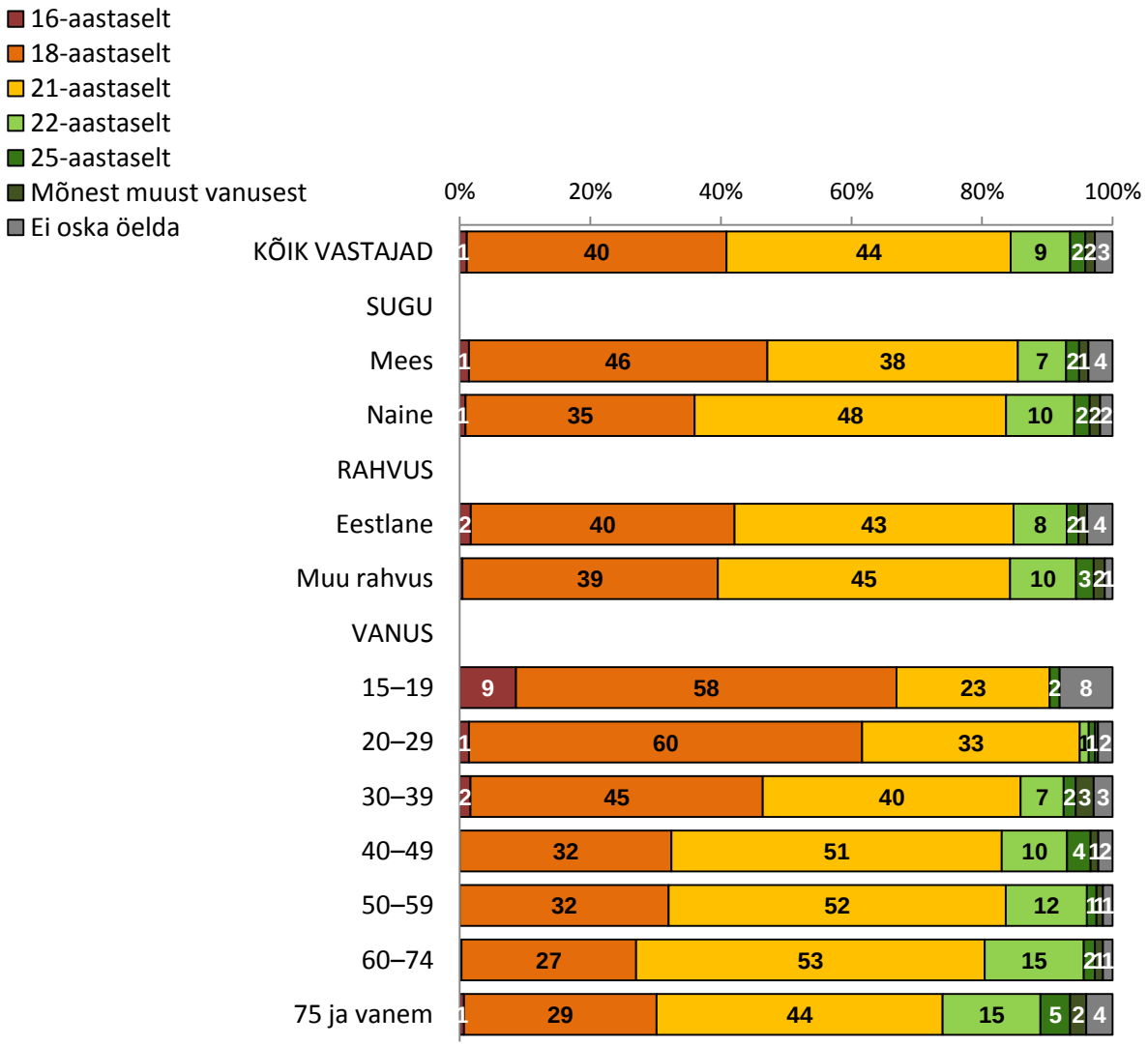
Joonis 44. Palun öelge, mis Teid kõige enam häirib selle juures, et Teie elumajas asub alkohoolseid jooke müüv kauplus ja/või toitlustus- või meelelahutusasutus? (N = vastajad kelle eluasemega samas hoones asub alkoholi müüv kauplus ja/või toitlustusasutus ning kes suhtuvad sellesse negatiivselt)

3.4 Hoiakud seoses alkoholi müügiga

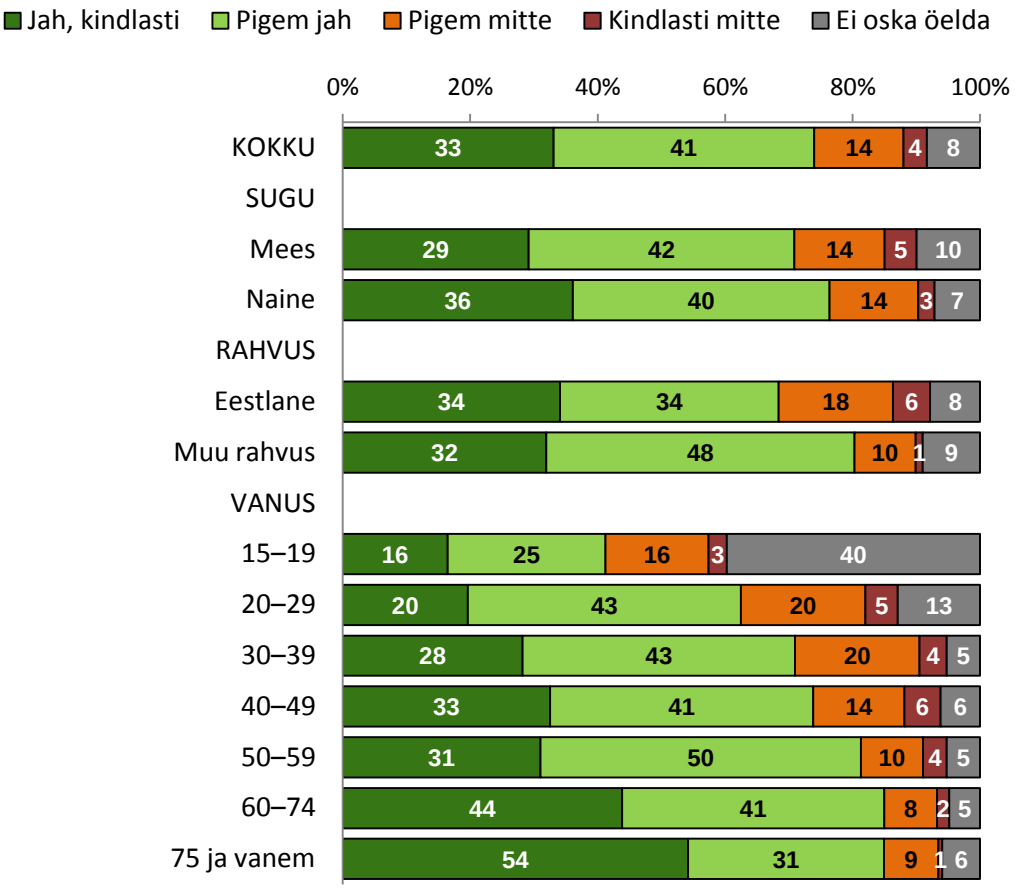
Lõpetuseks paluti Tallinna elanikel avaldada oma arvamust erinevate alkoholimüügi piirangute suhtes. Tallinlastel paluti öelda, mis vanusest võiks nende arvates olla alkohoolsete jookide ostmine lubatud. **Kõige enam leidsid tallinlased (44%), et alkohoolsete jookide müümine võiks olla lubatud alates 21. eluaastast ning samuti leidis teine suur osa (40%) Tallinna elanikest, et alkoholimüügi praegune vanusepiirang on sobiv.** Lisaks tõi iga kümnes (11%) pealinlane välja, et alkohoolsete jookide müümise vanusepiirang võiks olla veel kõrgem. Vaid väga väike osa (1%) vastajatest arvas, et alkohoolseid jooke võiks müüa juba 16-aastastele ning pole üllatav, et sellise arvamuse esindajate osakaal oli kõige suurem 15–19-aastaste hulgas (Joonis 45). **Praegu kehtiva alkoholimüügi vanusepiirangu tõstmist pooldab natukene üle poole (55%) tallinlastest** ning nende osakaal on suurem naiste, muust rahvusest ja üle 40-aastaste elanike seas.

Joonis 45. Mis vanusest alates võiks Teie arvates alkohoolsete jookide ostmine olla lubatud?
(N = kõik vastajad)

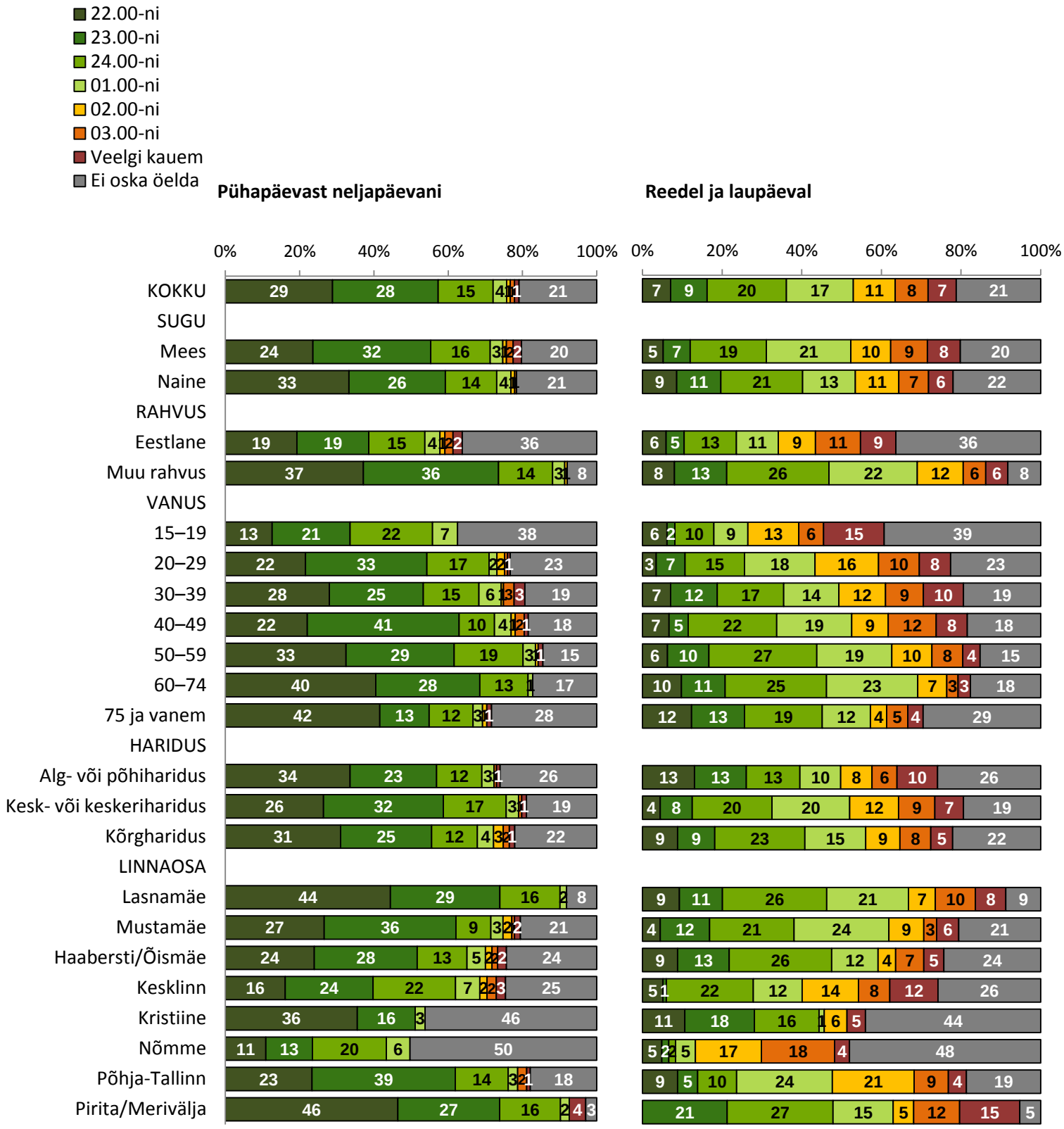
Enamik tallinlasi (74%) on nõus sellega, et kohalikul omavalitsusel peaks olema õigus piirata oma territooriumil alkoholi müüvate toitlustus- ja meelelahutusasutuste lahtiolekuaegu (Joonis 46). Sellega, et kohalikul omavalitsusel peaks olema õigus piirata oma territooriumil alkoholi müüvate toitlustus- ja meelelahutusasutuste lahtiolekuaegu, on nõustujaid keskmisest enam naiste, muu rahvuse esindajate ja vanemate vastajate hulgas.

Joonis 46. Kas Teie arvates peaks kohalikul omavalitsusel olema õigus piirata oma territooriumil alkoholi müüvate toitlustus- ja meelelahutusasutuste lahtiolekuaega? (N = kõik vastajad)

Eelnevale lisaks uuriti tallinlastelt, juhul kui nende elukoha vahetus läheduses on baare ja ööklubisid, mis kellani võiksid need avatud olla pühapäevast neljapäevani ehk tööpäevadele eelnevatel õhtutel ning mis kellani võiksid need baarid ja ööklubid avatud olla reedel ja laupäeval ehk nädalavahetuse päevadele eelnevatel õhtutel. 62% vastajatest kinnitas, et nende elumaja vahetus läheduses on baare ja ööklubisid ja avaldasid arvamust, kui kaua need erinevatel nädalapäevadel avatud võiksid olla. Tallinlaste arvates võiksid baarid ja ööklubid reedel ja laupäeval olla märgatavalt kauem lahti kui tööpäevadele eelnevatel õhtutel. Kõige enam leiavad tallinna elanikud, et baarid ja ööklubid võiksid pühapäevast neljapäevani avatud olla kas kell 22.00 või 23.00-ni ning reedel ja laupäeval 24.00-ni või 01.00-ni (Joonis 47). Baaride ja ööklubide lahtiolekuaega reedel ja laupäeval vähemalt kella 02.00-ni soovib 26% vastajatest.

Joonis 47. Juhul, kui Teie elumaja vahetus läheduses on baare ja ööklubisid, siis palun öelge, mis kellani võiksid need baarid ja ööklubid avatud olla pühapäevast neljapäevani (tööpäevadele eelnevatel õhtutel) ning mis kellani võiksid need baarid ja ööklubid avatud olla reedel ja laupäeval (nädalavahetuse päevadele eelnevatel õhtutel)? (N = kõik vastajad*)

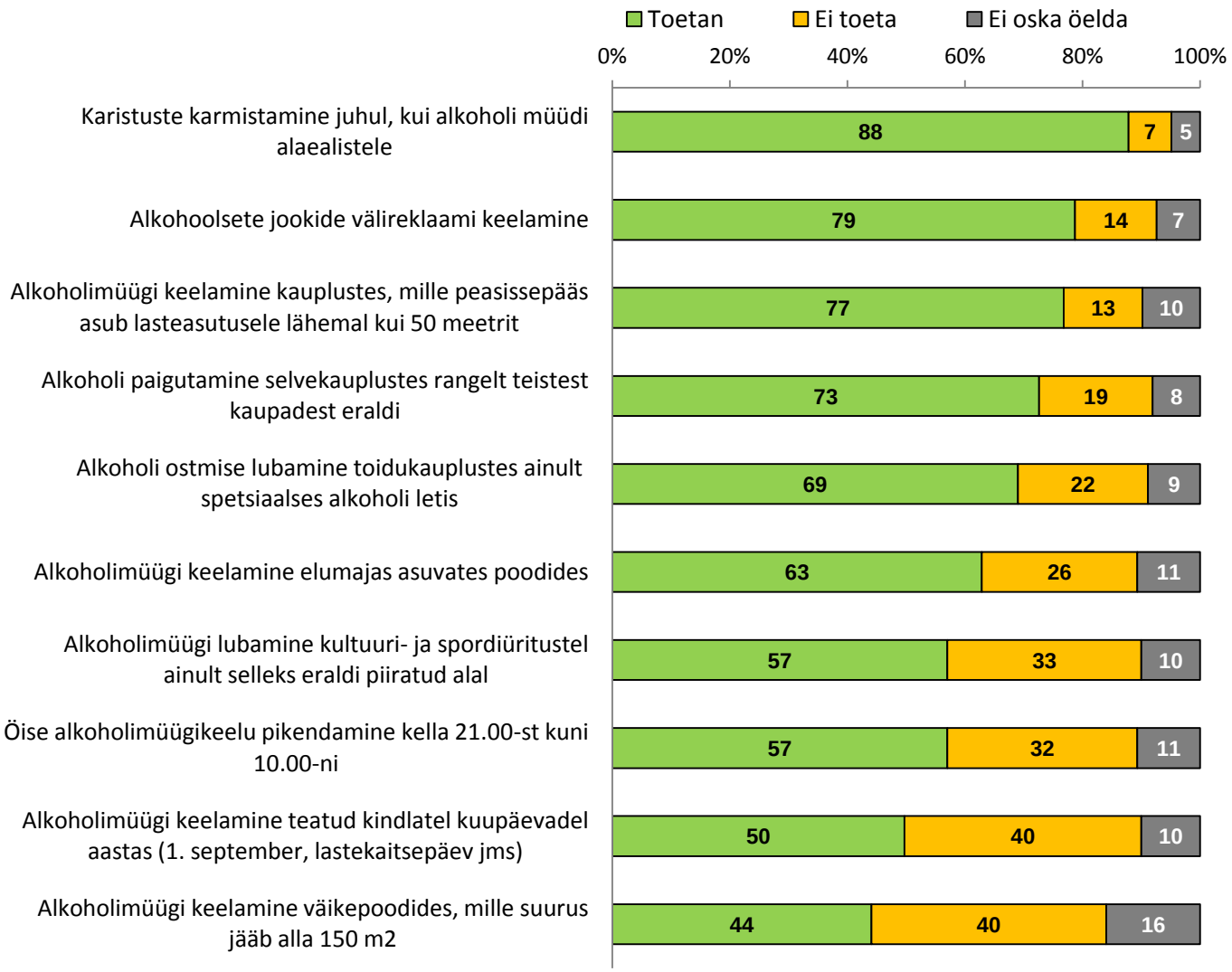

*Joonisel on kajastatud vastajate protsent, millest on välja jäetud spontaanne variant „Ei ole baare/ööklubisid“.

Järgnevalt esitati vastajatele erinevaid alkoholimüügi piiranguid puudutavaid väiteid ja paluti öelda, milliseid alkoholimüügi piiranguid nad toetavad. **Enamik (88%) tallinlasi toetab karistuste karmistamist juhul, kui alkoholi müüdi alaealisele.** Lisaks toetab suur osa Tallinna elanikest alkohoolsete jookide välireklaami keelamist (79%), alkoholimüügi keelamist kauplustes, mille peasissepääs asub lasteasutusele lähemal kui 50 meetrit (77%) ning alkoholi paigutamist selvekauplustes rangelt teistest kaupadest eraldi (73%). Kõige vähem olid tallinlased nõus piirangutega, mis puudutasid alkoholimüügi keelamist teatud kindlatel kuupäevadel aastas (50%) ja alkoholimüügi keelamist väikepoodides (44%) (Joonis 48).

Analüüsides tulemusi sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes on märgata, et alkoholimüügi piirangute toetamises esinevad märkimisväärsed rahvuselised erinevused. Kõikide alkoholimüügi piirangut puudutavate väidete puhul on toetajate osakaal suurem muu rahvuse esindajate hulgas. Kõige suuremad rahvuselised erinevused esinevad väidete puhul, mis puudutavad alkoholimüügi piiramist väikepoodides ja öise alkoholimüügikeelu pikendamist. Samuti on iga väite puhul toetajate osakaal suurem naissoost tallinlaste hulgas ning mida vanem on vastaja või mida kõrgem on vastaja haridustase, seda suurema tõenäosusega toetab ta nimetatud alkoholimüügi piiranguid.

Joonis 48. Milliseid järgnevaid alkoholimüügi piiranguid Te toetate? (N = kõik vastajad)

4. Liikumine ja transport

Käesolev peatükk käsitleb erinevaid liikumist ja transporti puudutavaid teemasid, sealhulgas Tallinna elanike liikumisvõimalusi ja liikumisviise, Ühiskaardi olemasolu ja kasutamist, hinnanguid Tallinna ühistranspordile ja Tallinna liikluskorralduses tehtud muudatuste mõju inimese igapäevasele liikumisele ja pealinnale tervikuna.

4.1 Liikumisvõimalused ja liikumisviisid

Esmalt kaardistamaks Tallinna elanike tavapärast liikumist, paluti vastajatel aadressi täpsusega öelda, kuhu nad tööpäevadel kodust põhiliselt lähevad. Tulemuste üldistamiseks on peamised sihtkohad grupeeritud linnaosade järgi. Analüüsimisel selgub, et **enim liigutakse tööpäevadel Kesklinna** – 28% vastajate peamine sihtkoht asub just selles linnaosas. Tabelis 7 on välja toodud elanike peamised sihtkohad linnaosade lõikes. Selgub, et pea kõikide linnaosade elanike peamine sihtkoht tavapärastel tööpäevadel on Kesklinn või liigeldakse oma linnaosa piires. Erandiks on siinkohal Pirita/Merivälja elanikud, kellest veidi üle poole (53%) liigub tööpäevadel peamiselt Kesklinna ning oma linnaosas piires liigub peamiselt vaid 9% vastajatest. Lisaks on oluline välja tuua, et vastajaid, kelle peamine sihtkoht asub Tallinnast väljaspool, on kõige enam Nõmmel – iga kümnes elanik liigub oma tavapärasel tööpäeval sihtpunkti, mis ei asu Tallinnas.

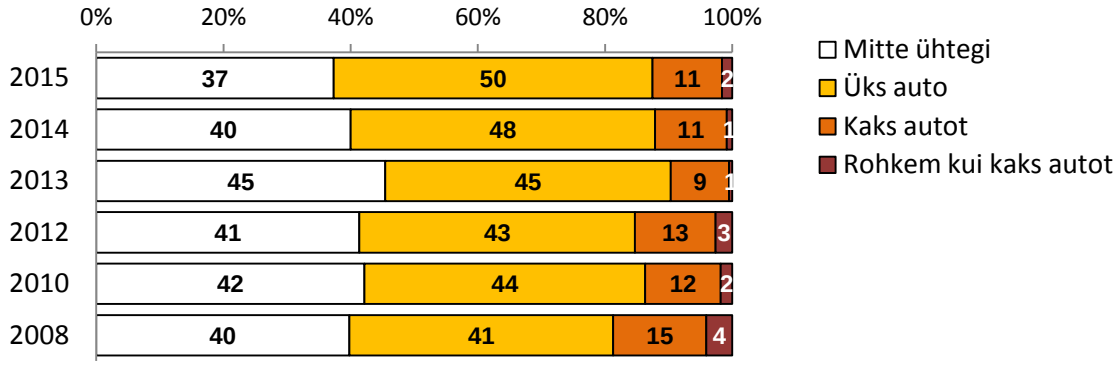
Tabel 7. Peamine sihtkoht tavapärastel tööpäevadel. (%; N = kõik vastajad)

Elukoht \ Peamine sihtkoht	Lasnamäe	Mustamäe	Haabersti/Õismäe	Kesklinn	Kristiine	Nõmme	Põhja-Tallinn	Pirita/Merivälja	Sihtkoht asub Tallinnast väljaspool	Ei käi kodust väljas / sihtkoht puudub	Ei oska öelda
Lasnamäe	**43**	9	3	**23**	5	3	4	1	7	0	3
Mustamäe	10	**32**	6	**21**	10	4	8	1	5	2	2
Haabersti/Õismäe	8	**13**	**15**	**28**	9	7	11	1	4	1	4
Kesklinn	11	4	1	**52**	6	1	7	2	7	2	8
Kristiine	7	9	2	**26**	**25**	3	11	1	4	4	7
Nõmme	5	5	2	**24**	6	**35**	4	1	**10**	1	6
Põhja-Tallinn	12	9	2	**21**	**15**	2	**29**	1	2	1	7
Pirita/Merivälja	2	6	0	**53**	10	4	9	9	8	0	0

*Tabelis on punasega märgitud iga linnaosa elanike olulisemad sihtkohad tavapärastel tööpäevadel.

Üle pooltel (63%) Tallinna leibkondadel on vähemalt üks sõiduauto (kas isiklik või ametiauto). Kaks või enam autot on ligikaudu vaid igas kümnendas leibkonnas (Joonis 49). Vaadates auto olemasolu linnaosade lõikes, selgub, et **autoomanikke on kõige rohkem Pirital/Meriväljal** (85%) **ning Nõmmel** (76%). Kõige vähem on autoomanikke Mustamäel (53%), Haaberstis/Õismäel (56%) ja Kristiines (57%). Sõiduautode hulk leibkondades ei ole alates 2008. aastast väga oluliselt muutunud – vähemalt ühte autot omavate leibkondade osakaal on jäänud vahemikku 55–63%.

Joonis 49. Mitu töökorras sõiduautot on Teie leibkonnas? Palun arvestage nii isiklikke kui ka ametiautosid. (N = kõik vastajad)

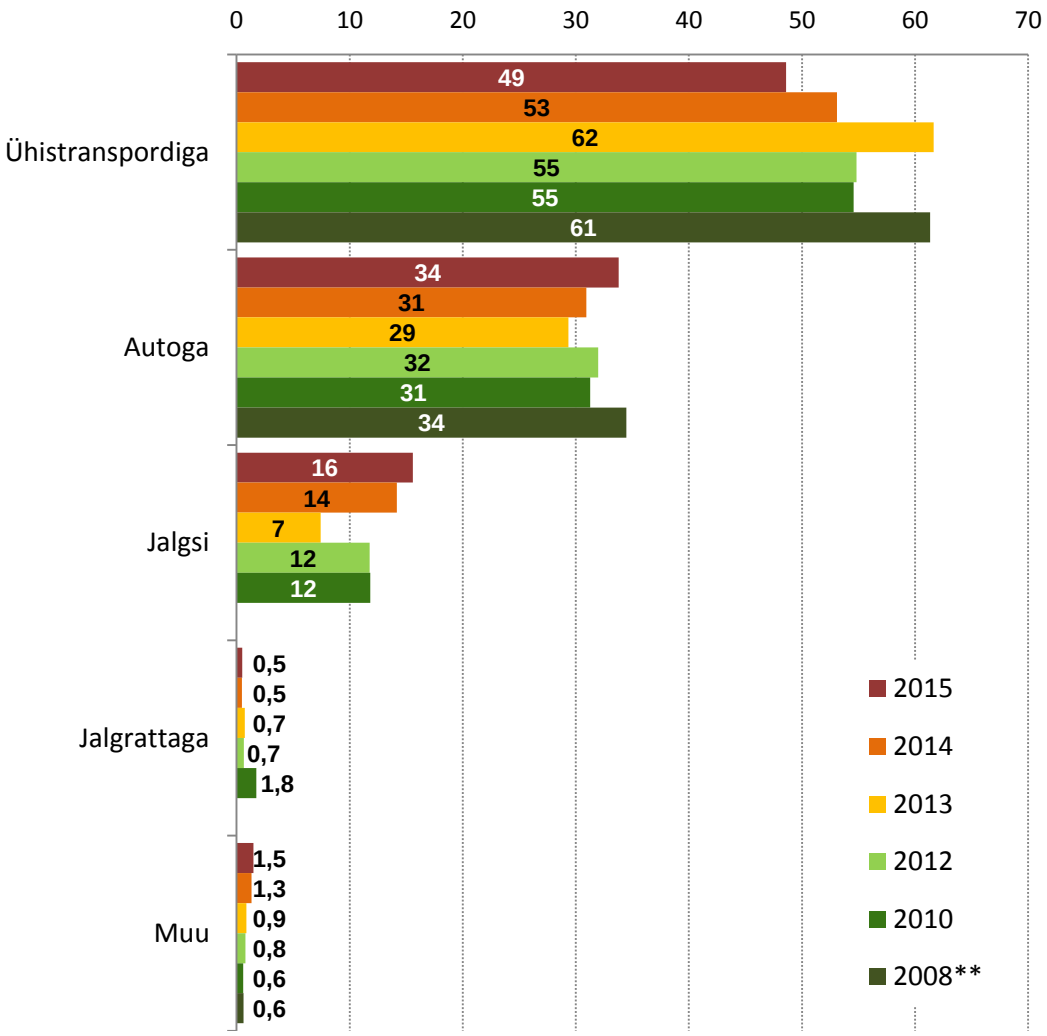

Kõige enam kasutatav liikumisviis tallinlaste seas on siiski ühistransport – ligi pooled (49%) elanikud kasutavad tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta jõudmiseks ühistransporti (Joonis 50). Ühistranspordiga liiklejaid on kõige rohkem suurtes magalarajoonides Mustamäel (58%), Haaberstis/Õismäel (57%) ja Lasnamäel (52%). Kõige vähem on peamiselt ühistranspordiga liiklejaid Pirital/Meriväljal (36%) ja Kesklinnas (38%). Vanuse lõikes tulemusi võrreldes selgub, et **ühistranspordi kasutajaid on enim noorimate (15–19-aastaste) ning vanimate (75-aastaste ja vanemate) seas** ehk siis olulisemad ühistranspordi sihtrühmad on õpilased/üliõpilased ning pensionärid/töövõimetuspensionärid. Kuna ühistranspordi kasutamine on Tallinnasse registreeritud elanikele tasuta, on ka loomulik, et ühistranspordiga liiklejaid on enim madalama sissetulekuga elanike seas. Soo lõikes tulemusi võrreldes ilmneb, et naiste seas on peamiselt ühistransporti kasutavate osakaal 21 protsendipunkti võrra suurem.

Autot kasutab peamise liikumisvahendina ligi iga kolmas Tallinna elanik. Linnaosade võrdlusest eristub märkimisväärselt Pirita/Merivälja, kus üle poole (62%) elanikest liigub peamiselt autoga, seevastu teistes linnaosades on peamiselt autoga liiklejaid tunduvalt vähem. **Kõige vähem on peamise liikumisviisina autot kasutavaid elanikke Mustamäel** – vaid iga neljas elanik liigub tööpäevadel peamiselt autoga. Keskmisest enam liiklevad autoga need, kes kasutavad vähem ühistransporti: mehed, kõrgema sissetulekuga, töötavad ja keskealised (30–49-aastased) tallinlased. **Tööpäevadel jalgsi kooli, tööle või muude peamisesse sihtkohta liigub 16% tallinlastest.** Jalgsi liiklejaid on enim Kesklinnas (27%), 15–19-aastaste, 75-aastaste ja vanemate ning naiste hulgas.

Võrreldes pealinlaste peamisi liikumisviise aastatel 2008–2015, selgub, et peamiselt **ühistranspordiga liiklejate osakaal on vähenenud** 61%-lt 49%-le. Peamiselt autoga liiklejate osakaal on püsinud suhteliselt stabiilselt vahemikus 29–34% ning peamiselt jalgsi liiklevate vastajate osakaal on tõusnud kõigest 4 protsendipunkti võrra.

Joonis 50. Milline on praegusel ajal Teie peamine liikumisviis tööpäeval tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta?* (%; N = kõik vastajad)

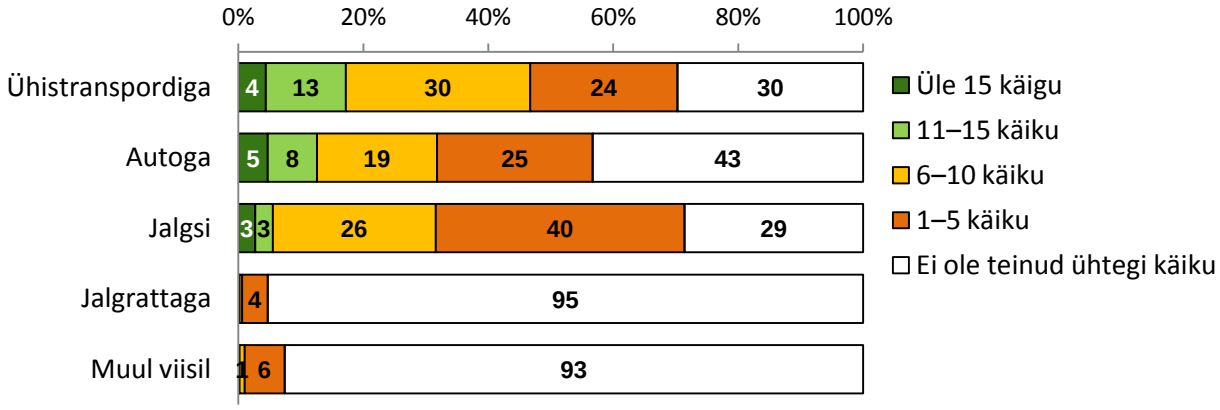

*Küsimuse sõnastus oli aastatel 2008 ja 2010 praegusest veidi erinev, aga tulemused on võrreldavad. (2008: *Milline oli Teie tavaline liikumisviis tööpäeval tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta minemisel möödunud talvel?*; 2010: *Milline on praegusel ajal Teie tavaline liikumisviis tööpäeval tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta minemisel?*)

**2008. aasta uuringus ei vaadeldud jalgsi ja jalgrattaga liikumist eraldi. Koondkategooriat „jalgsi, jalgrattaga“ nimetas oma tavalise liikumisviisina 6% uuringus osalenutest.

Erinevate liikumisviiside kasutussageduse kaardistamiseks paluti vastajatel iga liikumisviisi kohta öelda, kui mitmel korral ta tegi eelmise nädala tööpäevadel oma käigud sel viisil. Käigu all on peetud silmas inimese liikumist alguspunktist lõpp-punkti, näiteks kodust tööle või poodi. Juhul kui vastaja kasutas ühe käigu jooksul mitut liikumisviisi, siis tal paluti arvestada neist peamist. **Küsitlusele eelneval nädalal kasutas sihtpunkti jõudmiseks vähemalt ühe korra ühistransporti 70% vastajatest.** Sama suur oli vähemalt ühe käigu jalgsi teinute osakaal (71%) (Joonis 51). Veidi üle poole (57%) vastajatest tegi eelneval nädalal vähemalt ühe käigu autoga. Jalgratast või mõnda muud liikumisviisi kasutanute arv on väga väike, mis on talveperioodi tõttu ka loomulik.

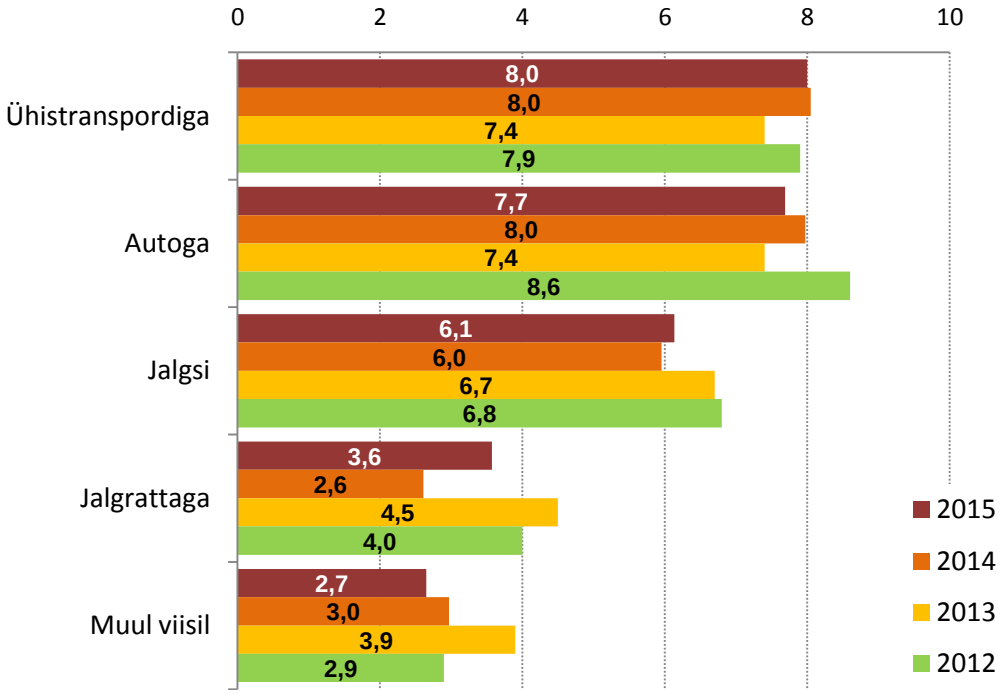
Joonis 51. Ligikaudu kui mitmel korral Te tegite eelmise nädala tööpäevadel, st esmaspäevast reedeni, oma käigud järgneval viisil? (N = kõik vastajad)

Järgnevalt on esitatud keskmine käikude arv iga liikumisviisi puhul (Joonis 52). Kõige suurem on töönädalal tehtud keskmine käikude arv ühistranspordi puhul (keskmiselt 8 käiku). Kuigi autoga sõitjaid on Tallinnas oluliselt vähem kui ühistransporti kasutavaid, siis vastava transpordivahendiga liiklejate seas autoga tehtud keskmine käikude arv ühistranspordiga tehtud käikude arvust oluliselt ei erine – autoga tehtud keskmine käikude arv on kõigest 0,3 palli võrra väiksem.

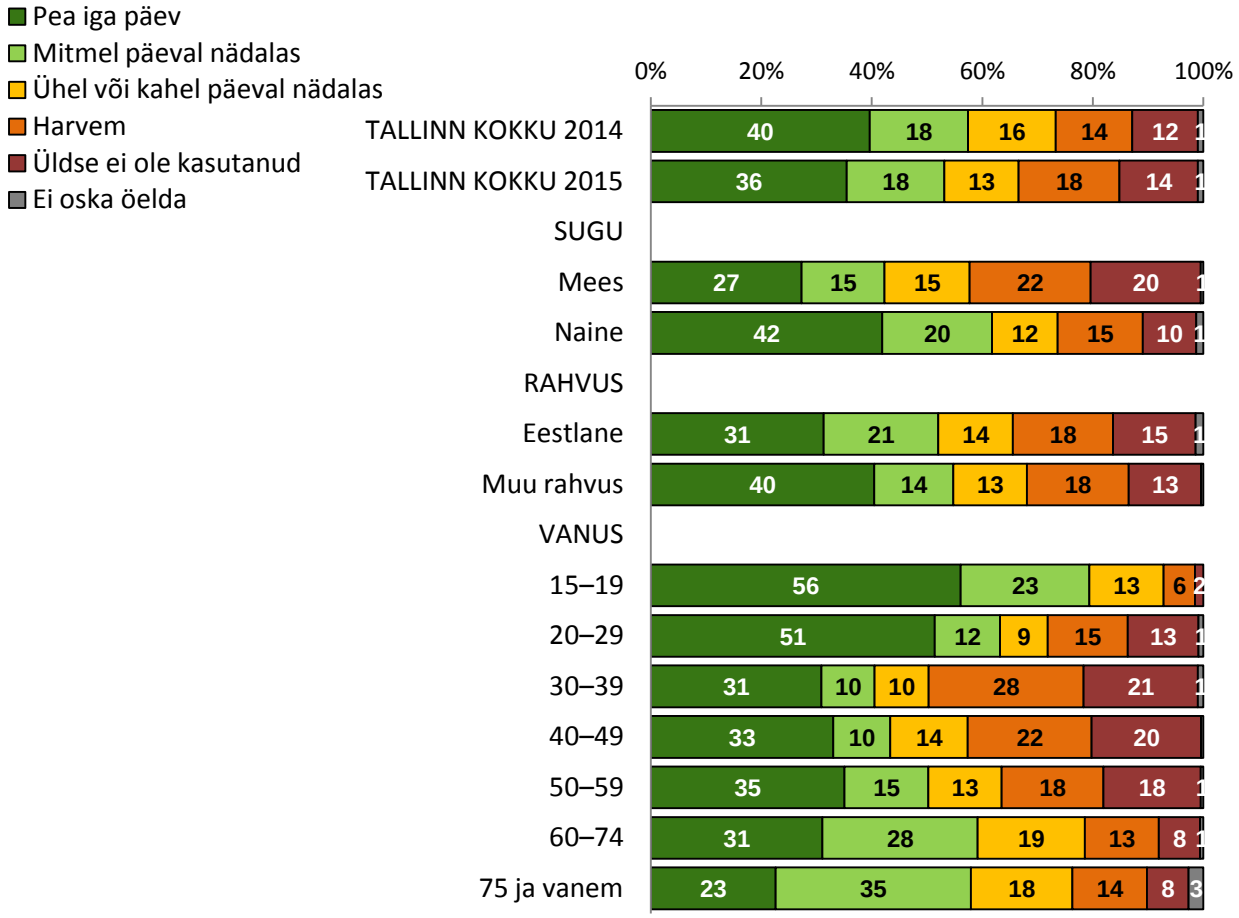
Eelneva aastaga võrreldes on ühistransporti kasutanute keskmine käikude arv jäänud samaks ning tööpäevadel autoga tehtud käikude arv veidi langenud. Seevastu jalgrattaga tehtud keskmine käikude arv on eelneva aastaga võrreldes tõusnud ühe palli võrra. Perioodi 2012–2015 jooksul on jalgsi tehtavate käikude keskmine arv on langenud. Samas tuleb ajalise võrdluse puhul arvestada, et 2012. ja 2013. aasta uuringus käsitleti inimeste igapäevaseid käike põhjalikumalt ning käigu definitsioon oli samuti veidi üksikasjalikum, mis omakorda võis mõjutada küsitletute vastuseid.

Joonis 52. Ülevaade eelmise nädala tööpäevadel tehtud käikudest aastatel 2012–2015
(N = vastajad, kes on seda liikumisviisi kasutanud; keskmine kordade arv)

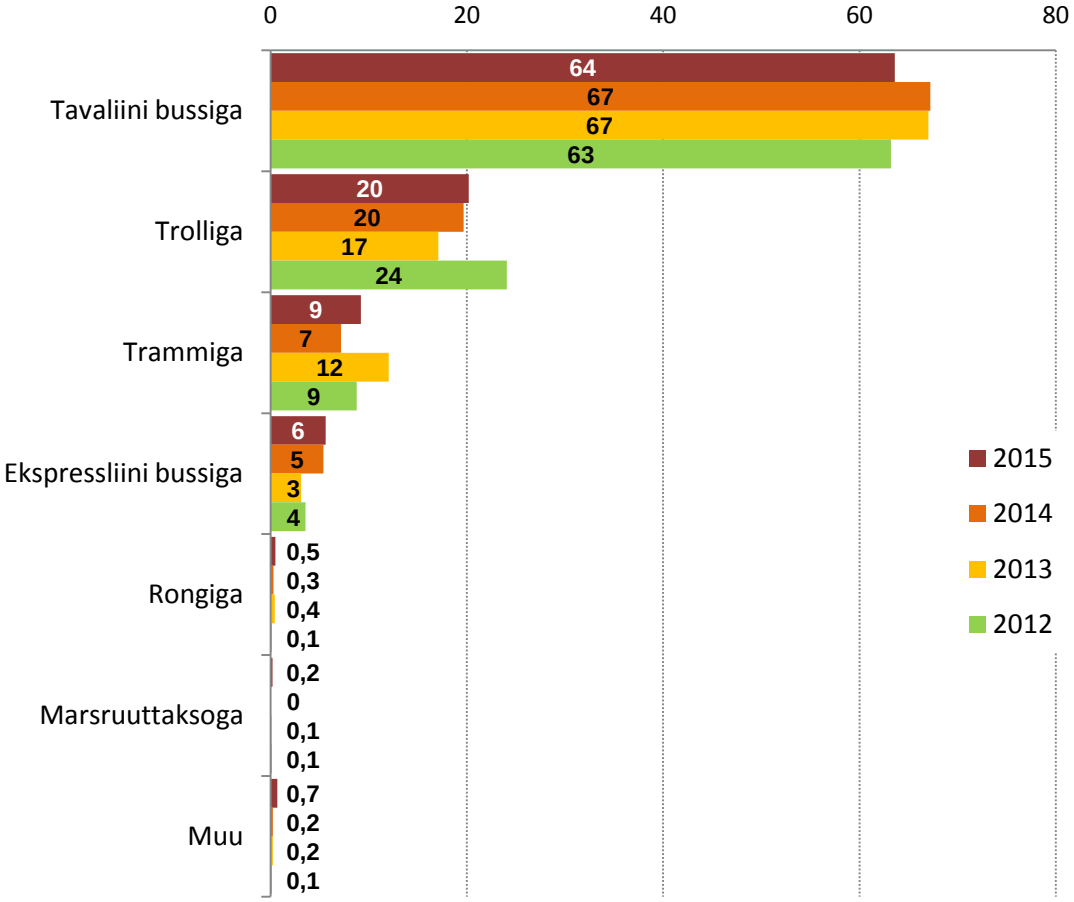
Vähemalt üks kord nädalas kasutab Tallinna ühistransporti 67% vastajatest (Joonis 53). **Kõige sagedamini ehk pea iga päev on kasutanud ühistransporti 36% Tallinna elanikest.** Ligi iga kümnes (14%) vastaja ei olnud eelneva 4 nelja nädala jooksul mitte kordagi liigelnud ühistranspordiga. Sarnaselt sellele, et Mustamäel, Haaberstis/Õismäel ja Lasnamäel on kõige enam peamise liikumisviisina ühistranspordi kasutajaid, liiklevad nende linnaosade elanikud ühistranspordiga ka keskmisest sagedamini – iganädalaselt kasutab ühistransporti 82% Mustamäe, 69% Lasnamäe ning 68% Haabersti/Õismäe elanikest. Soo lõikes tulemusi võrreldes selgub, et ühistransporti kasutavad naised oluliselt sagedamini. Ühistranspordi iganädalasi kasutajaid on rohkem ka 15–19-aastaste ning 60-aastaste ja vanemate seas. Rahvuse lõikes võrreldes on pea igapäevaseid ühistranspordi kasutajaid eestlastest mõnevõrra enam muust rahvusest elanike seas.

Joonis 53. Kui sageli Te olete viimase 4 nädala jooksul Tallinna ühistransporti kasutanud?
(N = kõik vastajad)

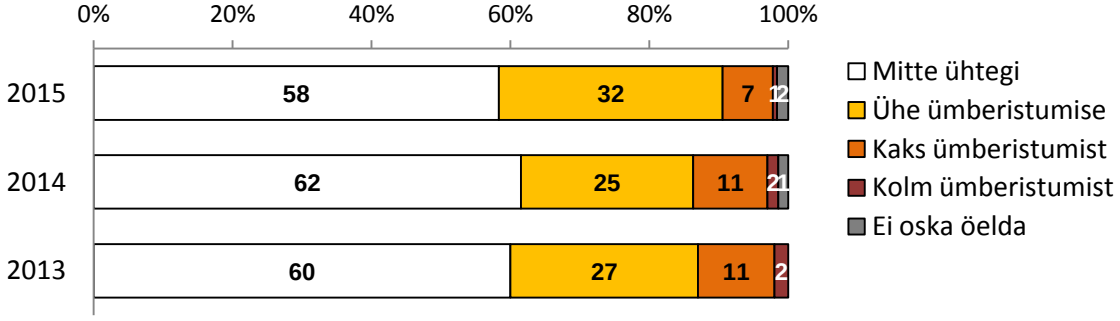
Liikumisviisina peamiselt ühistransporti kasutavad elanikud liiklevad valdavalt (64%) tavaliini bussiga. **Enamasti trolliga ning trammiga liiklejate osakaal on tunduvalt väiksem – trolliga liikleb iga viies Tallinna elanik ning trammiga ligi iga kümnes.** Antud tulemus on ka loomulik, kuna Tallinna ühistranspordi süsteemis on suurem rõhk tavaliini bussiliiklusel. Tallinna ühistranspordi liinivõrku arvesse võttes, on ka igati mõistetav, et trolliga liiklejaid on rohkem Haabersti/Õismäe, Kristiine ja Mustamäe elanike seas ning trammiga liiklejaid esineb kõige enam Kesklinnas ning Põhja-Tallinnas. Eelmise aasta tulemustega võrreldes ühistranspordiliikidega liiklemises märkimisväärsed erinevused puuduvad (Joonis 54).

Joonis 54. Millise ühistranspordiliigiga Te kõige enam liiklete? (%; N = vastajad, kelle peamiseks liikumisviisiks on ühistransport)

Veidi üle poole (58%) tallinlastest ei pea ühistranspordiga oma peamisse sihtkohta jõudmiseks ümberistumisi tegema (Joonis 55). Ligi iga kolmas vastaja piirdub tööpäevadel peamisse sihtkohta liiklemisel ühe ümberistumisega. Eelnevate aastate tulemustega võrreldes vastajate osakaal, kes ei pea ühtegi ümberistumist tegema, ei ole oluliselt muutunud. Küll aga on suurenenud nende vastajate osakaal, kes peamisse sihtkohta jõudmiseks peavad tegema ühe ümberistumise.

Joonis 55. Kui Te sõidate tööpäeval ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta, siis kui mitu ümberistumist Te peate tavaliselt tegema, st mitu korda Te peate ühelt sõidukilt teisele istuma? Palun arvestage ühte sõidusuunda. (N = vastajad, kelle peamiseks liikumisviisiks on ühistransport)

4.2 Ühiskaardi kasutamine

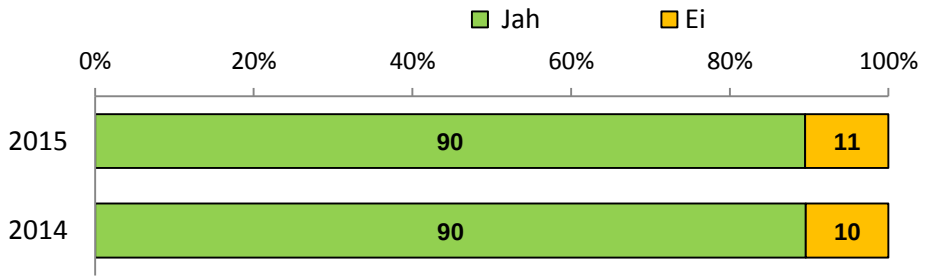
Käesolevas alapeatükis on käsitletud Tallinna ja Harjumaa ühistranspordi kontaktivaba sõidukaardi kasutamist Tallinna elanike seas. Ühiskaart võeti kasutusele alates 1. jaanuarist 2013, mil Tallinna ühistranspordis hakkas kehtima tasuta sõidu õigus rahvastikuregistrijärgsetele Tallinna elanikele. Lisaks said tasuta sõidu õiguse ka kõik põhikoolide, gümnaasiumide ja põhikooli baasil kutseõppeasutuste õpilased ning üle 65-aastased Eesti Vabariigi elanikud sõltumata elukohast. Tasuta sõidu õiguse Tallinna ühistranspordis annab isikustatud Ühiskaart. Ühissõidukisse sisenedes tuleb Ühiskaart valideerida, vastasel juhul Ühiskaart tasuta sõidu õigust ei anna.

Erandiks on teatud elanikegrupid, kel ei ole Ühiskaardi valideerimise kohustust (nt eelkooliealine laps, alla 3-aastase lapse saatja, puudega laps ja tema saatja, sügava puudega 19-aastane või vanem isik ja tema saatja, Eesti Vabariigi elanikuna registreeritud 65-aastane ja vanem isik jne), või kes võivad Ühiskaardi asemel registreerida oma sõitu muul viisil (kuni 19-aastased üldhariduskoolis käivad õpilased võivad seda teha oma õpilaspiletiga). Kuna käesolev uuring ei sisalda kõiki vajalikke taustaandmeid, et neid erandeid arvestada, siis vaadeldakse järgnevas peatükis Ühiskaardi olemasolu ja kasutamist kogu Tallinna vähemalt 15-aastase elanikkonna hulgas.

Ühiskaarti omab 90% Tallinna elanikest (Joonis 56). Tallinna elanikuks registreerunutest omab ühiskaarti 91%, mitteregistreerunutest omab ühiskaarti vaid iga teine elanik (52%). Linnaosade lõikes selgub, et Ühiskaarti omavaid on keskmisest rohkem Lasnamäel (93%), Põhja-Tallinnas (92%) ning Mustamäel (91%).

Arvestades eelnevalt käsitletud ühistranspordi kasutamist on loomulik, et ühiskaarti omavad enim need vastajad, kes ühistransporti ka rohkem kasutavad (vt Joonis 53, lk 59). Ühistranspordi igapäevastest kasutajatest omab ühiskaarti 99%. Vastajatest, kes ei olnud viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud, omab ühiskaarti 57%. Keskmisest enam on ühiskaarti omavaid 15–19 ning 50–74-aastaste, mitte-eestlaste ja naissoo esindajate hulgas. Vastajatest, kes ei olnud viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud, omab ühiskaarti 57%.

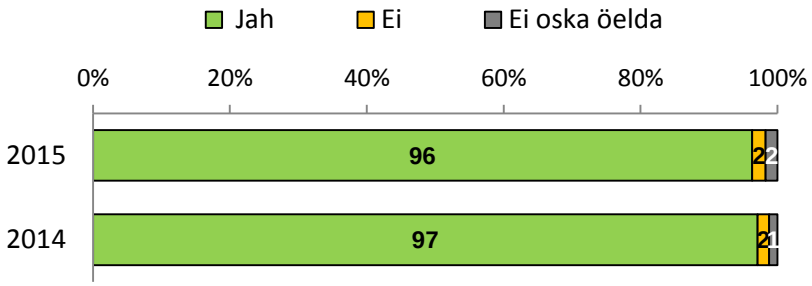
Joonis 56. Kas Teil on Ühiskaart (st Tallinna ja Harjumaa ühistranspordi roheline sõidukaart) või mõni muu kontaktivaba kaart (nt õpilaspilet), millega on võimalik oma sõite valideerida?* (N = kõik vastajad)

*Küsimuse sõnastus oli 2014. aastal praegusest veidi erinev, aga tulemused on võrreldavad. (2014: Kas Teil on Ühiskaart? Mõeldud on Tallinna ja Harjumaa ühistranspordi rohelist kontaktivaba sõidukaart.)

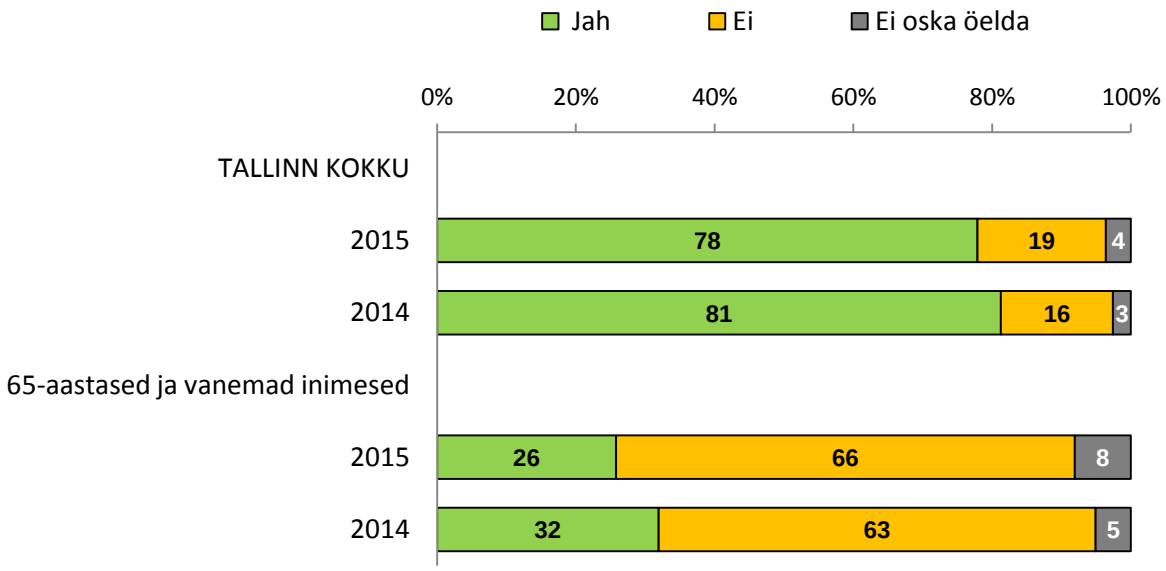
Enamik (96%) Ühiskaarti omavatest tallinlastest on oma kaardi ka isikustanud (Joonis 57). Tallinnasse registreeritud elanikest on oma Ühiskaardi isikustanud 97%, mitteregistreeritud elanikest on ühiskaardi isikustanuid 83%.

Joonis 57. Kas Te olete oma Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi isikustamist? (N = vastajad, kes omavad Ühiskaarti)

Viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ning Ühiskaarti omavatest elanikest arvab 78%, et neil on kohustus Ühiskaart valideerida. Kuigi 65-aastastel ja vanematel pole kohustust oma Ühiskaarti valideerida, siis uuringu tulemused näitavad, et iga neljas antud vanuserühma kuuluv vastaja siiski arvab, et tal see kohustus on. Võrreldes eelmise aasta tulemustega, selgub, et teadlikkus 65-aastaste ja vanemate seas on mõnevõrra tõusnud – vastajate osakaal, kes leiavad, et on kohustatud oma Ühiskaarti valideerima, on 65-aastaste ja vanemate seas vähenenud (Joonis 58).

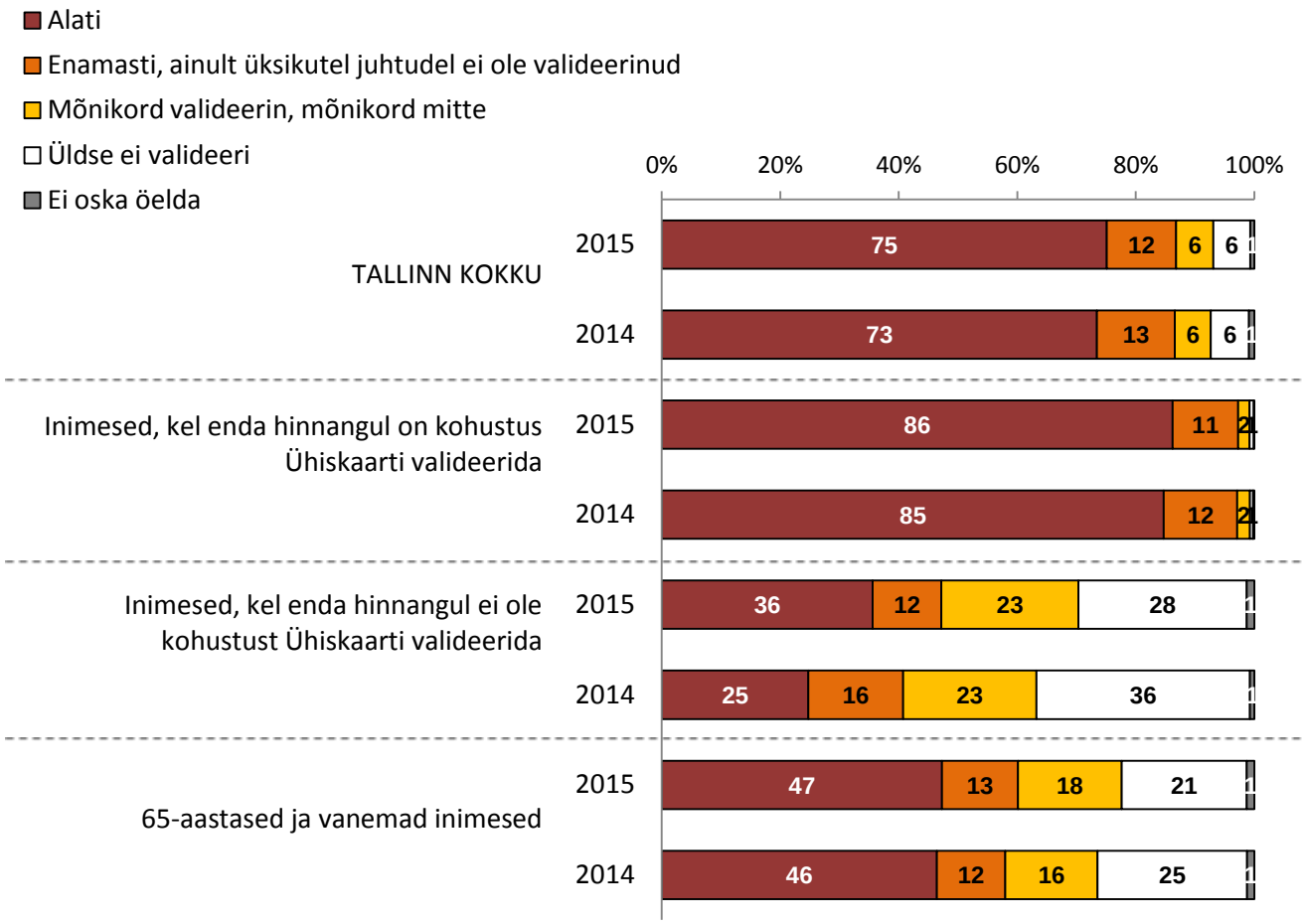
Joonis 58. Kas Teil on kohustus Ühiskaarti valideerida? (N = vastajad, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ja omavad Ühiskaarti)

Vastajatel, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ning omavad Ühiskaarti, paluti öelda, kui sageli nad ühistransporti kasutades Ühiskaarti valideerivad. **Valdav osa (75%) vastajatest valideerib Ühiskaardi alati ühissõidukisse sisenedes.** Kõigest 6% ühistransporti kasutavatest ja Ühiskaarti omavatest vastajatest ei valideeri Ühiskaarti mitte kunagi. Kui vaadata vastajaid, kes arvavad, et neil on Ühiskaardi valideerimine kohustuslik ning tegelikku Ühiskaardi valideerimist, selgub, et 86% vastajatest, kes peavad valideerimist kohustuslikuks ka seda alati ühissõidukisse sisenedes teevad. Tallinlased, kellel enda arvates Ühiskaardi valideerimise kohustus puudub, valideerib ühistranspordiga sõites alati sõidukaardi 36% (Joonis 59).

Vaadates vanemaid tallinlasi, siis ligi pool (47%) 65-aastastest ja vanematest vastajatest valideerib oma Ühiskaardi ühissõidukisse sisenedes alati ning kõigest 21% üldse ei valideeri oma Ühiskaarti. Eelneva aasta tulemustega võrreldes selgub, et üldiselt Ühiskaardi valideerimissagedustes olulisi muutusi ei ole toimunud. Küll aga on käesoleval aastal mõnevõrra rohkem neid vastajaid, kes enda hinnangul ei pea ühiskaarti valideerima, kuid seda siiski alati ühissõidukisse sisenedes teevad.

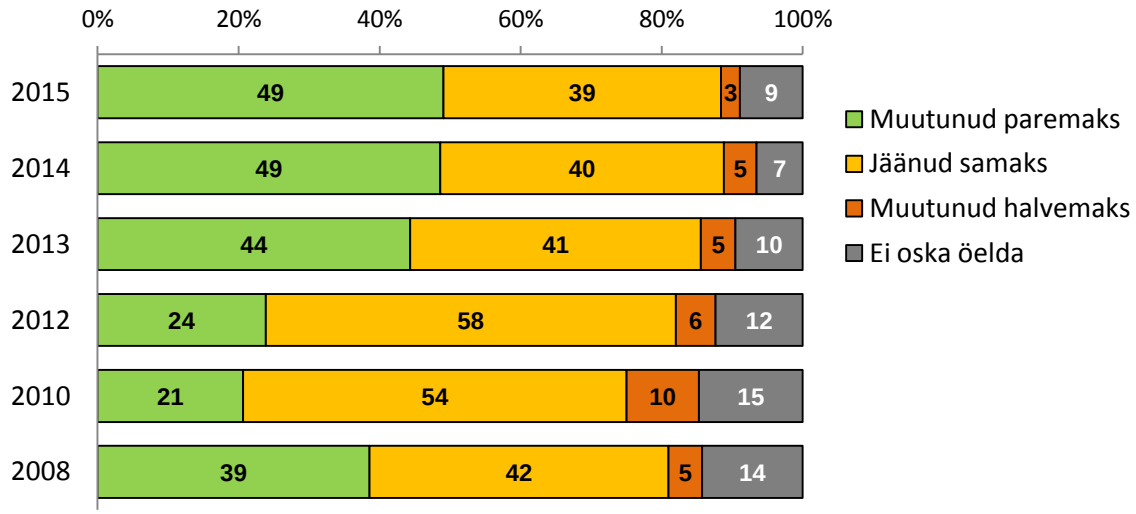
Joonis 59. Kui sageli Te ühissõidukisse sisenemisel Ühiskaarti valideerite? (N = vastajad, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ja omavad Ühiskaarti)

4.3 Hinnangud ühistranspordile

Ligi pooled (49%) Tallinna elanikud arvavad, et ühistransport on viimase 12 kuu jooksul muutunud paremaks, 39% vastajatest arvab, et ühistransport on jäänud samaks (Joonis 60). Vastajaid, kelle arvates ühistransport on aastaga paremaks muutunud, on kõige enam Lasnamäe (65%) ning Nõmme (57%) elanike seas. Rahvuse lõikes vaadeldes selgub, et muust rahvusest elanike seas on oluliselt rohkem (19 protsendipunkti võrra) neid, kelle arvates ühistransport on viimase 12 kuu jooksul paranenud. Ühistranspordi halvemaks muutumist on kõige enam märganud Kesklinna elanikud – 5% vastajatest arvab, et ühistransport on muutunud halvemaks. Eelneva aasta tulemustega võrreldes selgub, et arvamused ühistranspordi arengu kohta ei ole oluliselt muutunud.

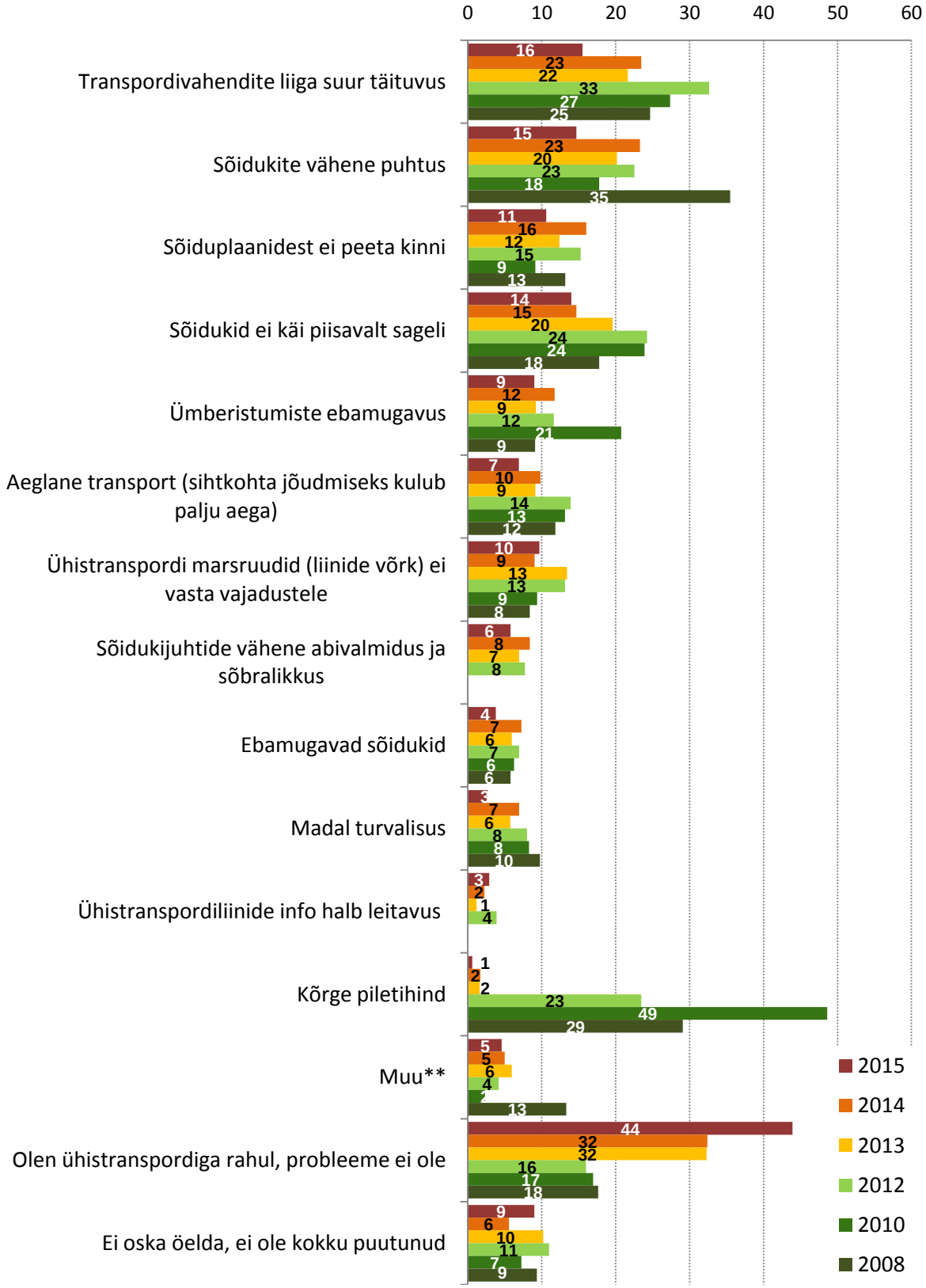
Joonis 60. Kas Teie arvates on Tallinna ühistransport viimase 12 kuu jooksul muutunud paremaks, jäänud samaks või muutunud halvemaks? (N = kõik vastajad)

Probleemidest Tallinna ühistranspordis on kõige enam mainitud transpordivahendite liiga suurt täituvust (16%), sõidukite vähest puhtust (15%) ning seda, et sõidukid ei käi piisavalt sageli (14%) (Joonis 61). Ühistranspordiga esinevaid probleeme aastate lõikes võrreldes selgub, et nii transpordivahendite liiga suurt täituvust kui ka sõidukite vähest puhtust on käesoleval aastal suurimate probleemidena mainitud oluliselt vähem kui eelnevatel aastatel.

Tallinna elanikest 44% on ühistranspordiga rahul ning leiab, et probleeme ei esine. Kõige enam on ühistranspordiga rahulolevaid Kristiine (57%) ja Lasnamäe (53%) elanike seas, samas kui kõige väiksem on ühistranspordiga rahulolevate osakaal (24%) Nõmme linnaosa elanike seas. Rahvuse lõikes vaadeldes on märgata, et muust rahvusest pealinlased on ühistranspordiga oluliselt rohkem rahul (eestlastest 28% rahul, muust rahvusest 62% rahul). Vastajate haridustaseme tõustes väheneb ühistranspordiga rahulolevate osakaal. **Ühistranspordiga rahulolevate osakaal on 2008–2015 aasta jooksul märkimisväärselt tõusnud – rahulolevate osakaal on tõusnud 18%-lt 44%-le.**

Joonis 61. Mis on Teie hinnangul suurimad probleemid Tallinna ühistranspordis? (%; N = kõik vastajad)

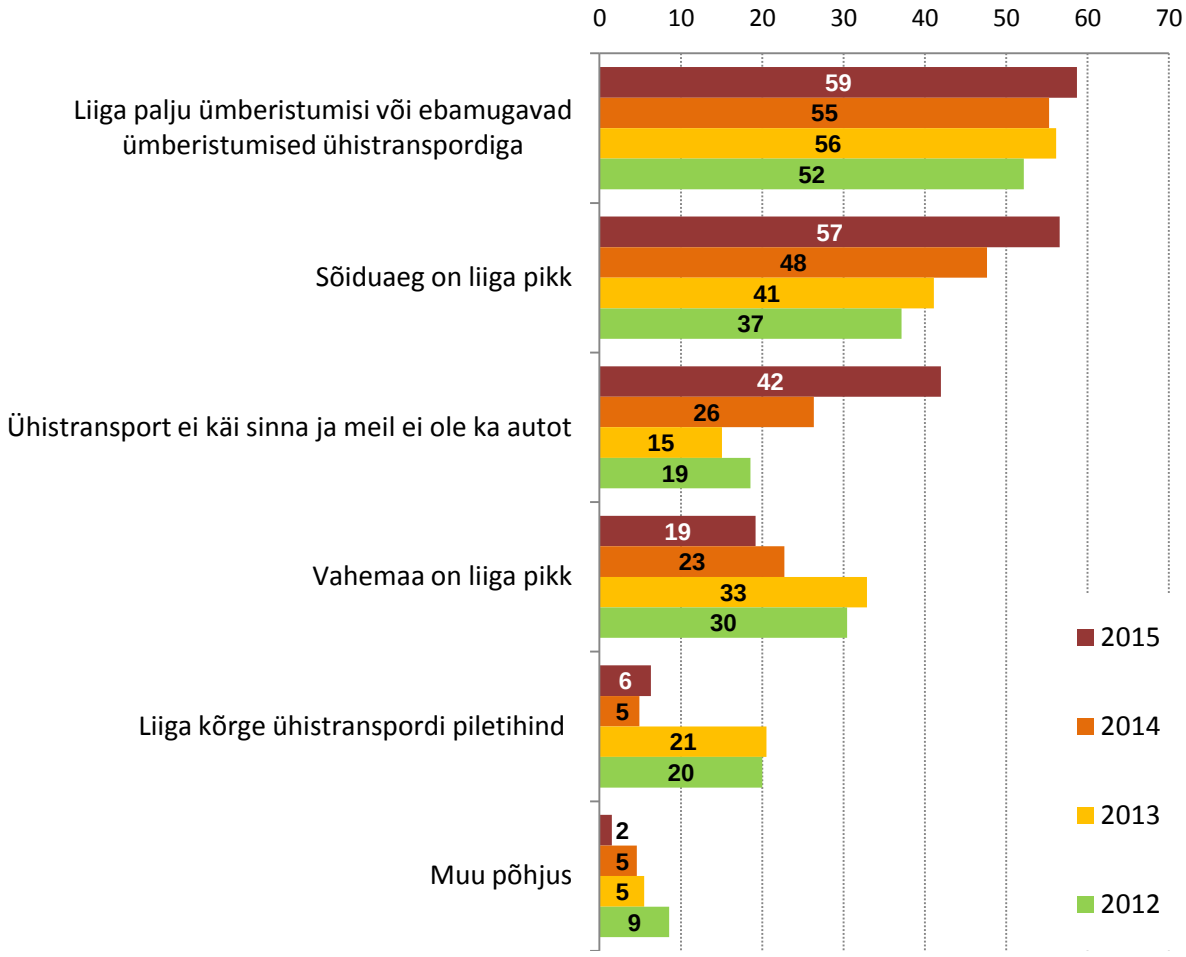
* Kuna iga vastaja võis anda kuni 3 vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

** Muu: ebameeldivad kaasreisijad (eelkõige asotsiaalid, joodikud ja nendega kaasnev hais), erinevate liinide samaaegne peatusse jõudmine, pole piisavalt istekohti, sõidugraafik ei vasta vajadustele (sh puuduvad ööliinid), liiga kõrged astmed, liiga järsk pidurdamine jne.

Järgnevalt paluti vastajatel öelda, kas nad ise või keegi nende leibkonnast on viimase 2 aasta jooksul pidanud loobuma mõnest Tallinna piires asuvast töökohast transpordiga seotud probleemide tõttu. **Vaid 4% Tallinna elanikest on transpordi tõttu pidanud loobuma mõnest Tallinnas asuvast töökohast.** Aastate jooksul ei ole antud probleemi esinemine muutunud – 2012. ja 2013. aastal pidi loobuma Tallinna piires asuvast töökohast transpordiga seotud probleemide tõttu 5% vastajatest. Töökohast loobumist on esinenud kõige enam Pirita/Merivälja (15%) ja Nõmme (8%) elanike seas. Siinkohal tuleb aga arvestada, et kuna Pirita/Merivälja linnaosas oli vastajate arv väga väike, siis tuleb järeldust tegemisel olla ettevaatlik.

Üle poole vastajatest, kes on ise või kelle leibkonnaliige on pidanud transpordiga seotud probleemide tõttu Tallinna piires asuvast töökohast loobuma, toovad põhjusena välja **liiga pika sõiduaja ning rohked või ebamugavad ümberistumised** (Joonis 62). 42% vastajatest põhjendab töökohast loobumist sellega, et ühistransport ei sõida vajalikku sihtpunkti ning neil puudub liiklemiseks ka auto kasutamise võimalus. Ka ajaliste muutuste kohta järelduste tegemisel tuleb olla ettevaatlik, kuna antud küsimusele vastanute arv on väike.

Joonis 62. Mis need transpordiga seotud probleemid on olnud, mille tõttu Teie või keegi Teie leibkonnast on viimase 2 aasta jooksul pidanud loobuma mõnest Tallinna piires asuvast töökohast?
(%; N = vastajad, kes on ise või kelle leibkonnaliige on pidanud transpordiga seotud probleemi tõttu Tallinna piires asuvast töökohast loobuma)

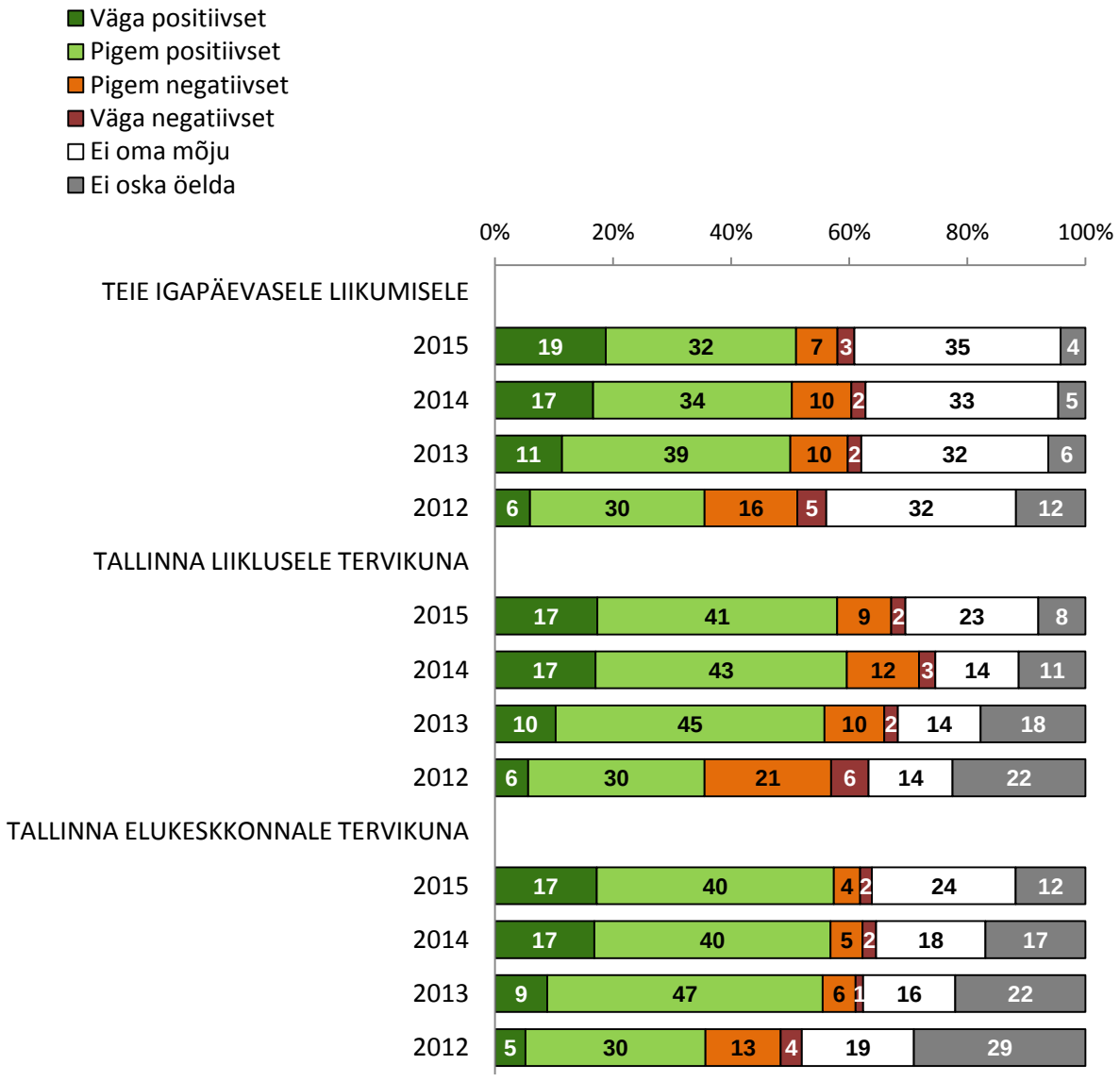

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Joonisel 63. on esitatud Tallinna elanike hinnangud sellele, millist mõju on avaldanud Tallinna liikluskorralduse muudatus, mis annab sõiduteedel eelise ühistranspordile. Valdav osa vastajatest arvab, et antud muudatus on avaldanud mõju nii inimeste igapäevasele liikumisele kui ka Tallinna liiklusele ning elukeskkonnale tervikuna**. Enamik vastajajatest hindab liikluskorralduse muutmise mõjusid positiivseks** – enda igapäevasele liikumisele hindab mõju väga positiivseks või pigem positiivseks 51% vastajatest, mõju Tallinna liiklusele 58% vastajatest ning mõju Tallinna elukeskkonnale 57% vastajatest.

Võrreldes tulemusi aastate lõikes, selgub, et viimase kolme aasta jooksul ei ole erilisi muutusi toimunud. Siiski on märgata, et viimasel kolmel aastal on vastajad oma hinnangutes olnud märksa positiivsemad kui 2012. aastal.

Joonis 63. Tallinna liikluskorraldust on viimasel ajal muudetud selliselt, et anda sõiduteedel eelis ühistranspordile. Millist mõju on need muudatused avaldanud...? (N = kõik vastajad)

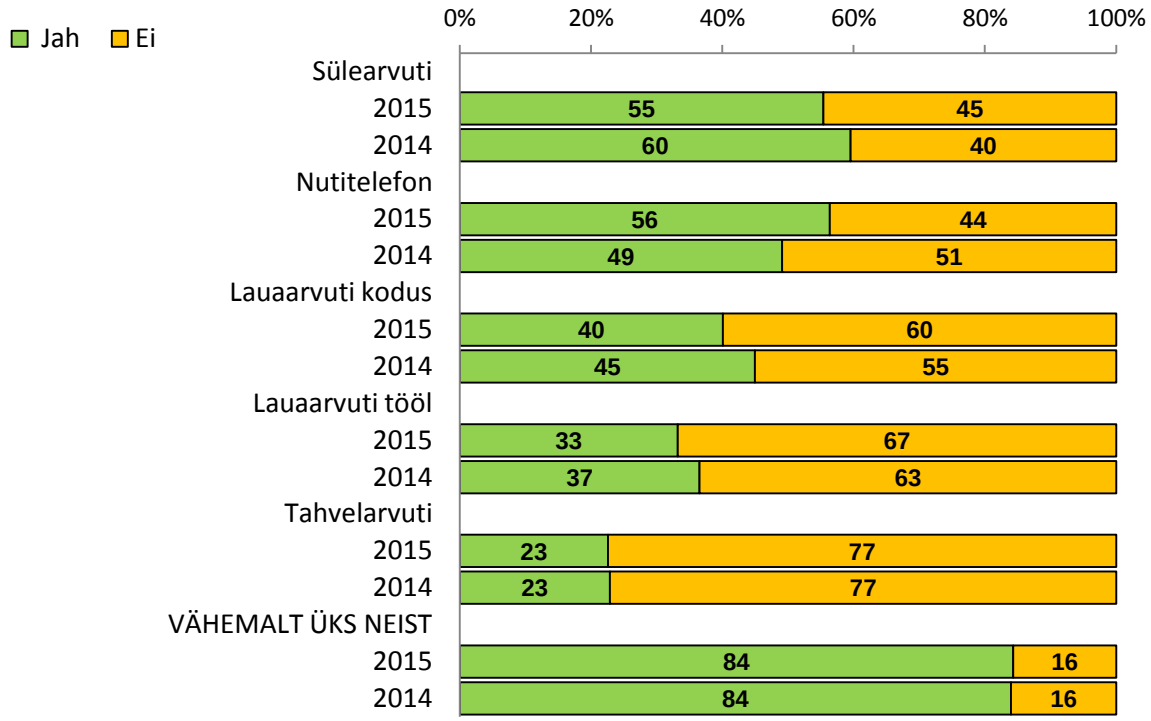
5. Infotehnoloogilised võimalused ja interneti kasutamine

Viies peatükk annab ülevaate, millised on tallinlaste infotehnoloogilised võimalused, kui sageli ja mil viisil kasutatakse internetti ning kuidas eelistatakse internetipõhiste teenuste kasutamisel oma isikut tuvastada. Peatükis on tänavusi tulemusi võimaluse korral võrreldud nelja varasema aastaga (2011, 2012, 2013, 2014).

Infotehnoloogilistest seadmetest on tallinlastel kõige enam võimalik kasutada nutitelefoni (56%) ja sülearvutit (55%). Teistest seadmetest vähem on pealinlastel võimalus kasutada tahvelarvutit (23%) või lauaarvutit tööl (33%). Võrreldes eelneva aastaga on märgata, et nutitelefoni kasutamise võimalus on kasvanud 7 protsendipunkti võrra, samas kui sülearvuti ja lauaarvuti osatähtsus on langenud. Siiski üldpilt aastaga ei ole muutunud – nende tallinlaste osakaal, kel on võimalus vähemalt ühte eelnevalt nimetatust infotehnoloogilist seadet kasutada, on jäänud samaks. Selline tulemus näitab nutitelefoni osatähtsuse kasvamist, seade on pealinlastele enam ligipääsetav ja seda kasutatakse eelneva aastaga võrreldes rohkem (Joonis 64).

16% tallinlastest ei ole ühegi uuringus käsitletud infotehnoloogilise seadme kasutamisvõimalust. Nende vastajate osakaal on suurim üle 60-aastaste hulgas, samas kui mõni nimetatud infotehnoloogiline seade on suurema tõenäosusega olemas õpilastel/üliõpilastel, kõrgharidusega, kõrgeima sissetulekuga ja 15–49-aastastel inimestel. Vaadates infotehnoloogiliste seadmete kasutamisvõimalusi erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes, selgub, et nutitelefonide kasutamise võimalus väheneb vanuse kasvades – kui 20–29-aastastest tallinlastest omab nutitelefoni kasutamisvõimalust 90%, siis üle 60-aastastel pealinlastel on see võimalus 12%-l. Sama tendents on täheldatav kõikide infotehnoloogiliste seadmete puhul. Samas on märgata, et üle 60-aastastel on kõige enam võimalus kasutada kodus lauaarvutit (33%).

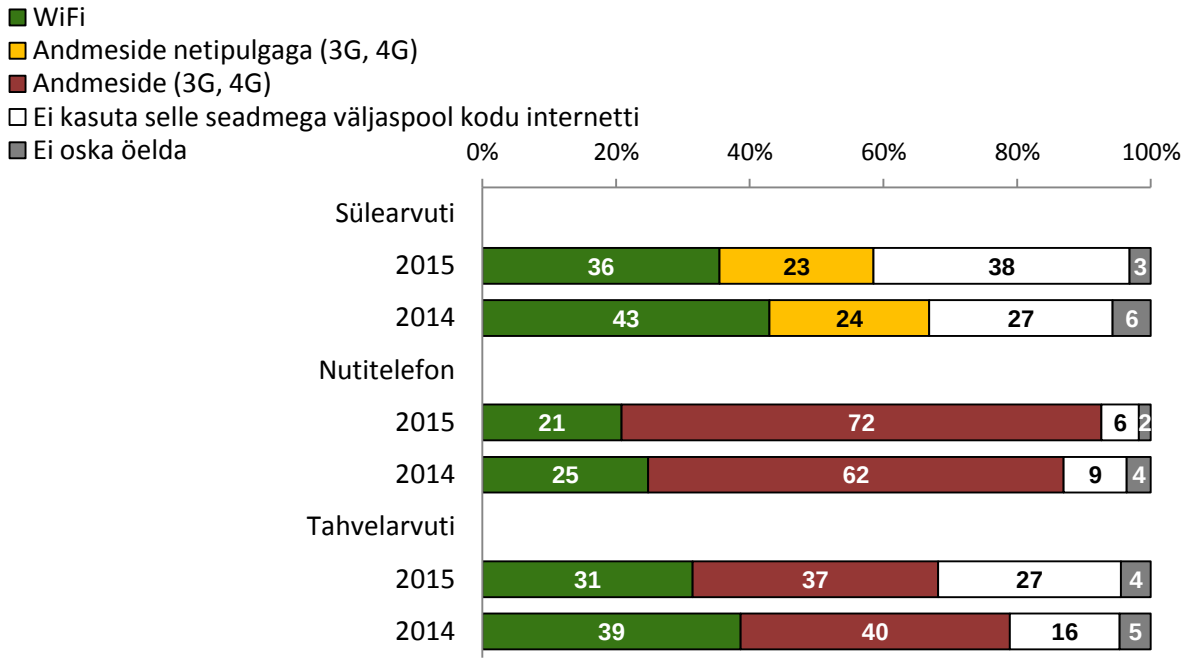
Joonis 64. Milliseid järgnevaid infotehnoloogilisi seadmeid on Teil võimalik kasutada? (N = kõik vastajad)

Kaasaskantavate seadmete olemasolul uuriti vastajailt, millist internetiühendust nad selle seadmega tavaliselt väljaspool kodu kasutavad. **Kõige enam kasutatakse väljaspool kodu WiFi-t sülearvuti ja tahvelarvuti puhul, samas kui enamik tallinlasi eelistab nutitelefonis kasutada mobiilset andmesidet** (Joonis 65). Aastate võrdluses ilmneb ka siinkohal, et märgatavalt on suurenenud nende tallinlaste osakaal, kes väljaspool kodu sülearvutit või tahvelarvutit ei kasuta ning nende koha on üle võtnud nutitelefon.

Vanematel tallinlastel on vähem võimalusi erinevaid infotehnoloogilisi seadmeid kasutada. Lisaks sellele on nende hulgas enam neid, kes ei kasuta kaasaskantava infotehnoloogilise seadmega internetti väljaspool kodu. Kõige enam kasutavad kodust väljaspool sülearvutit ja tahvelarvutit 20–39-aastased. Kodust väljaspool olles kasutavad nutitelefonis WiFi-t kõige enam nooremad tallinlased ja vanuse kasvades WiFi kasutajate osakaal langeb. Nutitelefonis andmeside kasutamine on levinud nii noorte, keskealiste kui vanemate hulgas ning kasutajate osakaal langeb märgatavalt alles üle 75-aastaste seas, kellest enamik seadme olemasolu korral väljapool kodu internetti ei kasuta.

Joonis 65. Millist internetiühendust Te selle seadmega tavaliselt väljaspool kodu kasutate?
(N = vastajad, kel on võimalik nimetatud infotehnoloogilist seadet kasutada)

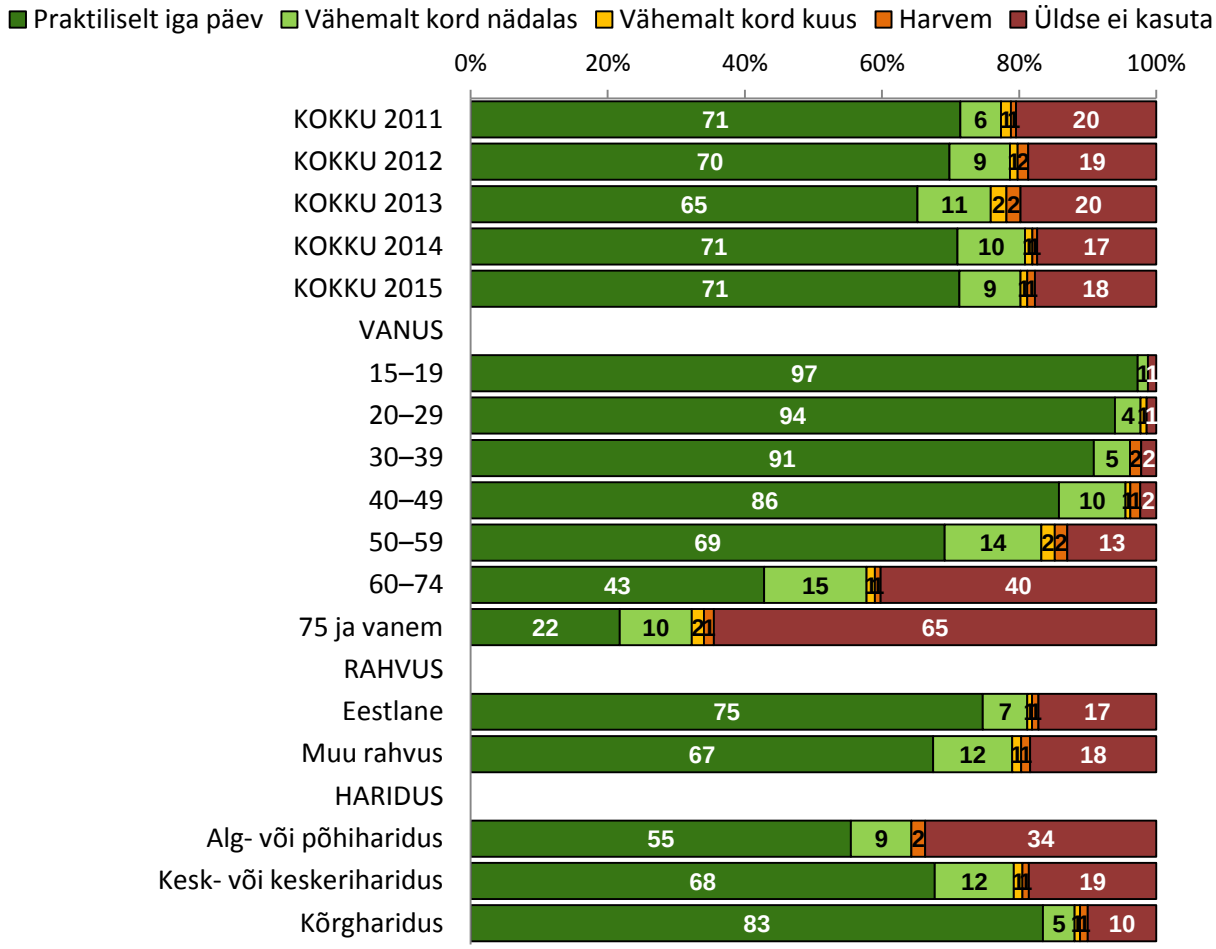

Tallinlastest kasutab internetti 82%. Enamjaolt kasutatakse internetti igapäevaselt (71%) või vähemalt kord nädalas (9%) (Joonis 66). Internetikasutajate osakaal ei ole viimase viie aasta jooksul oluliselt muutunud, vaid on alates 2011. aastast püsinud vahemikus 80–83%.

Interneti kasutamisharjumused on väga tugevalt seotud inimese vanusega. Enamik 15–29-aastastest kasutab internetti praktiliselt iga päev. Alla 50-aastaste seas on internetti mittekasutavaid inimesi väga vähe (1–2%), samas kui internetti ei kasuta üldse 13% 50–59-aastastest, 40% 60–74-aastastest ja 65% üle 75-aastastest. Märgata on, et interneti kasutajate osakaal on viimase aastaga veidi tõusnud 50–59-aastaste seas (6 protsendipunkti võrra).

Praktiliselt igapäevaseid internetikasutajaid on samuti enam kõrgema haridusega vastajate seas – kõrgharidusega vastajatest kasutab internetti pea igapäev 83%, samas kui veidi üle poolte (55%) põhiharidusega tallinlastest kasutab internetti praktiliselt iga päev. Eestlased on mõnevõrra aktiivsemad internetikasutajad kui muust rahvusest inimesed. Eestlastest kasutab internetti praktiliselt iga päev 75%, muu rahvuse esindajate hulgas on see protsent 67. Samas on muu rahvuse esindajate hulgas suurem nende osakaal, kes kasutavad internetti vähemalt kord nädalas.

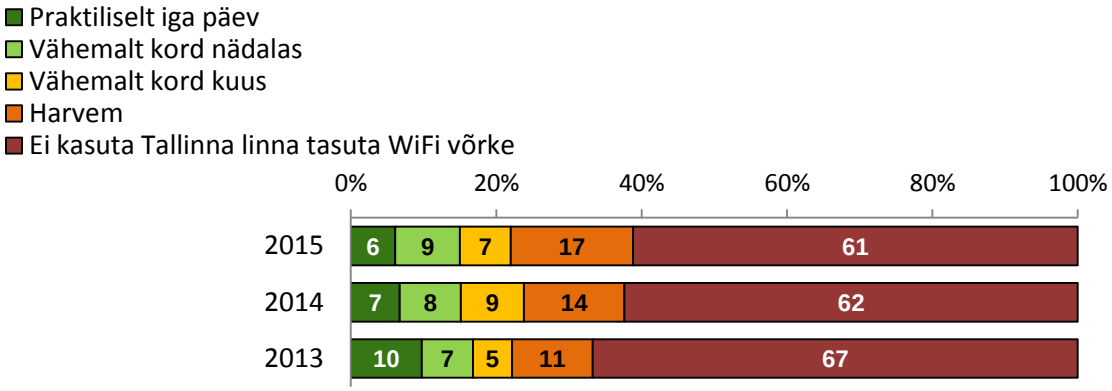
Joonis 66. Kui sageli Te internetti kasutate (sõltumata kohast ja vahendist)? (N = kõik vastajad)

Uuringu käigus paluti internetti kasutavatel vastajatel hinnata, kui sageli nad kasutavad Tallinna linna tasuta WiFi võrku. **32% Tallinna elanikest, sh 39% interneti kasutajatest, on vähesel või rohkemal määral kasutanud Tallinna linna tasuta WiFi-t.** Kõige vähem on Tallinna linna WiFi kasutajate hulgas tasuta WiFi igapäevaseid kastutajaid, samas kui kõige suurem on nende osakaal, kes avalikku WiFi-t harvemini kui kord kuus kasutavad (Joonis 67).

Tallinna linna tasuta WiFi võrkude pea igapäevaseid kasutajaid on enam õpilaste ja üliõpilaste ning 15–29-aastaste seas, samas kui nende internetikasutajate osakaal, kes pealinna WiFi võrke üldse ei kasuta, on suurem vanemates vanusegruppides, kesk- ja kõrgharidusega vastajate ja pensionäride hulgas. Muu rahvuse esindajate seas on eestlastega võrreldes Tallinna tasuta WiFi võrgu kasutajaid veidi enam, kuid nad kalduvaid seda eestlastega võrreldes harvem kasutama.

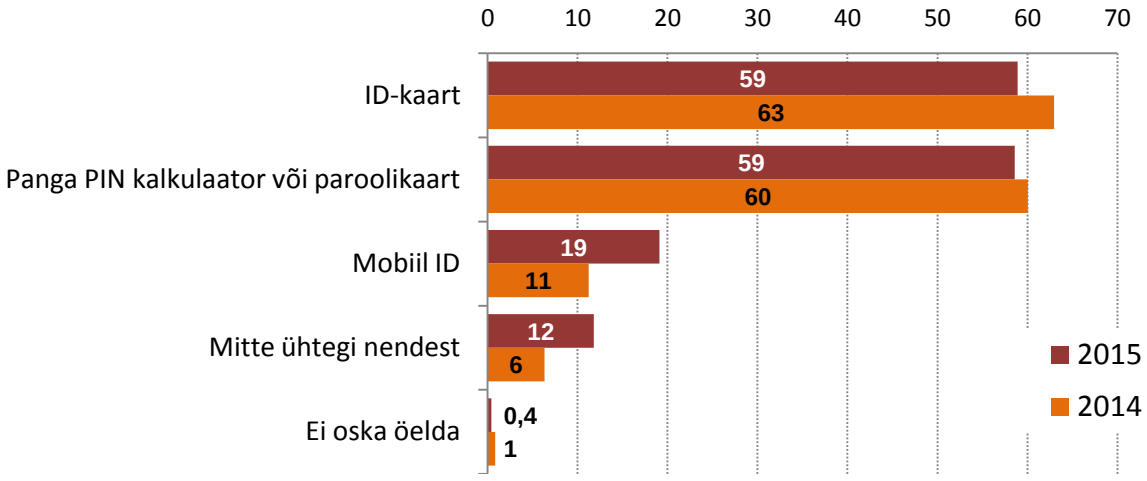
Joonis 67. Kui sageli Te kasutate Tallinna linna tasuta WiFi võrku? (N = vastajad, kes kasutavad internetti)

Käesolevas uuringus käsitleti ka erinevaid elektroonilisi isiku autentimisvõimalusi. **Peamiselt kasutatakse internetis enda isiku tuvastamiseks ID-kaarti ja panga PIN kalkulaatorit või paroolikaarti** – 59% tallinlastest, kes internetti kasutavad, on just neid autentimisvõimalusi viimase 12 kuu jooksul kasutanud (Joonis 68). Mobiil ID kasutajaid on oluliselt vähem (19% internetikasutajatest). Lisaks leidub veel 12% selliseid internetikasutajaid, kes ei ole viimase aasta jooksul ühegi elektroonilise autentimisvõimalusega kokku puutunud. Viimaste näol on eelkõige tegemist kas väga noorte (15–19-aastaste) või juba vanemate inimestega (üle 60-aastastega).

Vaadates erinevaid isiku autentimisvõimalusi sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes on märgata, et eestlased kasutavad ID-kaarti ja mobiil ID-d oluliselt rohkem kui muust rahvusest inimesed, samas panga PIN kalkulaatori või paroolikaardi osas rahvuselisi erinevusi ei esine. ID-kaardi kasutajaid on teistest enam kõige suurema sissetulekuga (netosissetulek üle 800 euro pereliikme kohta), töötavate ja kõrgharidusega vastajate seas. Mobiil ID on samuti levinuim kõrgeima sissetulekuga vastajate, 20–39-aastaste, õpilaste/üliõpilaste ning eesti rahvusest internetikasutajate hulgas. Selle ja eelmise aasta tulemusi võrreldes on märgata, et oluliselt on kasvanud internetikasutajate seas mobiil ID kasutajate osakaal, samas on jäänud enamjaolt samaks ID-kaardi ja panga PIN kalkulaatori või paroolikaardi kasutajate osakaal.

Joonis 68. Milliseid elektroonilisi isiku autentimisvõimalusi Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud? (%; N = vastajad, kes kasutavad internetti)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

6. Turism

Viimane peatükk käsitleb turismivaldkonda, sealhulgas pealinlaste suhtumist turistidesse ja kodulinna külalislahkusesse, Tallinna turismiveebi www.visittallinn.ee külastamist ning teadlikkust linnapiletist Tallinn Card. Peatükis on tänavusi tulemusi võrreldud nelja varasema aastaga (2010, 2012, 2013, 2014).

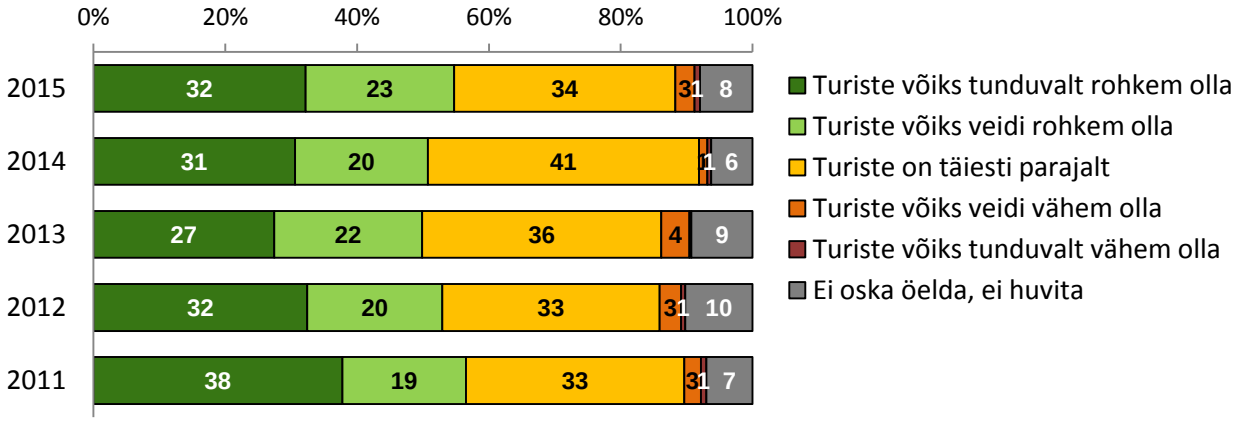
6.1 Tallinna külalislahkus

Veidi üle poole pealinlastest (55%) leiab, et turistide hulk võiks Tallinnas olla veidi või tunduvalt suurem, samas kui 34% tallinlaste arvates on pealinnas turiste praegu parajalt ning 4% hinnangul on neid Tallinnas liiga palju (Joonis 69). Vaadates suhtumist turistide hulka erinevate linnaosade lõikes, on selgelt märgata, et üldiselt elanikud piirkondadest, mis on Kesklinnast eemal ja kus tõenäoliselt viibib ka vähem turiste, leiavad enam, et turiste võiks Tallinnas rohkem olla. Kõige enam on turistide suhtes vastuvõtlikumad Nõmme, Pirita ja Õismäe/Haabersti elanikud, kus vastavalt 81%, 65% ja 64% elanikest leiab, et turiste võiks pealinnas olla rohkem. Kõige vähem soovivad turistide hulga suurenemist Kesklinna ja Põhja-Tallinna elanikud, kus vastavalt 43% ja 47% sealsetest elanikest arvas, et turiste võiks Tallinnas olla enam.

Eestlased leiavad enam, et turiste võiks Tallinnas rohkem olla – 63% nendest leiab, et turiste võiks pealinnas olla rohkem, samas kui muu rahvuse esindajatest on sama meelt 45%. Lisaks selgus uuringust, et kõrgema haridusega pealinlased suhtuvad suurema tõenäosusega turistide arvu suurenemisse positiivselt – 57% kõrgharidusega ja 55% keskharidusega vastajatest pooldab suuremat turistide arvu, samas kui põhiharidusega inimeste hulgas on sama näitaja 49%. Vanuse lõikes on märgata, et 20–60-aastased leiavad noorematest ja vanematest enam, et Tallinnas võiks turiste veidi või siis tunduvalt rohkem olla.

Käesoleva aasta tulemused sarnanevad eelmiste aastate tulemustega, kuid märgata on, et eelmise aastaga võrreldes on veidi vähenenud nende inimeste osakaal, kes leiavad, et turiste on pealinnas piisavalt, ning veidi on suurenenud nende osakaal, kes leiavad, et turiste võiks Tallinnas rohkem olla.

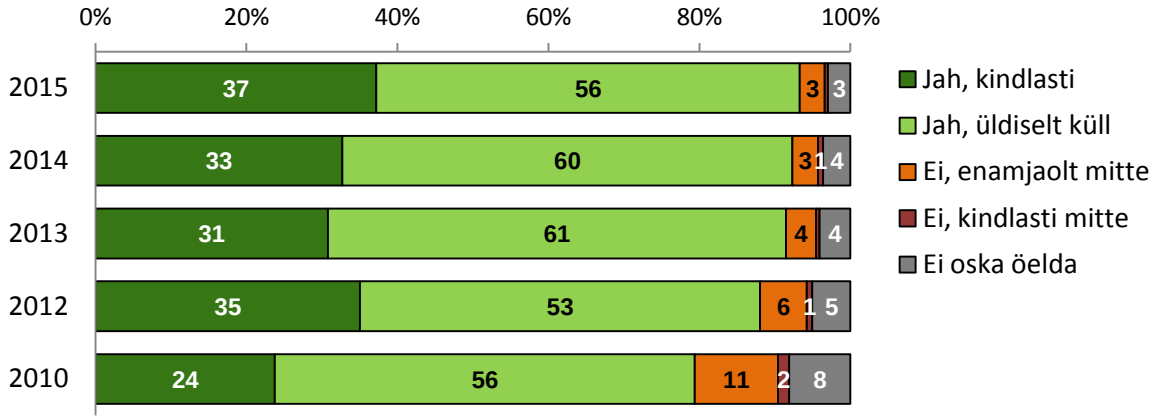
Joonis 69. Kuidas Te suhtute turistide hulka Tallinnas? (N = kõik vastajad)

93% tallinlastest hindab oma kodulinna külalislahkeks, vastupidisel arvamusel on vaid 3% inimestest (Joonis 70). Linnaosade võrdluses on märgata, et keskmisest vähem peavad oma kodulinna külalislahkeks Kristiine (86%) ja Pirita/Merivälja elanikud (85%). Samas kui kõige enam peavad oma kodulinna üldiselt või kindlasti külalislahkeks Mustamäe, Haabersti/Õismäe ja Nõmme elanikud – nende hinnang Tallinna külalislahkusele varieerub 95–97% piires.

Käesoleva aasta hinnangud on sarnased kolme eelneva aasta uuringuga: 2014. aastal pidas Tallinna külalislahkeks 92%, 2013. aastal 91% ja 2012. aastal pidas Tallinna külalislahkeks 88% vastanutest. Tulemusi pikemas perspektiivis võrreldes on näha, et hinnangud Tallinna külalislahkusele on muutunud aasta-aastalt mõnevõrra positiivsemaks. 2011. aasta Tallinna rahulolu-uuringus külalislahkuse küsimust ei esitatud, kuid 2010. aastal, mil küsimus esmakordselt ankeeti lisati, pidas 79% pealinlastest kodulinna külalislahkeks ning vastupidisel arvamusel oli 13% vastanutest.

Joonis 70. Kas Teie hinnangul on Tallinn külalislahke linn? (N = kõik vastajad)

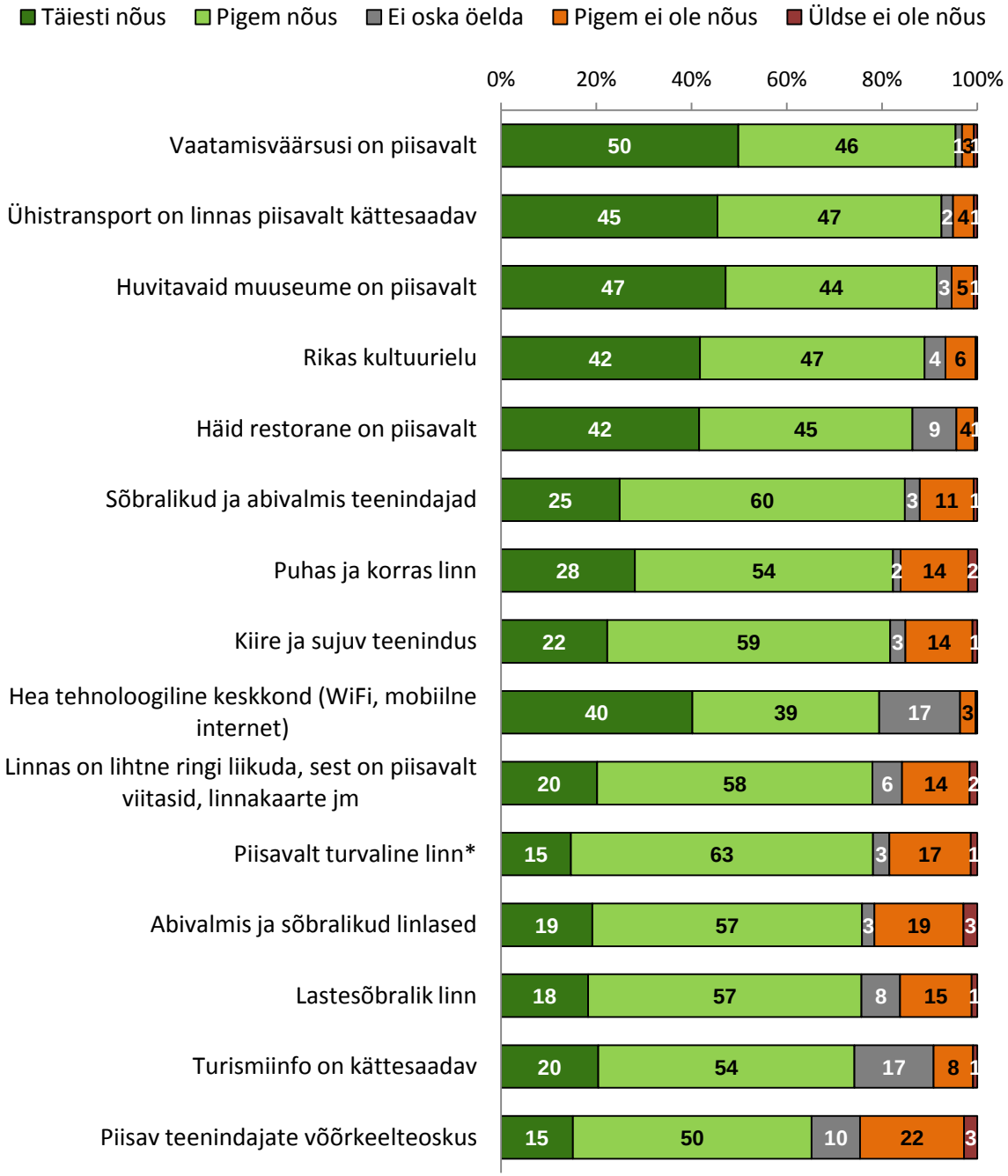

Lisaks üldisele Tallinna külalislahkuse hindamisele paluti vastajatel öelda oma arvamus erinevate Tallinnale antud hinnangute ja väidete kohta, mis hõlmasid näiteks nii Tallinna kultuurielu, teenindussfääri kui liikluskorraldust. **Uuringus esitatud väidetest nõustusid tallinlased kõige enam väidetega, et Tallinnas on vaatamisväärsusi piisavalt (96%), ühistransport linnas on piisavalt kättesaadav (92%) ja Tallinnas on huvitavaid muuseume piisavalt (91%).** Samas kõige enam vajaks Tallinnas arendamist turvalisustunde tagamine tallinlastele ja teenindajate võõrkeelte oskus. Iga neljas vastaja (25%) ei nõustunud väitega, et teenindajate võõrkeelte oskus on piisav. Umbes iga viies vastaja leidis, et linlased ei ole abivalmis ja sõbralikud (22%) ning Tallinn ei ole piisavalt turvaline linn (19%) (Joonis 71).

Kõige vähem pidasid Tallinna piisavalt turvaliseks linnaks Nõmme (37%) ja Põhja-Tallinna (20%) elanikud – ligi iga kolmas (37%) Nõmme ja iga neljas (20%) Põhja-Tallinna elanik ei nõustunud väitega, et Tallinn on piisavalt turvaline linn. Pealinna pidasid piisavalt turvaliseks kõige enam Pirital ja Mustamäel elavad inimesed. Samuti leiavad Nõmme elanikud teistes linnaosades elavatest inimestest märkimisväärselt enam, et tallinlased ei ole abivalmid ja sõbralikud. 45% Nõmme elanikest ei nõustunud väitega, et Tallinna elanikud on abivalmid ja sõbralikud, samas kui näiteks väitega mitte nõustunute osakaal oli Mustamäe elanike seas 15% ja Kesklinnas 16%.

Vaadates vähem nõustutud väiteid rahvuse lõikes, selgub, et eestlased kalduvad enam leidma, et Tallinn ei ole piisavalt turvaline linn kui muu rahvuse esindajad. Samuti kalduvad eestlased teiste rahvuste esindajatest enam leidma, et tallinlased ei ole sõbralikud ja abivalmis.

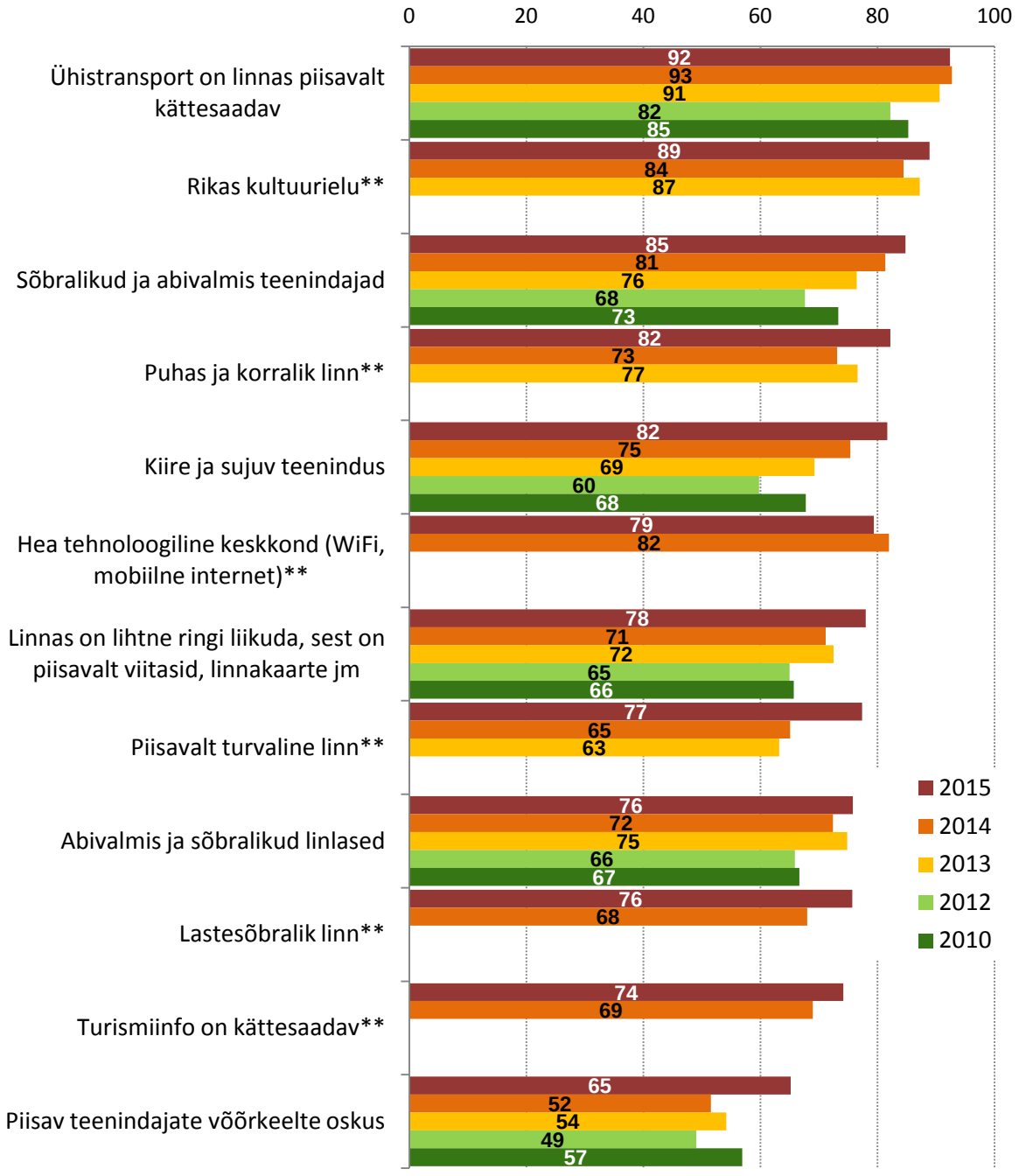
Joonis 71. Kui suurel või vähesel määral Teie oma kogemusele tuginedes iga Tallinnale antud hinnanguga nõustute? (N = kõik vastajad)

*Kuna Kristiine linnaosas paiknesid venekeelsed küsitluspunktid Kristiine Keskuse vahetus läheduses, viidi antud küsimuse puhul Kristiine linnaosas läbi lisa telefoniküsitlus, mille tulemused on joonisel kajastatud.

Viimaste aastate tulemusi omavahel võrreldes on märgata 2012. aasta üleüldist madalamat rahuolu ning väiksemat nõustujate osakaalu kõikide linna iseloomustavate väidetega (Joonis 72). Üldiselt on märgata, et tallinlaste rahulolu on tõusnud peaaegu iga väite puhul. Tallinlased on käesoleval aastal enam rahul siinse teenindussfääriga, linna lapsesõbralikkuse ja turvalisusega, kui eelnevatel aastatel.

Joonis 72. Tallinnale antud hinnangutega nõustumine aastatel 2010-2015 (%; N = vastajate osakaal, kes on väitega täiesti nõus või pigem nõus)

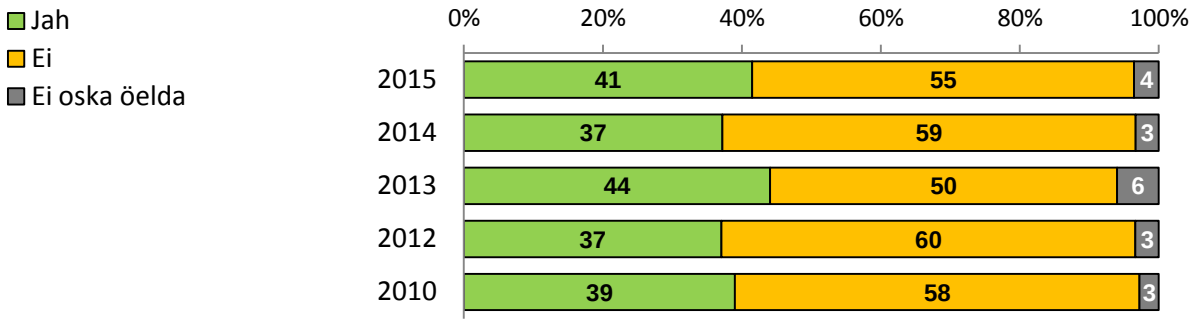
*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

**Varasemate aastate uuringud ei sisaldanud seda kategooriat.

6.2 Teadlikkus Tallinn Card'ist ja selle kasutamine

Tallinn Card on linnapilet, mis võimaldab pileti omanikul tasuta käia linnaekskursioonil ja külastada linna olulisemaid vaatamisväärsusi, sõita nendesse sihtkohtadesse tasuta ühistranspordiga ning saada osa mitmetest muudest sarnastest pakkumistest. **2015. aasta seisuga on Tallinn Card'ist teadlik 41% pealinlastest** (Joonis 73). Vaadates Tallinn Card´ist teadlikkust erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes, on märgata, et muu rahvuse esindajad, kõrgema haridustasemega ja õpilased/üliõpilased on tunduvalt teadlikumad Tallinn Card´i olemasolust. Seevastu vanuse kasvades Tallinn Card'ist teadlikkus väheneb. Eelnevate aastatega võrreldes ei ole teadlikkus linnapiletist märkimisväärselt muutunud. Viimase 5 aasta jooksul on Tallinn Card'ist midagi kuulnud inimeste osakaal püsinud vahemikus 37–44%.

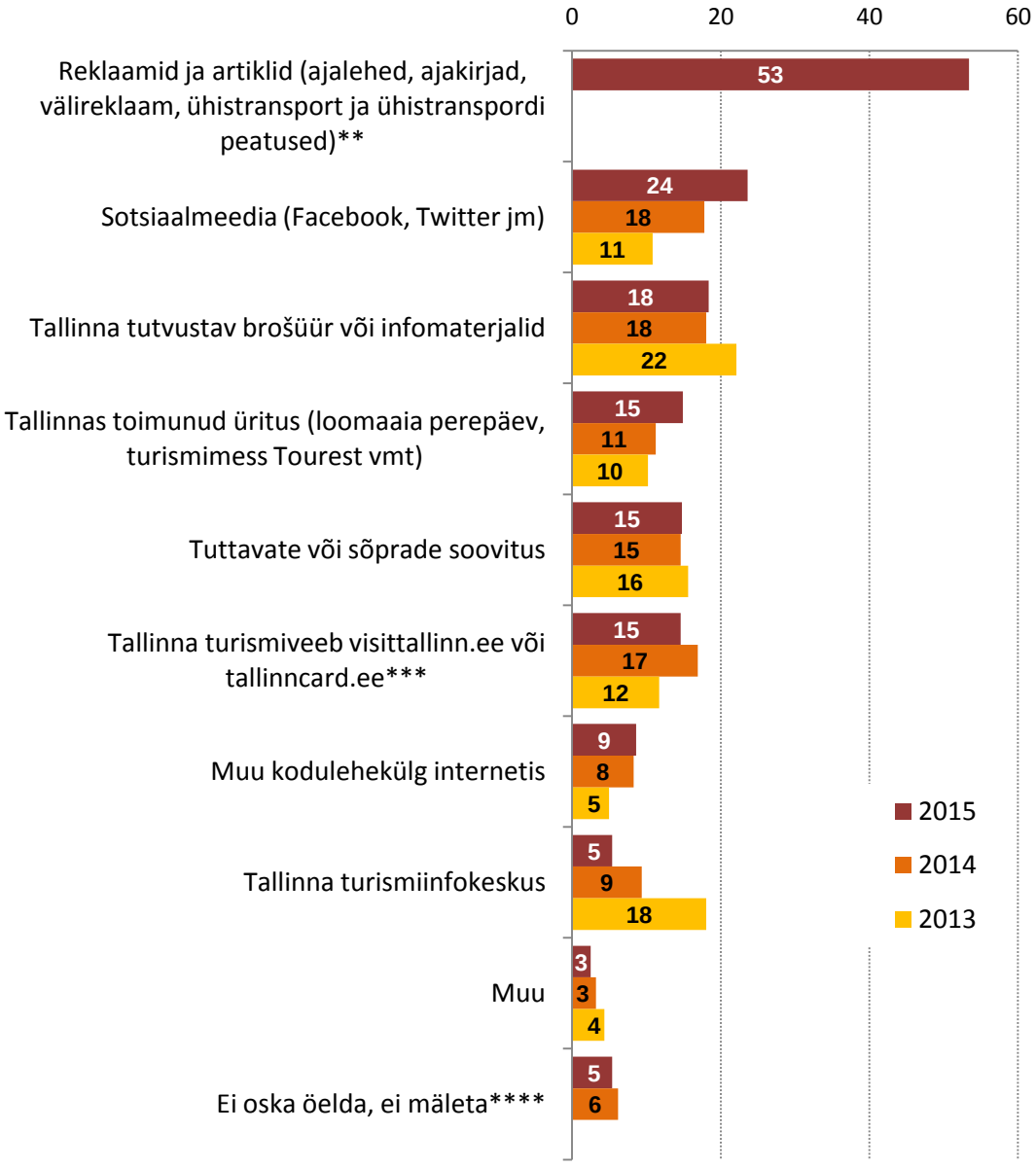
Joonis 73. Kas Te teate või olete midagi kuulnud Tallinn Card'ist? (N = kõik vastajad)

Tallinlased saavad infot Tallinn Card'i ja selle kasutusvõimaluste kohta peamiselt erinevatest reklaamidest ja artiklitest. Reklaam on olnud ka kahel eelneval aastal peamiseks allikaks, kust pealinlased Tallinn Card´ist ja selle kasutamisvõimalustest infot on saanud – 2014. aastal sai sellisel viisil informatsiooni 44% ja 2013. aastal 54% pealinlastest. Lisaks on arvestatavaks infoallikaks sotsiaalmeedia (24%) ja Tallinna tutvustavad brošüürid või infomaterjalid (18%). Kõige vähem on pealinlased saanud infot Tallinn Card´i kohta Tallinna turismiinfokeskusest (5%) ja teistelt interneti koduleheküljelt (9%) (Joonis 74). Võrreldes käesoleva aasta tulemusi eelnevate aastatega, on märgata eelkõige sotsiaalmeedia olulisuse kasvu ning oluliselt on langenud vastajate osakaal, kes on saanud Tallinn Card'i kohta infot Tallinna turismiinfokeskusest.

Vaadates Tallinn Card'i infoallikaid sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes selgub, nooremad vastajad on saanud enam Tallinn Card´i kohta infot sotsiaalmeediast ja vähem erinevatest reklaamidest ja artiklitest, samas kui vanuse kasvades sotsiaalmeedia osatähtsus langeb ning reklaamide ja artiklite osatähtsus suureneb. 68% üle 60-aastastest on Tallinn Card'i kohta infot saanud just erinevatest artiklitest ja reklaamidest, samas kui pooltel (50%) 15–19-aastastel on Tallinn Card'i infoallikaks olnud just sotsiaalmeedia. Rahvuse lõikes on märgata, et eestlased on muu rahvuse esindajatest enam saanud infot Tallinn Card'i ja selle kasutusvõimaluste kohta sõpradelt ja tuttavatelt, Tallinna turismiveebist või internetileheküljelt tallinncard.ee ja teistelt koduleheküljelt ning muu rahvuse esindajad on eestlastest enam infot saanud erinevatest reklaamidest ja artiklitest ning Tallinnas toimunud üritustelt.

Joonis 74. Millistest nimetatud allikatest Te saite infot Tallinn Card'i ja selle kasutusvõimaluste kohta? (%; N = vastajad, kes teavad või on midagi kuulnud Tallinn Card'ist)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

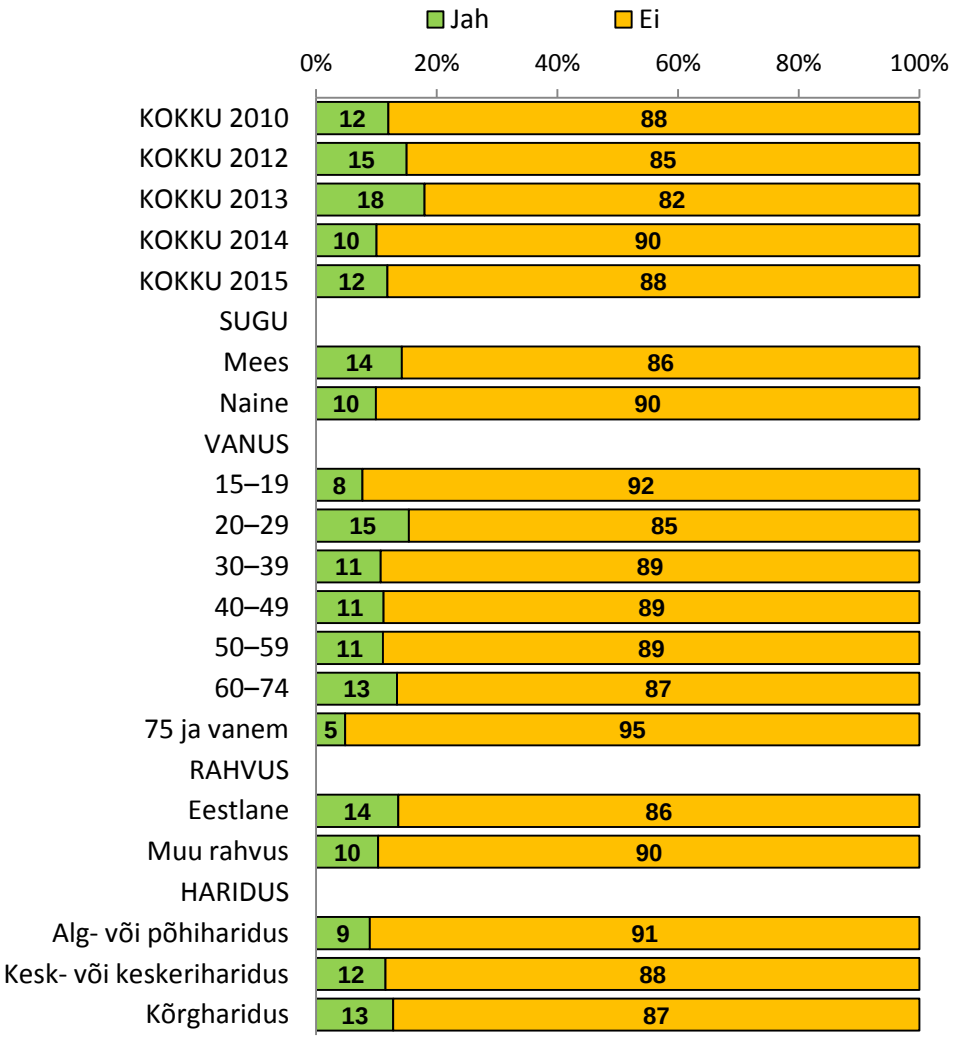
**2013. ja 2014. aastal oli selle vastusevariandi asemel kaks eraldi kategooriat: artiklid ajakirjades, ajalehtedes (ka veebis); reklaamid (ajalehed, ajakirjad, internet, välireklaam, TV jm).

***2013. ja 2014. aastal kategooria sõnastus: Tallinna turismiveeb (www.tourism.tallinn.ee)

****Vastusevariant 2013. aastal puudus.

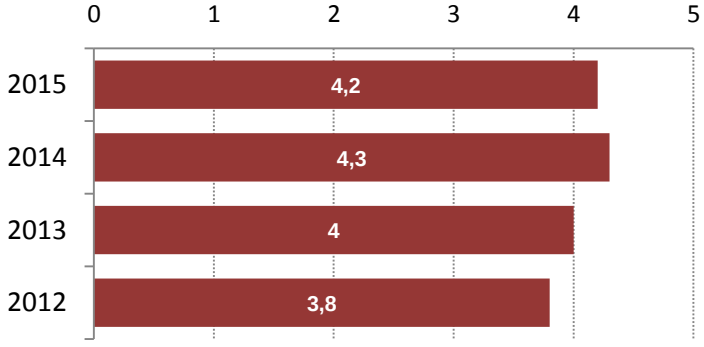
Tallinlastest, kes teavad või on midagi kuulnud Tallinn Card'ist, on seda kasutanud 12%, mis moodustab kogu Tallinna elanikkonnast ligikaudu 5%. Tallinn Card´i kasutajate osakaal on eelneva aastaga võrreldes jäänud suhteliselt samaks. Märgata on, et Tallinn Card´i kasutajate osakaal langes 2014. aastal ning käesoleval aastal on kasutajate osakaal jõudnud tagasi 2010. aasta tasemele (Joonis 75). Kogu pealinna 15-aastaste ja vanemate elanike hulgas oli kasutajaid 2010. ja 2012. aastal ligi 5%, 2013. aastal ligi 8% ning 2014. aastal ligi 4%.

Joonis 75. Kas Te olete kasutanud Tallinn Card'i? (N = kes teavad või on midagi kuulnud Tallinn Card'ist)

Linnakaarti kasutanud inimestel paluti hinnata Tallinn Card´i hinna ja kvaliteedi suhet 5-pallisel skaalal (1 – kõige madalam hinne; 5 – kõige kõrgem hinne). **Tallinn Card'i hinna ja kvaliteedi suhet peegeldav hinne on aasta aastalt veidi tõusnud,** kuigi käesoleval aastal on see jäänud suhteliselt samale tasemele, mis eelneval aastal (Joonis 76).

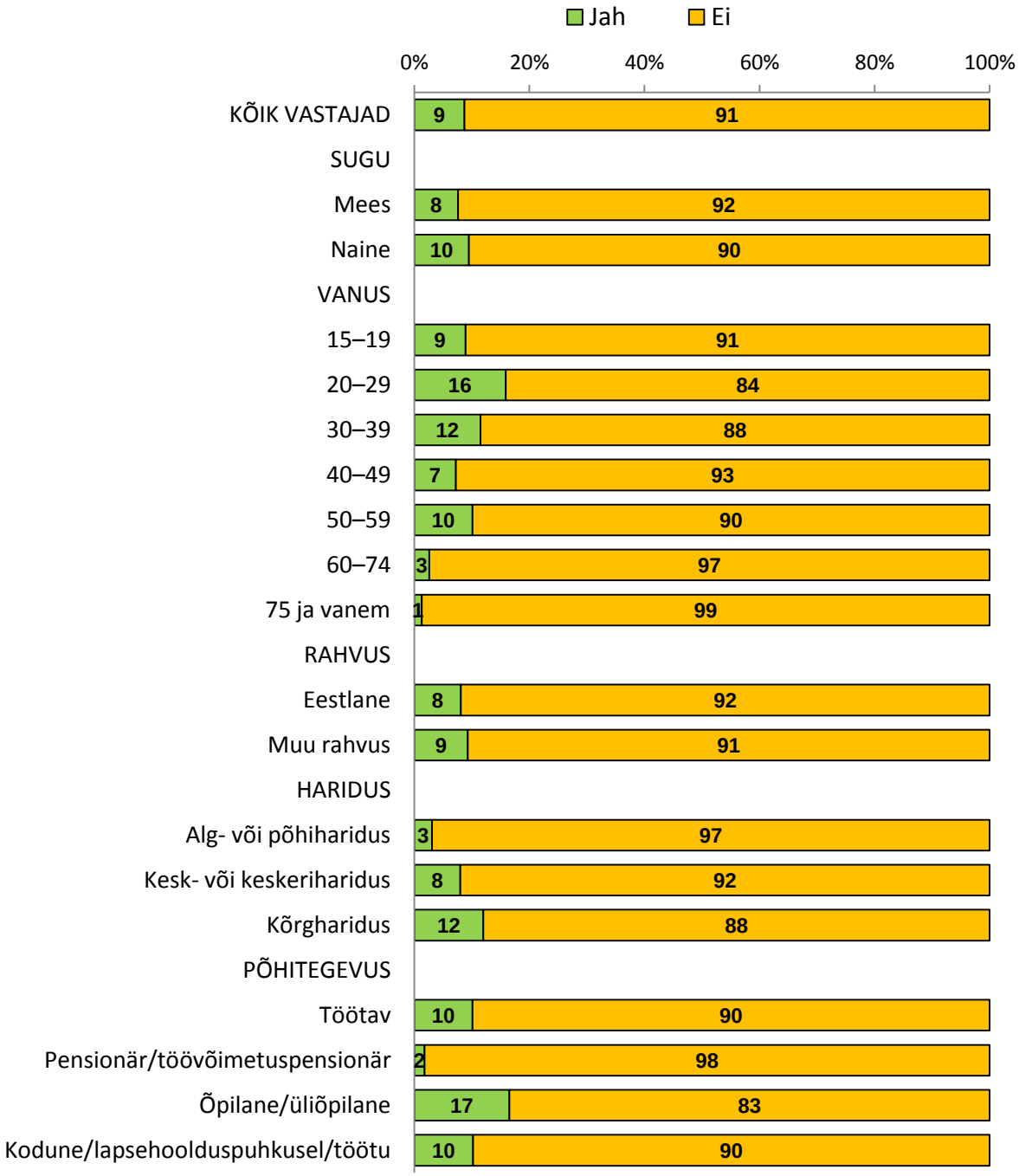
Joonis 76. Kuidas hindate Tallinn Card'i hinna ja kvaliteedi suhet 5 palli süsteemis, kus 1 on kõige madalam ning 5 kõige kõrgem hinne? (keskmine; N = vastajad, kes on kasutanud Tallinn Card´i)

6.3 Tallinna turismiveeb

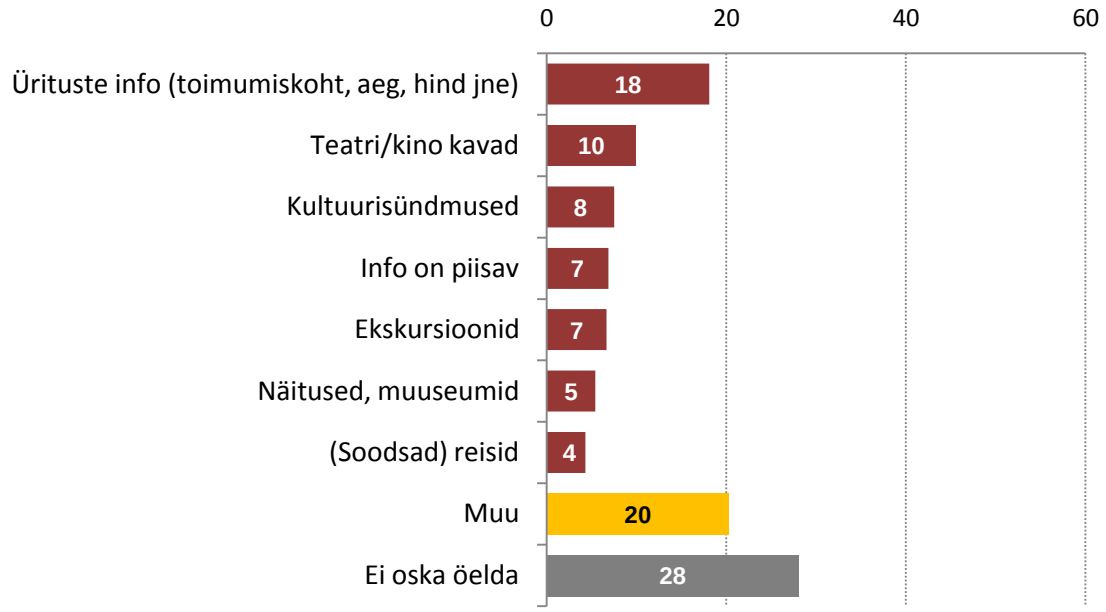
Uue teemana käesolevas uuringus käsitleti Tallinna turismiveebi www.visittallinn.ee külastamist ja sealse info kättesaadavust. **Viimase 12 kuu jooksul on Tallinna turismiveebi külastanud 9% pealinlastest** (Joonis 77). Turismiveebi külastanute osakaal on veidi kõrgem 20–29-aastaste, kõrgema haridustasemega, töötavate ja õpilaste/üliõpilaste hulgas.

Joonis 77. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul külastanud Tallinna turismiveebi www.visittallinn.ee? (N = kõik vastajad)

Vastajatelt, kes olid Tallinna turismiveebi viimase 12 kuu jooksul külastanud, uuriti, kas nad leidsid veebilehelt info, mida otsisid, ning millist teavet nad sellelt veebilehelt üleüldiselt sooviksid kõige enam leida. **Veebilehelt www.visittallinn.ee leidis soovitud info enamik (82%) vastajaid**, kes olid internetilehekülge viimase 12 kuu jooksul külastanud. Kõige enam soovisid tallinlased leida turismiveebist infot erinevate ürituste kohta, näiteks toimumiskoht, aeg ja hind ning teatrite- ja kinokavasid ning teisi kultuurisündmuseid (Joonis 78).

Joonis 78. Palun öelge, millist infot sooviksite turismiveebist kõige enam leida? (%; vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul külastanud Tallinna turismiveebi www.visittallinn.ee)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

KOKKUVÕTE

Üldine rahulolu Tallinna ja oma linnaosaga

- Alates 2006. aastast on pealinlaste rahulolu Tallinna kui elukeskkonnaga vähehaaval tõusnud. Nii Tallinna kui ka oma linnaosa elukeskkonnaga on rahul või pigem rahul 90% elanikest. Nii Tallinnaga üldiselt kui ka oma linnaosaga on kõige vähem rahul Põhja-Tallinna elanikud, samas kui Tallinnaga üldiselt on kõige rahulolevamad Pirita/Merivälja elanikud ning oma linnaosaga on kõige enam rahul Nõmme ning samuti Pirita/Merivälja elanikud.
- Oma linnaosa elukeskkonnaga rahulolevate elanike osakaal 2009–2015. aastatel on olnud püsivalt kõige suurem Pirita/Merivälja elanike seas. Kõige vähem on antud perioodil olnud rahulolevaid elanikke Lasnamäel.
- Kõige kõrgemalt hindavad pealinlased Tallinna ühistransporti ning rannaalade seisukorda. Kõige enam rahulolematust tekitavad auto parkimisvõimalused kesklinnas – 40% vastajatest ei ole antud valdkonnaga rahul. Parkimist puudutavate teemadega rahulolu on Nõmme linnaosas Tallinna keskmisest oluliselt madalam.
- Oma linnaosas on tallinlased kõige enam rahul elamute välisilmega (85% vastajatest on pigem rahul või väga rahul). Lisaks on rahulolevate osakaal suur valdkondades: tänavanimede ja majanumbrite tähistus (82%), haljasalade ja parkide seisukord (80%), haljasalade ja parkide piisavus (78%), õhu puhtus (79%), liikluse olukord jalakäija seisukohast (78%), magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord (78%), elamute lähiümbruse heakord (78%) ja prügi äravedu, prügikastide piisavus (77%). Rahulolevate osakaal on üldiselt suurem muust rahvusest ja Pirita/Merivälja elanike hulgas.
- Kõige rahulolematumad on vastajad oma linnaosas avalike tualettruumide piisavusega (51%) ning avalike tualettruumidega haljasaladel ja parkides (55%). Suuremat rahulolematust tekitavad lisaks kõnniteede hooldamine talvel (50%), autode parkimise kord kodu juures (48%), kvartalisiseste sõiduteede hooldamine talvel (47%) ja kvartalisiseste sõiduteede seisukord üldiselt (45% vastajad pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul). Üldiselt kõige rahulolematumad oma linnaosa erinevate valdkondadega on Kesklinna elanikud.
- Kõige enam tõid tallinlased välja, et nad tunnevad oma linnaosas puudust parklatest ja avalikest saunadest ning ujulast või veekeskusest. Samas ligi iga viies (17%) vastaja arvab, et tema linnaosas on kõik vajalik olemas ning ei tunne millestki puudust.

Turvalisus

- Pealinlaste turvatunne nii Tallinnas üldiselt kui oma linnaosas on viimase 3 aasta jooksul kasvanud. Tallinnas kokku on turvatunne oma linnaosas 2012. aastaga võrreldes suurenenud 10 protsendipunkti võrra. Enamik vastajaid (88%) tunneb ennast oma linnaosa avalikes kohtades üldiselt turvaliselt.
- Oma linnaosas turvalisemalt tunnevad ennast 30–39-aastased, kõrgema haridustasemega, meessoost ja Mustamäe, Nõmme ning Pirita/Merivälja elanikud. Ebaturvalisemalt tunnevad end oma linnaosas Põhja-Tallinna elanikud. Eestlased tunnevad end mitte-eestlastest

turvalisemalt Nõmmel ning muu rahvuse esindajad tunnevad end eestlastega võrreldes turvalisemalt Kesklinnas ja Pirital/Meriväljal.

- Valdav osa pealinlasi leiab, et uuringus käsitletud kuritegevuse liikide ja muude ebameeldivustega kokkupuutumine on vähetõenäoline või ei ole üldse tõenäoline. Kõige tõenäolisemaks peetakse oma linnaosas vargust avalikes kohtades, kokkupuudet agressiivselt käituvate noortega ja agressiivselt käituvate joobes inimestega. Kõige ebatõenäolisemaks peetakse vargust eluruumist ja sattumist avalikus kohas füüsilise vägivalla ohvriks (mõlemal juhul 86% vastajatest andis hinnangu „vähetõenäoline“ või „ei ole tõenäoline“), auto vargust, ärandamist (84%) ja muu sõiduvahendi vargust, ärandamist (83%).
- Pirita/Merivälja elanikud peavad teiste linnaosa elanikega võrreldes märkimisväärselt madalamaks tõenäosust kokku puutuda mõne kuritegevuse liigi või muu ebameeldivusega. Põhja-Tallinna elanikud hindavad samas tõenäosust mõne kuritegevuse liigi või ebameeldivuse kokku puutuda kõige kõrgemaks.
- 37% tallinlastest või nende pereliikmetest on oma linnaosas viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud vähemalt ühe uuringus käsitletud kuritegevuse liigi või ebameeldivusega. Kõige enam on Tallinna elanikud oma linnaosas kokku puutunud lärmakate naabritega oma elukohas (15%) ning agressiivselt käituvate noortega ning joobes inimestega (11%). Kuritegevuse või muude ebameeldivustega kokku puutunud elanikke on kõige rohkem Põhja-Tallinnas (53%) ning Nõmmel (51%) ja vähem Mustamäel, Lasnamäel ning Pirital/Meriväljal.
- Viimase 3 aasta jooksul on langenud nende vastajate osakaal, kes peavad tõenäoliseks alaealise lapse kokkupuutumist erinevate ebameeldivuste või kuritegevusega. Kõige tõenäolisemaks peavad tallinlased seda, et lapselt varastatakse isiklikke esemeid – 44% hindab seda väga tõenäoliseks või küllaltki tõenäoliseks. Kõige ebatõenäolisemaks peetakse seda, et laps puutub kokku seksuaalse vägivallaga.
- 78% uuringus osalejatest on enda ja oma leibkonna ning vara kaitsmiseks võtnud ette vähemalt ühe uuringus käsitletud tegevuse. Valdav osa (71%) tallinlastest on paigaldanud oma kodule turvaukse. Ligikaudu iga kolmas pealinlane on sõlminud lepingu kindlustusfirmaga.
- Turvalisuse küsimustes viimase 12 kuu jooksul mõne vastava asutuse poole pöördunuid on märkimisväärselt vähe. Erinevate uuringus käsitletud kuritegevuse liikidega kokku puutunud vastajatest oli politseisse pöördunute osakaal väike.

Alkoholi tarvitamine ja müümine

- Viimase 12 kuu jooksul on ükskõik milliseid alkohoolseid jooke tarbinud 70% vähemalt 18-aastastest Tallinna elanikest. Keskmisest enam on viimase aasta jooksul alkoholi tarbinud meessoost (76%) ja 18–59-aastased (75%) vastajad. Kõige enam (82% vastajatest) on tallinlased vähemalt ühel korral viimase aasta jooksul joonud veini, šampust või vahuveini. Samas kõige sagedamini tarvitatavaks joogiks on õlu – 13% alkoholi tarvitajatest joob õlut vähemalt kord nädalas. Alkohoolsetest jookidest eelistavad mehed naistest enam kanget alkoholi ja õlut, samas kui naiste hulgas on enam neid, kes on viimase aasta jooksul tarbinud veini, šampust või vahuveini.

- Viimase 12 kuu jooksul on alkohoolseid jooke endale või kellelegi teisele ostnud 65% pealinlastest. Vaadates alkohoolsete jookide ostmist soo lõikes on näha, et mehed on naistest enam viimase aasta jooksul alkoholi ostnud ning ka tarbinud. Vanuse lõikes vaadetes selgub, et alkohoolsete jookide ostmine ning tarbimine väheneb üle 60-aastaste pealinlaste seas märkimisväärselt.
- Enamik pealinlastest (94%), kes on alkoholi viimase 12 kuu jooksul ostnud, on seda enamasti teinud kaubanduskeskustest või supermarketitest – 42% alkoholi ostnutest on just sealt mõnd alkohoolset jooki ostnud kord või mõned korrad kuus ning 43% kord või mõned korrad aastas.
- 66% noortel (18–29-aastastel) on palutud alkoholi ostes näidata isikut tõendavat dokumenti, samas kui 34% 18–29-aastastel noortel ei ole erinevates alkoholi müügikohtadest mitte kunagi dokumenti küsitud. Enamik (88%) tallinlasi toetab karistuste karmistamist juhul, kui alkoholi müüdi alaealisele. Lisaks toetab suur osa Tallinna elanikest alkohoolsete jookide välireklaami keelamist (79%), alkoholimüügi keelamist kauplustes, mille peasissepääs asub lasteasutusele lähemal kui 50 meetrit (77%) ning alkoholi paigutamist selvekauplustes rangelt teistest kaupadest eraldi (73%).
- Kõige enam leidsid tallinlased (44%), et alkohoolsete jookide müümine võiks olla lubatud alates 21. eluaastast, samas leidis teine suur osa (40%) Tallinna elanikest, et alkoholimüügi praegune vanusepiirang on sobiv.
- Vaid 2% Tallinna elanikest leidis, et alkohoolseid jooke müüvaid kauplusi on liiga vähe, samas kui veidi üle poole (54%) arvas, et neid on parajalt ning üle kolmandiku (37%) vastajate arvates on neid liiga palju. Sama tendents iseloomustab ka suhtumist alkoholimüüvatesse toitlustus- ja meelelahutusasutustesse, kus vaid 4% tallinlastest arvas, et neid on liiga vähe, samas kui 56% leidis, et neid on parajalt ning ligi iga neljas (26%) vastaja arvas, et neid on liiga palju.
- Veidi üle poole vastajatest (56%) arvas, et alkohoolsete jookide müümine tanklakauplustes ei tohiks olla lubatud, samas kui 30% tallinlastest leiab, et alkoholi müümine tanklakauplustes peaks olema lubatud ja 14% vastajatest ei oska antud küsimuses seisukohta võtta.
- Valdaval osal tallinlastest asub alkohoolseid jooke müüv kauplus alla 30-minutilise jalutuskäigu kaugusel ning 65% pealinlastest asub see alla 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel.
- Üldiselt on märgata, et veidi alla poole vastajatest, kelle elumajas asub alkohoolseid jooke müüv kauplus, ei suhtunud sellesse ei positiivselt ega negatiivselt, ning umbes sama palju on neid inimesi, kes oma elumajas asuvasse alkohoolseid jooke müüvasse kauplusesse pigem või väga negatiivselt suhtuvad.
- Enamik tallinlasi (74%) on nõus sellega, et kohalikul omavalitsusel peaks olema õigus piirata oma territooriumil alkoholi müüvate toitlustus- ja meelelahutusasutuste lahtiolekuaegu. Sealjuures tallinlaste arvates võiksid vahetus läheduses asuvad baarid ja ööklubid reedel ja laupäeval olla märgatavalt kauem lahti kui tööpäevadele eelnevatel õhtutel. Kõige enam leiavad tallinna elanikud, et baarid ja ööklubid võiksid pühapäevast neljapäevani avatud olla kas kell 22.00 (29%) või 23.00-ni (28%) ning reedel ja laupäeval 24.00-ni (20%) või 01.00-ni (17%). Vahetus läheduses asuvate baaride ja ööklubide lahtiolekut reedel ja laupäeval vähemalt kell 02.00-ni soovib 26% tallinlastest.

Transport

- Tavapärastel tööpäevadel liiguvad tallinlased kõige enam Kesklinna – 28% vastajate peamine sihtkoht asub just selles linnaosas. Üldiselt on tavapärastel tööpäevadel pea kõikide linnaosade elanike peamiseks sihtkohaks oma linnaosa või Kesklinn. Vastajaid, kelle peamine sihtkoht asub Tallinnast väljaspool, on kõige enam Nõmmel.
- Sõiduautode hulk leibkondades ei ole alates 2008. aastast väga oluliselt muutunud. Üle pooltel (63%) Tallinna leibkondadel on vähemalt üks sõiduauto (kas isiklik või ametiauto). Autoomanikke on kõige rohkem Pirital/Meriväljal (85%) ja Nõmmel (76%), vähem Mustamäel (53%), Haaberstis/Õismäel (56%) ja Kristiines (57%).
- Autot kasutab peamise liikumisvahendina ligi iga kolmas Tallinna elanik. Kõige vähem on peamise liikumisviisina autot kasutavaid elanikke Mustamäel. Keskmisest enam liiklevad autoga need, kes kasutavad vähem ühistransporti: mehed, kõrgema sissetulekuga, töötavad ja keskealised (30–49-aastased) tallinlased.
- Kõige enam kasutatavaks liikumisviisiks on ühistransport – ligi pooled (49%) elanikud kasutavad tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta jõudmiseks ühistransporti. Ühistranspordiga liiklejaid on kõige rohkem Mustamäel (58%), Haaberstis/Õismäel (57%) ja Lasnamäel (52%) ja vähem Pirital/Meriväljal (36%) ja Kesklinnas (38%). Lisaks on ühistranspordiga liiklejaid rohkem naiste ning kõige nooremate ja vanemate tallinlaste seas.
- Võrreldes pealinlaste peamisi liikumisviise aastatel 2008–2015, selgub, et peamiselt ühistranspordiga liiklejate osakaal on vähenenud 61%-lt 49%-le.
- Tööpäevadel jalgsi kooli, tööle või muude peamisesse sihtkohta liigub 16% tallinlastest. Jalgsi liiklejaid on enim Kesklinnas (27%), 15–19-aastaste, 75-aastaste ja vanemate ning naiste hulgas.
- Vähemalt üks kord nädalas kasutab Tallinna ühistransporti 67% vastajatest. Kõige sagedamini ehk pea iga päev on kasutanud ühistransporti 36% Tallinna elanikest. Mustamäe, Haabersti/Õismäe ja Lasnamäe elanikud liiklevad ühistranspordiga keskmisest sagedamini. Liikumisviisina peamiselt ühistransporti kasutavad elanikud liiklevad valdavalt (64%) tavaliini bussiga.
- Veidi üle poole (58%) tallinlastest ei pea ühistranspordiga oma peamisse sihtkohta jõudmiseks ümberistumisi tegema. Ligi iga kolmas vastaja piirdub tööpäevadel peamisse sihtkohta liiklemisel ühe ümberistumisega.
- Ühiskaarti omab 90% Tallinna elanikest. Tallinna elanikuks registreerunutest omab ühiskaarti 91%, mitteregistreerunutest omab ühiskaarti iga teine elanik (52%). Keskmisest enam on ühiskaarti omavaid 15–19 ning 50–74-aastaste, mitte-eestlaste ja naissoo esindajate hulgas. Ühistranspordi igapäevastest kasutajatest omab ühiskaarti 99%.
- Enamik (96%) Ühiskaarti omavatest tallinlastest on oma kaardi ka isikustanud. Viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ning Ühiskaarti omavatest elanikest arvab 78%, et neil on kohustus Ühiskaart valideerida. Valdav osa (75%) vastajatest valideerib Ühiskaardi alati ühissõidukisse sisenedes. Kõigest 6% ühistransporti kasutavatest ja Ühiskaarti omavatest vastajatest ei valideeri Ühiskaarti mitte kunagi.

- Ligi pooled (49%) Tallinna elanikud arvavad, et ühistransport on viimase 12 kuu jooksul muutunud paremaks, 39% vastajatest arvab, et ühistransport on jäänud samaks. Vastajaid, kelle arvates ühistransport on aastaga paremaks muutunud, on kõige enam muust rahvusest, Lasnamäe (65%) ning Nõmme (57%) elanike seas.
- Tallinna ühistranspordis esinevatest probleemidest on kõige enam mainitud transpordivahendite liiga suurt täituvust (16%), sõidukite vähest puhtust (15%) ning seda, et sõidukid ei käi piisavalt sageli (14%).
- Ühistranspordiga esinevate probleemide väljatoomine on viimase 7 aasta jooksul (2008–2015) märkimisväärselt vähenenud.

Infotehnoloogilised võimalused ja interneti kasutamine

- Infotehnoloogilistest seadmetest on tallinlastel kõige enam võimalik kasutada nutitelefoni (56%) ja sülearvutit (55%). 16% tallinlastest ei ole ühegi uuringus käsitletud infotehnoloogilise seadme kasutamisvõimalust. Tallinlastest kasutab internetti 82%. Enamjaolt kasutatakse internetti igapäevaselt (71%) või vähemalt kord nädalas (9%). WiFi-t kasutatakse väljaspool kodu kõige enam sülearvuti ja tahvelarvuti puhul.
- 32% Tallinna elanikest, sh 39% interneti kasutajatest, on vähesel või rohkemal määral kasutanud Tallinna linna tasuta WiFi-t.
- Enda isiku tuvastamiseks kasutatakse internetis peamiselt ID-kaarti ja panga PIN kalkulaatorit või paroolikaarti – 59% tallinlastest, kes internetti kasutavad, on just neid autentimisvõimalusi viimase 12 kuu jooksul kasutanud.

Turism

- Veidi üle poolte pealinlastest (55%) leiab, et turistide hulk võiks Tallinnas olla veidi või tunduvalt suurem, samas kui 34% tallinlaste arvates on pealinnas turiste praegu parajalt ning 4% hinnangul on neid Tallinnas liiga palju. 93% tallinlastest hindab oma kodulinna külalislahkeks. Linnaosade võrdluses on märgata, et keskmisest vähem peavad oma kodulinna külalislahkeks Kristiine (86%) ja Pirita/Merivälja elanikud (85%). Samas kui kõige enam peavad oma kodulinna üldiselt või kindlasti külalislahkeks Mustamäe, Haabersti/Õismäe ja Nõmme elanikud – nende hinnang Tallinna külalislahkusele varieerub 95–97% piires.
- Tallinn Card'ist on teadlik 41% pealinlastest**.** Tallinn Card´ist teadlikke on enam muu rahvuse esindajate, kõrgema haridustasemega ja õpilaste/üliõpilaste hulgas. Tallinlastest, kes teavad või on midagi kuulnud Tallinn Card'ist, on seda kasutanud 12%, mis moodustab kogu Tallinna elanikkonnast ligikaudu 5%.
- Viimase 12 kuu jooksul on Tallinna turismiveebi külastanud ligi 9% pealinlastest ning soovitud info leidis nendest enamik (82%).